

DR. KENDE PÉTER NESZE NEKED, IGAZSÁG!

A Kulcsár-ügy

© dr. Kende Péter

Megjelent a Hibiszkusz Könyvkiadó kft. gondozásában

Felelős kiadó: a kft. ügyvezetője

Internet: www.kende.hu

E-mail: peter@kende.hu

Szerkesztette: Harangozó Barbara

Könyvterv és tördelés: WORX Stúdió

A dőlt betűs szövegrészek szó szerinti, az eredeti helyesírást tükröző idézetek

ISBN: 978-963-8233-18-9

Nyomtatta és kötötte: a Kaposvári Nyomda Kft.

Felelős vezető: Pogány Zoltán igazgató

„Mi legyen azoknak a sorsa, akik, fölismervén, hogy az igazságnak nem sok keresnivalója van földi dolgaink között – s nincs hivatal, mely számára tartós tartózkodási engedélyt kiállíthatna –, ezt közzé is teszik? Már ki-ki a maga módján. Ki szonátákban, ki szobrok megnyújtott végtagjaiban, mások – szerencsére nehezen érthető – filozófiai értekezésekben. Mi legyen velük? Ha olyan ítélet születik, hogy ártatlanok, hiszen csak az igazat mondják – ezzel csupán a gőgjük győzne, de az igazság helyzete nem javulna. Ha elhallgattatják őket – ez újabb bizonyosság arra, hogy igazuk van. De voltaképpen miért is ne mondhatnák a magukét (ha egyszer úgy sincs foganatja)? Mondhatják, mert mondaniuk kell. Csakhogy az asszonyoknak meg vissza kell várni igazságtalanul elítélt férjeiket, bármilyen ritka és fenyegetett jövevény az igazság.”

Ancsel Éva

Tartalomjegyzék

A Kulcsár-ügy a jog hálójában	7
A nagykanizsai kilencedik emeletről a Kempinskiig	33
Egy finom úr Kanadából	47
Az alvó oroszlánt rugdaljátok!	67
Állami pénz a Pannonplastban?	83
A lavina elindul	103
A valós „pénzügyi rendszer”	119
Kulcsár menekül	135
Mindenki kapkod	167
Új irány, új gyanúsítottak	173
Minden csurom politika	185
Hol rendőrség, hol ügyészség	193
Az a bizonyos videós „vallomás”	207
Ügyészségi „kihallgatások”	227
Bácskai János	247
Molnár Csaba	261
Vádat emelnek	273
Per – sok hibával	285
Verdikt születik	307
Védhetetlenül silány ítélet	315
Jegyzetek	336

„A közhely, miszerint az igazság kíméletlen: merő önáltatás. Nem veszi számba, hogy mi, emberek nagyon is értjük a módját, hogyan kíméljük meg magunkat tőle.”

Ancsel Éva

A Kulcsár-ügy a jog hálójában

Voltaképpen Kulcsár Attila elsősorban nem vádlott.

Hanem fővádló és főbíró – egy személyben.

Akiről azt vallja, bűnös: az bizony legott indulhat is a vádlottak padjára, hogy aztán bűnösként kullogjon el onnan – hacsak közben politikai megfontolások felül nem írják, és nem módosítatják Kulcsár mondókáját. Akit ő ártatlannak mond: vagy vádlott sem lesz, vagy ha – a sorozatos, főként politikai koncepcióváltások miatt – mégis, hát megússza felmentéssel. Az se baj, ha valakiről egyszer így beszél, másszor amúgy – mindig az utolsó parancs az érvényes.

A teljes magyar jogszolgáltatás – eddig legalábbis – Kulcsár ügyészekkel kötött alkujának megfelelően működött: akit bevádol, bűnös, akit kimos a balhéból, ártatlan.

Noha mindenki jól tudja: Kulcsár Attila hazug alak. Valójában piti kis csaló, akinek sokáig örült szerencséje volt, és csak a helyzetnek köszönhetően lett belőle nagymenő bróker. Szűk és tág környezetének jól jött a halk szavú, kedves cigányfiú, akivel elvégeztethették a piszkos munkát, miközben ők maguk látszólag tiszták maradtak.

Ezer ponton cáfolható bármely vallomása, melyek többsége menet közben meg is dőlt. Az ügyész záróbeszédéből elhagyott, vagy ellenkezőjére fordított számos olyan állítást, amelyet a per elején, a vádiratban még felsorolt, még hozzá Kulcsár vallomására hivatkozva. Ezzel pedig éppenséggel az ügyész bizonyította kimondatlanul, hogy Kulcsár össze-vissza hazudozik, avagy a jog udvariasabb, fennkölt nyelvén szólva: szavahihetősége sokszorosán megdőlt. Hiszen hol ezt állította, hol azt. Mindig azt mondta vissza, amire védője, az egykor ügyészként dolgozó Zámbó Gyula betanította, vagyis azt a sztorit, amit Polt Péter, Belovics Ervin, Ihász Sándor és társai összeraktak neki. Csakhogy alacsony színvonalon tette ezt, gyakorta bután. Kulcsár mindenbe belement, csak hogy viszonylag olcsón ússza meg a botrányt. Mivel ezt ígérték neki.

Most viszont a börtönben töprenghet azon: vajon jó alkut kötött-e. Vállalta, hogy külföldre megy, majd hogy hazajön; vállalta, hogy neve egy egész ország számára legyen a lopás szinonimája; vállalta, hogy egy-két évet le kell ülnie. Mivel így szólt az egyezség.

Még az elsőfokú ítélet kihirdetése reggelén, a tárgyalás megkezdése előtt is azt mondta egykori főnökének, Csuka Lászlónak:

– Nem lesz durva!

Majd a mégis durva, nyolc évet a nyakába sózó ítélet elhangzása után a szünetben az ügyvédek (nem csak a sajátja, Zámbó, hanem például Dunai Györgyé is) csitítgatták a hihetetlenül csalódott, kitörni készülő embert:

– Nyugi, nyugi, még nincs vége a történetnek, minden úgy lesz, ahogy meg lett beszélve! Ne izgulj, másodfokon csökkentik!

Hiszen addig – a nyolc évre szóló ítéletet kivéve – tényleg minden úgy történt, ahogy az elején megállapodtak vele.

Minden.

És úgy látszik – hiszen már nincs más választása –, még mindig hisz Zámbónak, valamint a többieknek, akik a háttérben állnak. Amikor – mindenkinek teljesen érthetetlen módon – Varga Zoltán bíró az ítélet rendelkező részének, tehát Kulcsár nyolc évének kihirdetése és az indokolás között félórás szünetet rendelt el, Kulcsár megszökhett volna. A BV-sek még nem érkeztek meg, ő zavartalanul kísétálhatott volna a Markó utca 27-ből. Ha ott tüstént autóba ül, és jól beletapos a gázba, a pozsonyi reptérről fölszállhat a paraguayi vagy a tokiói gépre két óra múlva, amikor még csak másfél óra telt el a szünet vége óta. De nem menekült el. Ő tudja, miért.

Egyik-másik vádlott-társa szerint lehet, hogy Kulcsár Attila nem is lopott. Legalábbis nem milliárdokat, és többnyire nem saját zsebre.

Az igaz ugyan – mondják ők –, hogy temérdek szabálytalanságot követett el. Hatalmas pénzeket tologatott ide-oda, éppenséggel ügyfelei tudta nélkül is (erre mindazok esetében joga volt, akik portfólió-szerződést kötöttek); s hol tőzsdézett, hol befektetett ilyen-olyan ügyletekbe; teljesített okkal-joggal pénzmosásnak tekintett megbízásokat, és így tovább. Ám szerintük mindezt nem úgy tette, hogy közben zsebre vágott volna olyan nagyobb összegeket is, amelyek nem jártak volna neki. Persze kisebb tételeket azért elrakott: vett bőhömnagy autókat; Szépvölgyi úti elegáns kislakást, meg Semmelweis utcai nagyot, 160 négyzetmétereset, és még vagy hatot szerte a városban; nyaralót Ibizán, a Balatonon és Szolnokon; szórta a pénzt esztelenül, ötezer forint borraivalót adott a fodrásznál a lánynak, aki lesöpörte zakójáról a hajszálakat – de mindez aprópénz a milliárdokhoz képest.

A brókerek általában fél és tíz százalék közötti jutalékért dolgoznak, a cégükhöz behozott friss pénzből kaphatnak akár tíz százalék részesedést is. Az ő jutaléka a huszonegynéhány milliárd behozott pénz és a százmilliárd körüli forgalom után több mint félmilliárd forint lehetett. Viszont egyik, Friderikusz Sándornak tett nyilatkozata alapján nála csak egymilliárd maradt, másik közlése szerint még annyi sem, a többi keringett a rendszerben. Ez az összeg – állította ő – talán tényleg kitermelte volna az összes visszafizetnivalót, tán még maradt is volna belőle, ha nem állítja le időnek előtte a PSZÁF (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete) és az ügyészség, valamint ha az ÁAK nem kéri vissza hirtelen az összes pénzét, pótolhatatlan hiányt okozva így a piramisban – amit aztán „meg is hálált” Kulcsár az ÁAK vezetőjének, Bitvai Miklósnak. Hiszen az innen-onnan elvett pénz döntő többségéről Kulcsár váltig állította, hogy valódi befektetésekbe, a nagyváradi Lotus Plazába, visegrádi szállodába forgatta, csupa olyan üzletbe, amely pár éven belül busásan megtérült volna, és jelentős profitot is hoz. Vagy ha mindössze a Pannonplast-buli lebonyolódhatott volna zűr nélkül, csak abból is akár annyi nyereség jött volna be, amiből mindenkinek visszafizethette volna az addig ellopott pénzt – és kész, annyi, soha nem lesz Kulcsár-ügy. Tán két hónapon múlt az egész. Tehát tényleg nemigen lopott – vélik egyesek.

Mi bizonyítja mindezt szerintük? Éppen az, amit akkor tett, amikor kitört a botrány. Rohangált Áder Jánoshoz, Tóth Andrásához, seregnyi más potentáthoz; naponta hússzor beszélt Rejtő E. Tiborral; komplett rendszer-leírásokat, cselekvési terveket diktált asszisztensének, Pinizsi Hajnalkának, valamint másnak. Próbálta megoldani a helyzetet ahelyett, hogy hanyatt-homlok elmenekült volna. Bár talán durván egymilliárd forintja volt tisztán, mégsem vette föl a nyúlcipőt.

Aki ténylegesen lopott – érvelnek –, és valahol a Kajmán-szigeteken vagy Panamán őriz egymilliárdot – az úgy húzza el a csíkot, mint a rakéta, ha kitör a balhé, ami őt is biztosan maga alá temeti. Ő viszont tárgyalt, szervezett, ügyintézett, portfólió-kimutatásokat készített ügyfeleinek – mindent rendezni akart. Tisztában volt vele: szabálytalanságai egy részére mondhatják, hogy azok bűncselekmények, s megbüntethetik értük; de ha hagyják, hogy visszatermelje a pénzt, akkor mindenki kára megtérül, s kár nélkül nincs komoly bűnügy.

Persze nem mindegyik húzása jött be, veszített is tranzakciókon. Rosszkor jött az orosz válság, a magyar tőzsdekrach, tologatott is pénzeket ügyfelek számlái között, így tehát éppenséggel rendre meglopott valakit – de hát ez a világ összes brókerénél így működik. Hol nyer az ember, hol bukik; de ha összességében jól áll, nincs semmi baj.

Egyesek így vélekednek – de én például nem hiszek nekik.

Úgy vélem, Kulcsár valószínűleg elsősorban saját zsebére és saját cégei, főként a Britton Llc. hasznára dolgozott – noha nyilván bőven juttatott nagy pénzeket másoknak is. Valójában klasszikus brókerként – a kezdeti időszakot leszámítva – szinte egyáltalán nem is fektette be ügyfelei pénzét, nemigen tőzsdézett, alig-alig tett pénzt befektetési alapokba. Végzett viszont olyan tevékenységet, amelyet a befektetési bankok szoktak: projekteket finanszírozott az ügyfeleiktől „kölcsonvett” összegekkel. Valamint lopott, sőt egy idő után már lényegében *csak* lopott. Később a kuncsaftjai pénzével végzett tranzakcióinak döntő többsége már csupán abból állt, hogy különböző összegeket tologatott ide-oda: innen elvett, ott jóváírt, átváltott, átutalt, készpénzzé tett. Így aztán ekkor már nem is állt módjában se tőzsdézni, se ilyen-olyan alapokba tenni a pénzt, következésképpen rövid távon nem érhetett el semmilyen hozamot, az általa pénzelt projektek csak hosszú távon hozhattak volna hasznot. Ha valaki éppen kérte a pénzét, vagy csak a hozamát, annak más számlájáról fizetett, busás kamatokkal; majd az ilyen módon megkárosított kuncsaftnak egy harmadik ügyfél pénzét adta, és így tovább. Amint az így létrejött hiány egyre nagyobb és nagyobb lett, a nagy ügyfelek – az Állami Autópályakezelő, majd a Betonút – számláihoz is hozzányúlt, s azokról már milliárdokat emelt le. A klasszikus piramisjátékot játszotta.

A brókerházból és azon keresztül a bankból az egész Kulcsár-ügy során durván 8 milliárd forint került ki. Ebből alig több mint 3 milliárd sorsa ismert: azon összegnek, amely a Britton-csoport cégeihez került, csakhogy sajátos eloszlásban.

1,3 milliárd jutott a Kerék Csaba vezette Britton-cégekhez, többségében a Britton Kft.-hez – ezt pontosan tudjuk, hiszen a cég minden fillért könyvelt, tehát az összeg visszakereshető. Kerék Csaba mindmáig úgy tartja számon, hogy a Britton Kft. ennyivel tartozik a Britton Llc.-nek.

A 3 milliárd másik része, 1,7 milliárd azonban a Britton Llc.-hez került – ez viszont Kulcsár cége volt! Innen pedig feltehetően valahová külföldre, talán Párizsba vándorolt az összeg, Kulcsár számlájára. A Britton Llc. tulajdonosa Kulcsár volt, ő hozta a döntéseket, s ő maga is hajtotta végre azokat.

Lehet persze, hogy nem maradt nála ez a pénz. Nem kizárt, hogy a botrány kitörése után egyszerűen elvették tőle és zsebre vágták azok, akik mozgatták a szálakat, azzal a felkiáltással, hogy ki kell fizetni a segítőket. Pletykák szerint érkeztek érdemi válaszok a Kulcsár számláiról tudakozódó jogsegély-kérelmekre, csak azok már nem kerültek be a periratok közé.

A maradék 5 milliárról viszont végképp nem tudunk szinte semmit ma sem, legfőképpen azt nem, hová tűnt. E büntetőeljárás külön szégyene, hogy ez teljes egészében sem a nyomozás adataiból, sem a szakértők kutakodásaiból, sem a bírósági eljárásból nem derült ki. Ez sem.

Valójában mi is történhetett pontosan e velejéig hazug Kulcsár-ügyben – a mélyrétegeiről szóló feltételezések alapján?

A K&H-ban és környékén nagyüzemben folyt a lopás, csalás, sikkasztás. Saját zsebre, haveroknak és pártoknak egyaránt. Hozamgaranciás betétek, utólagos allokációk, ügyfélpénzek fölhasználása saját célra; autópálya-pénzek elosztása, megvesztegetési pénzek tisztára mosása; korrupciós összegek kivétele és célba juttatása – sokak gazdagodására.

Olyannyira, hogy Kulcsár és a háttérben állók elveszítették a mértéket. Több mint 8 milliárd forintot lopott el ügyfelei számlájáról. Nem 8 milliót, 8 milliárdot!

Amint ez ismertté vált a politikai osztály legfelső berkeiben, olyan erők mozdultak meg, amelyek visszamenőleg bizonyítják: sokkal több forgott kockán, mint amennyiről ma hivatalosan tudunk. Kulcsár Attila és Rejtő E. Tibor VIP-ügyféllistáján, üzleti és haveri körében több párt, számos nagyvállalkozás, illetve azok főnökei szerepeltek. Banki és brókeri tranzakcióik olyan magasságokba nyúltak, ahonnan már könnyedén lehet leszólni, vagy belenyúlni az eseményekbe, befolyásolni azokat – éppenséggel a jogszolgáltatás területén is.

Amikor kitört a botrány, a kormányerőknek az lett volna az érdekük, hogy elsimítsák az ügyet. A KBC-t, a bank főtulajdonosát rá lehetett volna beszélni, hogy fizessen ki mindenkit, az se baj, ha sokkal többel, mint amennyi járna; majd más útvonalon visszakapja a pénzt, hozamostul.

Két dolog azonban akadályozta, végül meg is hiúsította ezt a tervet.

Először, hogy megverték-megverették a politikai alapon amúgy is agyontámadott Szász Károlyt, a Pénzügyi Szervezetek Felügyelete elnökét; s az ebből keletkező skandalum magával rántotta, vagy inkább maga alá temette az egész K&H-ügyet. Az a nyavalyás Pannonplast-história és Szász Károly elagyabugyálása kiszabadította a szellemet a palackból; s többé nem is lehetett visszatuszkolni oda, olyan hajcihő kerekedett.

Másodszor, hogy Rejtő és Kulcsár zűrös ügyeiben jóval több MSZP-s volt érintett, mint fideszes, mivelhogy éppen az előbbieket kormányozták. Bármennyire jól jött volna tehát a kormánynak a békés, balhémentes ügyintézés, az ellenzék ellenérdekelt volt ebben. S a Fidesz tudhatta: ha erősen akarja a nagy botrányt, éppenséggel talál ehhez segítőtársat. A Pótl Péter vezette ügyészség – amely a büntetőeljárás törvény értelmében teljes mértékben irányíthatja a rendőrség munkáját – nem feltétlenül riadt vissza attól, hogy politikai megfontolásokat érvényesítsen.

Valahogy ki kellett hát egyezni. A két nagy párt titkos alkuszai – Simicska Lajos és Puch László – tető alá is hozták az egyezséget. Elegendő volt a lényegről megállapodniuk: kik maradnak ki, kiket nem szabad elítéltetni. Bármilyen hatalmasra duzzad, politikusokat ne érintsen a botrány – államtitkárok, polgármesterek, Vegyészerek és Nemzeti Autópályások, neves pártkorifeusok és párt-lopógépek ne kerülhessenek a vádlottak padjára. Ezt gond nélkül el lehetett intézni. Mindössze annyi volt a teendő, hogy Kulcsár Attila hirtelenkedő önvallomásait ne vegyék készpénznek: legyintsenek mindarra, ami e szent tehénként kezelt, sérthetetlen urakra nézve terhelő. A többit már rá lehetett bízni a sameszokra. Majd ők kitalálják, hogyan rakják össze a történetet, az meg a kutyát se érdekli, ha néhány ártatlan ember is bűnhődik. Ahol vágják a fát, ugye, ott forgács is hullik...

Majd újra bebizonyosodott: saját szabadsága vagy az enyhébb büntetés fejében bárkit bármilyen alkura rá lehet beszélni. Először Rejtő E. Tiborral, aztán Kulcsár Attilával egyeztek meg az ügyészség teljhatalmú urai: merre van az előre, kit és mit lehet támadni, kit és mit nem. Attól kezdve csak ehhez kellett ragaszkodni, ezt az utat kellett végigjárni. Hát, istenem, ezzel valóban együtt járt, hogy néhány embert ártatlanul kellett megvédeni.

– Na bumm! – morogták néhányan. Ezt követően már csak arról kellett gondoskodni, ne szülessen egészen más ítélet, mint ami megfelel a tervnek. Annak pedig – anélkül, hogy bármiféle összeesküvés-elméletet gyártsanak – roppant egyszerű a technikája: a bíró csak arról dönthet, amit az ügyész elé tállal a vádiratban.

A magyar jogszolgáltatás ma olyan állapotban leledzik, úgy működik, hogy egy ilyen egyezés gond nélkül megvalósulhat. Nem kellene ehhez ósdi, Rákosi-korbéli eszközök; a bíróságon elég odafigyelni a kiszignálásra: arra, hogy kinek adja az ügyet a vezetője. Jó, olykor persze elő-előfordulnak keményebb szabálytalanságok is, kicsit buherálni kell az iratokat, nem egészen rendjén való eszközöket és módszereket kell alkalmazni. Jó, néha persze erőteljesebb nyomást kell gyakorolni – akadt ebben a történetben bíró, akinek szóltak

az ügyészségről: ha nem születik elmarasztaló ítélet, felejtsek el a felesége által megpályázott bírói állást. Jó, így aztán persze el kellett ítéltetni ártatlanokat, föl kellett mentetni bűnösöket.

– Na bumm! – mondták ismét azok, akik mindig mindent sikeresen megúsznak.

Azt kellett még elintézni, hogy olyan neves bíró kapja az ügyet, aki megbízhatóan slendrián, és akinek képességei nem teszik lehetővé, hogy megakadályozza a koncepciók eljárást. A móri ügy, a móri ítélet logikájának ismeretében a megfelelő személy kiválasztása nem okozhatott nehézséget. Ha Varga Zoltán egyszer már a végtelenségig és képtelenségig elfogadta az ügyészség összes rettenetes konstrukcióját – miért ne tenné ezt meg másodszor is? Ha akkor az iratok tetemes részét el se olvasta – most miért végezné hirtelen alaposan és lelkiismeretesen munkáját? Ha már több ügyben hozott feloldatlan önellentmondásoktól és hibáktól hemzsegő verdiktet, talán most is mindent ráhagy az ügyészekre.

És lőn.

Hiszen elsőfokon Varga Zoltán – ekkor a Fővárosi Bíróság, ma már a Legfelsőbb Bíróság bírója – rosszabb minőségű ítéletet¹ hozott, mint például Mór dolgában.

Ostoba gazság a korábbi főbírótól, Lomnici Zoltántól származó mondás, mely szerint „a bíró hozott anyagból dolgozik” – hiszen éppen az a feladata, hogy a „hozott anyagot” megítélje, s visszadobja, ha az silánynak bizonyul. Az viszont tény, hogy az ügyészség hamis játszmája meghatározó erővel hatott az eljárás egészére. Mivel az ügyészség is erős nyomás alatt állt.

Meglehet, a bíróság is. Ám az olyan bíró, aki az ilyen nyomásnak nem képes ellenállni – az alkalmatlan a posztjára.

Márpedig Varga Zoltán ismét alapvető bírói műhibák tömegét követte el – éppúgy tartalmi szempontból, a bűnösség és ártatlanság kérdésében, mint eljárásjogi, és mint formáljogi szempontból, a „beminősítés” dolgában.

Ártatlannak nyilvánított több bűnöst, és bűnösnek minősített olyanokat is, akik jobbra ártatlanok – legalábbis abban, amiért elítélte őket.

Ítélete hanyag, pontatlan és felszínes; hemzseg az önellentmondásoktól, a logikátlanságoktól. A vádlottak többségéről egyáltalán nem tartalmaz tényállást, csupán idézeteket a vádiratból, valamint a különféle vallomásokból. Szinte teljesen elmaradt a tényleges bírói tevékenység: a mérlegelés, a bizonyítékok egybevetése, értékelése. A pusztá terjedelemmel – a 930 oldalasra duzzasztott betűtenger körülbelül 95 százaléka a másolás-beillesztés technika alkalmazásával született – próbálja leplezni, hogy megtakarította az igazi bírói munkát.

Így pedig alapvetően ugyanazokat a hibákat követte el, amelyeket például Mór esetében.

A per elején úgy döntött, hogy csupán egy szereplő (akkor Kiglics Attila, most Kulcsár Attila) szavahihető, s aki az övékétől különböző tényállításokat sorolt, arról onnan fogva azt tartotta, hogy hazudik, s önmagát igyekszik menteni. Akárhányszor is bizonyosodott be korábban Kiglicsről, most Kulcsárról, hogy hazudozik, mint a vízfolyás – ez már soha többé nem érdekelte Varga Zoltánt. Aki akkor figyelmen kívül hagyta mindazok vallomásait és bizonyítékait, akik ellentmondtak Kiglics Attilának – most pedig negligálta Kerék Csaba, Garamszegi Gábor és mások állításait és dokumentumait. És ha például igazolódott valaki vallomása, akiről Kulcsár azt hazudta, hogy tudott a sikkasztásokról – Varga bíró elsiklott e felett. Vakká és süketté vált mindenre, ami nem vágott egybe Kulcsár előadásaival. Még az sem nyitotta föl a szemét, hogy ő maga volt kénytelen Kulcsár számos tényállítását valótlannak minősíteni, hiszen azok hemzsegtek az önellentmondásoktól – amikor tehát elfogadta Kulcsár egyik kijelentését, hazugságnak minősítette az azzal ellentétes másikat. Még az sem gondolkodtatta el, amikor a bizonyítékokhoz csatoltak egy gyakran használt,

elképesztő arcátlansággal hamisított névjegykártyát a következő szöveggel: *Kulcsár Attila a Magyar Nemzeti Bank felügyelő bizottságának tagja.*

Ismét kizárólag az ügyészeket tekintette partnernek, igazi jogász-kollégáknak; az ügyvédekre magában folyton legyintett: csak erőlködnek a pénzükért. Így aztán bedőlt az ügyészek piszkos trükkjeinek, hagyta magát megvezetni konstrukciójuk (vagy úgy is mondhatnánk: koncepciójuk) által, akárhányszor is bizonyosodott be annak hazug volta. Ő maga fogalmazott így ítéletének szóbeli indokolásában:

– *A bíróság ezt úgy döntötte el, hogy a vádirattal, az eredeti jogi állásponttal megegyező álláspontra jutott. Hát... hacsak úgy nem.*

Kényelmességből, slendriánságból ismét nem járt utána rengeteg olyan bizonyítéknak, amely az egész ügyet alapjaiban rengette-változtatta volna meg. Újfént tényként fogadott el temérdek feltételezést, s nemhogy bizonyításukat nem követelte meg, de ellenbizonyításukra is csak legyintett.

Jóváhagyta az ügyészek védhetetlen leegyszerűsítéseit, s azokat átemelte verdiktjébe. Jellegzetes esete ennek Kulcsár befektetési tevékenységének értékelése. Már a vádirat azt írta (s így persze az ítélet is), hogy Kulcsár valójában egyáltalán nem végzett befektetési tevékenységet. *Kulcsár Attila a rendelkezésére bocsátott pénzeszközökkel nem végzett valós – se szabályos, se szabálytalan – befektetési tevékenységet, hanem azokat részben saját céljaira, részben az általa korábban más ügyfelek számláin – jogosulatlan elvonásokkal, átvezetésekkel – keletkeztetett, illetve okozott hiányok „visszapótlására” fordította* – szól az elsőfokú verdikt. Varga Zoltán tehát mindössze azt nem értette meg, hogy nem kizárólag az befektetési tevékenység, ha valaki részvényt, kötvényt és hasonlókat vesz, de az is, ha cégeket, ingatlanokat, projekteket vásárol. Az meg főleg, ha maga valósít meg és vezet projekteket, amelyeket elkészültük után piacra dob. Valamint azt sem, hogy ráadásul ez a megállapítás is csak Kulcsár tevékenységének második szakaszára igaz, hiszen eleinte tényleg sikeres bróker volt.

Ítélete döntő többségében teljességgel megalapozatlan – azon egyszerű okból, hogy nincs hozzá indokolás. Varga az említett másolás-beillesztés technikával ugyan töménytelen mennyiségű szöveget idézett a vádiratból, a nyomozati és a bírósági tárgyalási jegyzőkönyvekből – ám ezek döntő többségét nem értékelte, hanem mindössze ismertette. Ahol viszont mégis értékelt, ott érthetetlen és követhetetlen logikátlanságok sorát követte el. Így például olyan tanúvallomásokat fogadott el, amelyeket később egyértelműen megcáfoltak, vagy éppen indok nélkül nem fogadott el olyan vádlotti vallomásokat, amelyeket senki és semmi nem cáfolt meg.

Elítélt például vádlottat úgy, hogy „minősítés” címszó alatt közölte: a vádlottával szemben a tanúk vallomásait fogadja el – holott a tanúk semmiben nem mondtak ellent a vádlottnak, sőt annak állításait mindenben megerősítették.

Így aztán a bűnösnek minősítettek jó részénél az égedta világon semmi bizonyítékát nem szolgáltatva bűnösségüknek. Többekről nem tette egyértelművé: milyen módon követték volna el a bűncselekményt, kinek a sérelmére, milyen összegre nézve. Viszont elítélte őket.

Hallotta, olvasta, milyen egyéb döntő körülmények játszanak szerepet az ügy egészében – nem foglalkozott velük. Biztatták többször is: végre egyszer derüljön ki a teljes igazság, járjon a végére a történet mélyrétegeinek, a pártmutyizásoknak, az igazi nagy lopásoknak – esze ágában sem volt.

A vádlottak és védők számtalan, ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványt tettek – gondolkodás nélkül utasította el valamennyit. Majd pedig meg is feledkezett mindezekekről, s végítéletében sem adta indoklását, mi volt az oka az elutasításnak. Ami szintén hatályon kívül helyezési ok.

Tudott róla, hogy Kulcsár pénzért árulja a vallomását – nem törődött vele.

Látta, hogy az ügyészek úgy játszanak Kulcsárral, a többi vádlottal és az eljárási törvénnyel, mint macska az egérrel – engedte.

Elébe tették a sokat emlegetett ügyészségi Kulcsár-„kihallgatás” videóját – megvonta a vállát, és törvényesnek minősítette az eljárást.

Nem adták át neki Rejtő E. Tibor ügyészségi kihallgatásainak jegyzőkönyveit – ezt szó nélkül tudomásul vette, és nem próbálta megszerezni a dokumentumokat.

Megsértette a vádhoz kötöttség elvét. Megengedte, hogy az ügyész ne írásban, csupán szóban módosítson vádat, majd úgy tett, mintha semmi nem történt volna: az eredeti vádról hirdetett verdiktet, nem a módosítottól.

Tévesen minősítette az alap-bűncselekményt. Kulcsár ugyanis – legalábbis jogilag – egészen biztosan nem, vagy főképpen nem azt a bűncselekményt követte el, amellyel megvádolták, és amelynek elkövetésében most bűnösnek mondták ki, s amely miatt nyolc év börtönbüntetéssel sújtották. Kulcsár Attila ugyanis vagy nem követett el sikkasztást, vagy legfeljebb másodlagosan, a csalások mellett.

Sikkasztást ugyanis a Btk. 317. § szerint az követ el, *aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik.*

Nos, ki bízta rá Kulcsár Attilára a pénzét? Senki!

Akik az ítéletben akár károsultként, akár haszonélvezőként szerepelnek, mind a K&H Equities Hungary Részvénytársaságra, a brókerházra, vagy a K&H Bankra bízta a pénzüket, és nem Kulcsár Attilára.

A jogi szaknyelv úgy mondja, a sikkasztás törvényi tényállása feltételezi a sértett és az elkövető közötti kötelmi jogviszonyt: a bűncselekmény alanya csak az lehet, akire a dolgot rábízta, akinek a dolog jogszerűen a birtokába került, s ezt követően olyan magatartást tanúsít, amely akadályozza a tulajdonjog gyakorlását. A rábízás jogi aktus, amely kötelmi viszonyt létesít a jogosult, például a tulajdonos és a dolgot birtokba vevő, például megőrző, szállító, kezelő, haszonbérelő között.

Kulcsár Attilára viszont senki nem bízta a pénzét: mindenki a K&H Equities-nek, a brókerháznak vagy a banknak adott megbízást pénze kezelésére. Az Equities sem bízta Kulcsárra az ügyfelek pénzét: Kulcsár jogszerűen nem férhetett volna hozzá a számlákhoz. Márpedig akkor és csak akkor követhetett volna el sikkasztást, ha vagy pénztáros lett volna, vagy joga lett volna átutalásokat, átvezetéseket eszközölni ügyfelei számláján. De nem volt pénztáros, és nem volt joga a pénzek fölött rendelkezni! Ezért kellett hamisított okiratokkal, a bank más dolgozóinak megtévesztésével vagy bűnös részvételével végezni az átutalások és átvezetések nagy részét.

Amellett esetleg lehet érvelni, hogy valóban sikkasztást követett el néhány úgynevezett részecselekményben, amikor hamisan adott és vett értékpapírokat, mivel a portfólió-kezelési szerződések esetén talán ügyfelei tényleg órá bízta részvényeik, befektetési alapjaik kezelését – de az összes többi esetben biztosan nem.

A többi esetben ugyanis Kulcsár jogtalan haszonszerzés céljából, hamis okiratok felhasználásával a pénzintézet dolgozóit megtévesztette, őket és ügyfeleit tévedésbe ejtette, tévedésben tartotta, és ezzel nekik kárt okozott.

Vagyis csalást követett el. Esetleg hűtlen kezelést is.

De nem sikkasztást! Legfeljebb halmazatban csalást és sikkasztást. Semmi esetre sem azt és úgy, amit és ahogy Varga bíró úr az ítéletben megfogalmazott.

Pedig ő is érezte, hogy jogilag felettébb nincs rendben a dolog; kínban fogant álláspontját végül így fogalmazta meg az ítélet 407-408. oldalán: *az ügyfelek... ezt pénzt, értéket, vagyont, portfóliót a K&H Equitiesre bízta azzal, hogy megfelelő hozamot termeljenek, illetve biztosítsanak számukra (a bántó magyartalanságért én kérek elnézést, de idézni csak pontosan szabad – K. P.). Ebből következően akkor, amikor Kulcsár Attila ezt az értéket eltulajdonította, illetve sajátjaként mozgatta, fektette be, átvezette, átutalta, visszarakta,*

pótolta a hiányt, akkor ezekkel az összegekkel egyértelműen sajátjaként rendelkezett. A bíróság megítélése szerint tarthatatlan az az álláspont, hogy portfólió-kezelés esetén a sajátjakénti rendelkezés fogalmilag kizárt lenne mivel, hogy a bankár feladata éppen az, hogy a rábízott vagyonnal sajátjaként rendelkezzen...

Csakhogynem senki nem ezzel az állásponttal cáfolja a sikkasztás vádját. Hanem azzal, hogy az ehhez jogilag elengedhetetlen „rábízás” jogi aktusa nem történt meg: Kulcsárra senki nem bízta rá a pénzét, még az Equities sem.

... Ebből következik a bíróság azon álláspontja is, hogy jelen esetben büntetőjogi szempontból nem az ügyfél a sértettje a bűncselekménynek, hanem a K&H Equities, ugyanis nyilvánvaló, hogy az ügyfél a pénzügyintézetre bízta az értékeit és nem Kulcsár Attilára vagy más a banktisztviselőre (sic!), a bank bízta meg adott esetben Kulcsár Attilát, illetve a banktisztviselőt ennek a pénznek a kezelésével. Ebből következően tekinthetők ezek az értékek a munkáltatók részéről Kulcsár Attilára rábízottnak...

Nos, ez egyszerűen sületlenség. Kulcsárra az Equities – jogi értelemben – éppúgy nem bízta rá senki pénzét, mint ahogy az ügyfelek sem. Kulcsárnak nem volt munkaköri leírása; a bank belső szabályzatai csak felületesen osztották ki a feladatokat, de az egészen biztos, hogy a „rábízás” jogi aktusát nem tették meg.

Annál is kevésbé, mert a bűncselekmények döntő része elkövetésének időszakában – 2002. december 20-ától – az Equities sem végezhetett portfólió-kezelési tevékenységet, mivel a PSZÁF ezt nem engedélyezte neki. És ezt maga az ítélet is rögzíti, a 40-41. oldalon. No de ha az Equities nem lehet portfólió-kezelő, akkor annak alkalmazottja főleg nem! *Nemo plus juris in alterum transferre potest, quam ipse habet* (azaz: senki több jogot át nem ruházhat, mint amennyivel maga rendelkezik), tartja a római jog – és azóta mindenki, aki képes alapvető jogelveket érvényesíteni. Ha tehát az Equitiesre nem bízhatta senki a pénzét, akkor az Equities sem tehette ezt Kulcsárral.

Az pedig már egészen hihetetlen ötlet, hogy nem is azon ügyfelek a sértettek, akiknek Kulcsár ellopta a pénzét, hanem az Equities. Komoly ember ilyet nem írhat le. Ugyan miért lenne sértett az Equities akkor, amikor Kulcsár a Betonutat, X és Y ügyfelet jogtalan hasznoszerzés céljából – hamis okiratok felhasználásával – megtévesztette, és ezzel nekik kárt okozott?

S maga az ítélet is ellentmond ennek, amikor rengetegszer (például az 57., 73., 74., 78., 79. és 386. oldalon) azt említi: *Kulcsár megkárosította ügyfeleit; eltulajdonította ügyfelei pénzét*: vagyis tényként rögzíti – anélkül, hogy értené, s jogilag levezetné –, hogy csalást követett el, mégpedig egyáltalán nem az Equities, hanem éppen hogy az ügyfelek kárára.

Varga Zoltán tucatjával mondott ki vagyonekobbzást törvénytelenül: olyan cégekre és magánszemélyekre, akik nem is szerepeltek a perben, s akikről egyáltalán nem folyt bizonyítási eljárás, tehát nem tudni, valóban a bűncselekményekkel összefüggésben gazdagodtak-e, vagy attól teljesen függetlenül. De mondott ki vagyonekobbzást olyan bűncselekménnyel kapcsolatos pénzre is, amelynek vádja alól fölmentette az adott vádlottat. Viszont elutasított polgári jogi igényt úgy, hogy arra nem lett volna joga, sőt a Btk. szerint köteles lett volna másképp határozni arról.

Ezeken kívül számos további, súlyos eljárásjogi hibát is vétett, ezekről később részletesen esik majd szó. Most elég csak annyit: olyan vétségeket is elkövetett, amelyek következtében – a törvény, illetve minden azt magyarázó tankönyv szerint – ítéletét kötelező hatályon kívül helyezni, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítani. Persze könnyen lehet, erre nem kerül majd sor „a mi Varga Zolink” esetében. Aligha jár el így ítélőtáblai tanács olyan valakivel, aki ma már a Legfelsőbb Bíróság bírója – legalábbis amíg ilyen színvonalon dolgozik a Fővárosi Ítéletábla, amilyen ma. Ha azonban a másodfokú tanács vesz egy mély lélegzetet, és kivételesen rászánja magát, hogy betartsa a törvényt – azzal a könnyebbséggel, hogy végül az ügyészség is tarthatatlannak ítélte Varga verdiktjét –, akkor nincs más választása, mint

hatályon kívül helyezni Varga ítéletét, és új elsőfokú eljárást elrendelni. Ez esetben 2015 körül már lesz is jogerős ítélet.

Jól tudom előre: ismét számosan vádolnak majd azzal, valami bajom van Varga Zoltánnal, szántsándékkal támadom őt szüntelenül. Sunyi hazugság lesz ez megint. Varga bíró nekem se ingem, se gatyám. Pillanatra sem érdekelne éppen az ő ítélkezési gyakorlata, ha nem adna alapot újabb és újabb súlyos kritikákra, meghozzá épp a legnagyobb ügyekben.

Eszem ágában se lenne övele foglalkozni – ha nem ítélt szörnyűségeken rosszul Kaiser Ede móri ügyében, ha nem hoz sok sebből vérző döntést Székely Zoltán perében, ha nem lenne tökéletlen, selejtes a Kulcsár-verdikt. Korábbi könyvemben (*Elorzott igazság*. Hibiszkusz Könyvkiadó, 2008.) vagy húsz ponton voltam kénytelen cáfolni móri ítéletét, legalább tíz elemben kellett ellentmondanom a Székely-perben hozott döntésének. S most legalább harminc ponton fogom bizonyítani: Kulcsár-ítéletének is „csak a torka véres”.

Hiszen ha éppen ő, az agyonsztárolt, a szakmában máig védett-babusgatott bíró hoz olyan ítéleteket, amelyek csak megerősítik a félelmet, hogy bármelyikünk, bármilyen váddal, bármikor elítélhető ártatlanul – akkor az ő döntéseit kell elemezni. Az egyszerű állampolgár védelmében. A jogba, a jogállamba vetett hit maradékának védelmében.

S vádolnak majd azzal is:

– De hiszen ez a megveszekedett fráter beavatkozik egy futó perbe! Hát ki hallott még ilyet? A jogerős ítélet meghozatala előtt merészeli kritizálni a csupán elsőfokú verdiktet! Hát ennek már semmi se szent?

Nos, először is hadd valljam be: kész feleletem van a legerősebb vádra, hogy tudniillik beavatkozom egy még zajló perbe. Sokaknak bizonyára elviselhetetlenül arcátlan válaszom pedig így hangzik:

– Bizony! Beavatkozom!

Ám replikám folytatódik is:

– S hogy miért? Tessék mondani: nem szabad? Ugyan miért ne lenne szabad? Ki tilthatja meg, hogy az érvekkel ellenérveket, a vádakkal védekezést állítsak szembe – éppenséggel a nyilvánosság előtt?

Hogy ez nem szokás? Elégtelen, mi több, szerintem buta ríposzt lenne ez. Például gondoljunk csak bele: kinek vagy minek ártok vele? Szerintem inkább használok, az általam vélt igazságnak legalábbis biztosan. Valamint azoknak, akiket akár részben, akár egészében ártatlanul ítélnének el, ha nem kelnék védelmükre – holott nem is kértek rá. Ám ha nélkülem azon alapvető igazságok nem kerülnek napvilágra, melyek más oldalról mutatják azt, amit látunk, vagy látni vélünk a vád és a bíróság prezentációjában, ha tehát emberek évekre kerülnek börtönbe ártatlanul – se isten, se ember nem vonhatja kétségbe jogomat a megszólalásra.

Ha teszem azt – bocsánat a szerénytelen példaért! – Émile Zola is a megszokotthoz ragaszkodik, s nem meri megírni *J'accuse!* című röpiratát – alighanem Dreyfus kapitány az Ördög-szigeten végezte volna életét.

S szomorú válaszom folytatódik is: nekem lassan már valóban semmi se szent. Nekem legfeljebb a felelős jogállam, az igazságos ítéletek eszméje szent.

Ám félreértés ne essék: ez a könyv messze nem Kulcsár Attila mentegetéséről szól. Sőt az a véleményem, Kulcsár hihetetlenül nagy bűnököt követett el. Csak éppen nem kizárólag azon a téren, amit gondol róla a publikum.

Legnagyobb bűne, hogy gondolkodás nélkül belement az alkuba, melyet a politika, majd nyomában az ügyészek kínáltak neki – noha azonnal tudhatta: ily módon be kell mártania egy csomó embert, bűnösnek kell titulálnia sokakat, akik valójában vagy az égadta világon semmi disznóságot nem követtek el, vagy nem azokat, amelyekkel majd megvádolják őket. És aztán hagyta magát sodortatni, s egyáltalán nem érdekelte, hány ember kerül börtönbe az ő hazudozásai miatt.

A botrány kitörésekor belement abba, hogy nagyjából egyszerű pilótajátékának leleplezését úgy próbálják megakadályozni, hogy ügyét áttolják a politika mezőjére, nyíltan megszarolva némely politikai csoportokat. S ekkor bambán elfogadta a politika kegyetlen játékszabályait: a hálátlanságot, a cserbenhagyást, a szószegést, a szemétséget. És kiérdemelte, amit aztán kapott: ő vezetett át a gazdaság vizeiről a politikáéra, ahol még kevésbé ismerte a közlekedési szabályokat.

Hiszen attól kezdve ugyanolyan cserbenhagyó és cserbenhagyott, szószegő, hazudozó, és – ne kerteljünk kimondani! – ugyanolyan szemét, irgalmat nem ismerő valaki lett, mint politikus segítői.

Amikor fikarcnyi habozás és fenntartás nélkül, ordenaré hazugságokkal mártott be némelyeket, akkor hűvös mosollyal nyugtázta, hogy börtönbe juttathatja őket. Hajlandó volt konstruált perekhez szolgáltatni alapanyagot.

Amikor például Bácskai János és Molnár Csaba külön pereiben rendre azt felelte a sorsdöntő kérdésekre: – Nem emlékszem –, netán ezt: – Nem kívánok válaszolni –, akkor beleverte a szöveget a koporsójukba. És ezzel pontosan tisztában volt.

Amikor Kerék Csabára, Mészáros Jánosra, Bitvai Miklósrá, Garamszegi Gáborra, Forró Tamásra, Schönthal Henrikre azt vallotta: tudtak arról, hogy bűncselekményből származó pénzek kerülnek hozzájuk, illetve hogy cégük pénzét ő miként taszigálta ide-oda – akkor vádat emelt ellenük.

Amikor elfogadta az ügyészek hazug konstrukcióját, mely szerint Rejtőt úgy moshatják ki, ha szerepét Kerék Csabával töltetik be (mintha nem a bankon belül találták volna ki és támogatták volna Kulcsár visszaéléseit, hanem külső segítséget kapott volna), akkor hagyta elindulni azt a lavinát, amely később még többeket temetett maga alá. Logikus volt a folytatás: ha igaz a Kerék elleni vád, akkor szintén bűnös kell, hogy legyen Mészáros János, Bitvai Miklós, Garamszegi Gábor és így tovább.

Majd amint változott a koncepció, hagyta, hogy esztelenül cibálják ide-oda. Már nem volt visszaút: idomulnia kellett az újabb és újabb konstrukciókhoz, ezért hát hol ezt kellett vallania, hol amazt.

Am mindeközben is megmaradt szélhámosnak, ennek megfelelően követett hát el további gázságokat: árulni kezdte a vallomását. Nyilván úgy gondolta, ne csak az ügyészeknek legyen meg a maguk – politikai, hatalmi – haszna, néhány bört ő maga is lehúz erről a rókáról. Zámbo közbenjárásával nekiállt, hogy pénzt szerezzen kivívott pozíciójából: adta-vette, kiról mit mondjon. Aki fizet (persze csak ha az ügyészeknek nincs ez ellen komoly kifogásuk), az kimaradhat a balhéból, aki nem, az nem.

Így hát az a véleményem: megérdemli a sorsát. Becsapták, csúnyán átverték, többször is. Ígérettek neki fűt-fát, az elején szabad távozást, erős politikai támogatást, később a tárgyalásról való lemondással, egyszerűsített eljárásban három év körüli, enyhe ítéletet, szabad elvonulást az elsőfokú ítélet után – hazudtak neki, rendre megszegték szavukat. Használták őt, mint – tisztesség ne essék szólván – egy óvszert, s éppen úgy hajították aztán a szemétkébe.

Igaz-e vajon órá is: „bűne a koré, mely szülte őt”?

Kulcsár Attilát – ugyanúgy, mint Csányi Sándort, Demján Sándort, Erős Jánost, Princz Gábort, Simicska Lajost, Zuschlag Jánost és még oly sokakat – az újrakezdődő kapitalizmus eredeti tőkefelhalmozási időszakának azon üzleti és politikai morálja, vagy inkább e morál hiánya szülte, amely lassan huszonegynéhány éve arról szól: a nemzeti vagyontól minél nagyobbakat szakítani, bármilyen eszközzel, mert most dől el, ki lesz burzsoá, és ki proletár.

A nyolcvanas évek végén egyszer csak nyilvánvalóvá vált, hogy a hatalomból pénz, és a pénzből hatalmat lehet teremteni, s a politikai hatalom eszközrendszeréhez elkerülhetetlenül hozzátartozik az üzleti és politikai szempontból inkorrekt műveletek végrehajtása. Ilyenekre került sor a privatizációk, csődök, fölszámolások és konszolidációk során, a nyilvánosságra került ilyen-olyan lehallgatási, megfigyelési vagy Tocsik-ügyektől az olajszökítő, a Mahir-sztorikon és a Postabankon át Zuschlagig, valamint a máig sem föltárt temérdek más történetig. És hozzátartozik az is: semminek nincs következménye, vagy ha mégis, akkor az gyakran maga a semmi. Vagyis ebben az országban, ezzel a néppel mindent, de mindent meg lehet tenni – következmények nélkül. Lehet lehallgatni törvényes felhatalmazás nélkül, sőt ellenzékként is, magáncégekkel. Lehet bizonyítékok nélkül lehallgatással vádolni a másikat. Lehet párthoz (és messze nem kizárólag a Fideszhez) közel álló cégeknek pénzt, valamint zsiros üzleteket kijátszani; lehet szükség esetén e cégeket fantomizálni. Lehet fenyegetni, adóvizsgálatokkal és korrump rendőrökkel félelmet kelteni. Lehet információkat, iratokat, komplett adatbázisokat eltüntetni; lehet az egész népet nemcsak hülyének nézni, de semmibe venni, akarataival és vágyaival mit sem törődni. Lehet egy egész országot olyanná tenni, amelyben képtelenség jóízűen élni. Mindent lehet, hiszen az eredeti tőkefelhalmozás bezáródó társadalmi csapdáiban egy ország veszítette el a normákat, az emberi magatartás szabályozásának esélyét, s ezzel együtt azt a morális tartását, amely amúgy is csak nagyon-nagyon rég, vagy tán sohasem létezett.

Az egykori „boldog békeidők” kapitalista Magyarországnak billegő közmorálja a náciizmus, majd a Rákosi-éra szörnyűségeiben elenyészett, kiirtott, a Kádár-kor hamis kimondatlanságaiban, alattomos összekacsintásaiban pedig végképp eltorzult.

S amikor a rendszerváltozással jött az óriási lehetőség, hogy e közerkölcs újraépüljön – az egymást váltogató politikusoknak fontosabb volt a hatalom, valamint a megszerzéséhez és kiélvezéséhez szükséges pénz, mint az ország morális „állapotja”. A gazdasági elit viszont az Antall- és a Horn-kormány két nagy privatizációs hullámának idején kitanulta: nincs mese, nem lehet finnyáskodva elfordulni a politikusoktól. Hiszen náluk van a kasszakulcs: ők engedhetnek hozzá az igazán nagy, az állami pénzekhez és vagyonokhoz. Ingyér’, legfeljebb fillérekért megvehető vállalatok és ingatlanok, busás megrendelések, örült profitot termelő lakás- és diákhitelek, isteni PPP-konstrukciók, részfinanszírozású nagyberuházások – megannyi alkalom az igazi meggazdagodásra. Az ország legvagyonosabb embereinek többsége legértékesebb vagyontárgyait állami tulajdonból szerezte, és azóta is folyamatosan üzletel az állammal.

Új network alakult ki: e leggazdagabbak, illetve a politika másod-, harmadosztálya kezét nyújtott egymásnak; megkezdődött és azóta is tart a kölcsönös kivásárlás. Mindenki azt adja, amiben bővelkedik: a politikus a kapcsolatokat, útvonalakat, a halk telefonokat a megrendelések, közbeszerzési pályázatok, támogatások, kivételes adókönyvitések és sok más eléréséhez; a burzsoá a pénzt. S a kör bezárult: közös fogságba kerültek. Édes rabság ez, hiszen mindenkinek busásan megtérül, senkinek esze ágában nincs szabadulnia. De a kapcsolat egyetlen tekintetben mégis rablánccon tartja mindőjüket: soha senkinek nem szabad, nem lehet beszélni róla.

A politikai osztály és a vele szövetkező finánc-tőke e magatartását mindösszesen két tényező korlátozhatná, szélsőségesen jó esetben akadályozhatná meg: a civil társadalom, illetve a nyilvánosság kontrollja. Ha azonban a civil világ és a független sajtó vagy nem létezik, vagy eladja magát egy tál lencséért; ha majd mindenki korrumpálható, mivel

minimális biztonságérzetét is elvették – akkor e fékek sem működnek. Hiszen amely társadalomnak nincs stabil erkölcsi tartása, sok hatékony, autonóm civil szervezete, és erős, független sajtója – az nem képes helyes és eléggé kemény reakciókat adni az „elit” visszaéléseire, harácsolására, korruptségára és öntörvényű ostobaságaira; az nem tudja kikényszeríteni, hogy minden elkövetett hibának, no meg főként disznóságnak legyen felelőse és következménye. Az ilyen társadalom meghallgatja, valamelyest még el is hiszi politikusai folytonos kinyilatkoztatásait, melyek szerint nekik semmi nem fontosabb a haza üdvénél – majd nap, mint nap szembesül az ezzel homlokegyenest ellenkező gyakorlattal.

S a következmények nélküli, állandó balhékba, leleplezésekre és lelepleződésekbe, a politikusok szüntelen handabandázásába és kölcsönös pocskondiázásába nemcsak belefárad, de bele is fásul; és legfőképpen nemzedékek során elveszíti alig-volt hitét, hogy rajta is múlik valami. Tapasztalattá és tanulsággá emeli: itt tényleg mindent meg lehet tenni. Itt valóban nem felel senki semmiért. Hiszen az egyszerű embert nem csak az érdekli, lecsukják-e pár évre Kulcsár Attilát, hanem inkább az: megvan-e a pénz? Végignyomozták-e, hová tűntek a milliárdok? Nem? Tényleg nem? Akkor nyilván kamu a büntetés – legyintenek sokan –, kiengedik majd őt is két év múlva, és élete végéig a Bahamákön szüresöli a koktélokot, hosszúcombú, nagymellű szőke bombázók társaságában.

Ezért vagyunk ma abban a fura helyzetben, hogy például amikor az államra kell bízni olyan komoly területek felügyeletét, mint amilyen a bankrendszer, akkor mindenki úgy érzi: mintha csak országúti rablóra testálnánk a közrend fenntartását. Aki finanszírozta egy párt hatalomra kerülését, annak alkalmatlannak kell lennie arra, hogy ügyeljen rá: mások vigyáznak-e mindenki pénzére.

A politikusok rendszerint azzal védekeznek: sajnos az ország hozzászokott ahhoz, hogy fönt is, lent is mindenki lop. Ez nem igaz. A Kádár-kor borzalmasan sanda látszat-egyezsége nem így szólt, hiába állítanak mást utólag sokan. Az a sunyi összekacsintás csupán ennyit jelentett: rendben, ti, ott lenn kicsiket loptok, mi, itt fenn pedig élvezzük a rendszer adta nagyobb előnyöket, de szó sincs róla, hogy mi meg nagyokat lopnánk. Persze a bennfentesek eszelősen olcsón jártak Aligára és Dobogókőre, ott 9,20-ért itták az Unicumot, a Fehér Ház büféjében 12,80-ért kapták a téliszalámit – de nem ingyen, és ennek fejében ők nem loptak. Se kicsit, se nagyot. Vagyunk még elegendően, akik élünk akkor is, ne tessék hát hazudni! Részint nem volt okuk lopkodni, mert valóban megvolt mindenük. Fillérekért kaptak lakást, nyaralást, külföldi utat, olcsó ellátást, bejárónót, mozit. Másrészt Kádár – ha valamit – a korrupciót rettenetesen rosszul tűrte, s a ritka kivételtől eltekintve azonnal odacsapott, ha valaki hozzányúlt a „közöshöz”. És a „nagy emberek”, a nagyfőnökök többsége nem gondolta, hogy szükséges, vagy egyáltalán érdemes lopni abból az egyetlen kasszából. Hiszen úgy tartották, hogy hatalmukat soha nem lehet megdönteni, tehát mindörökkön örökké el lesznek látva mindennel. Igaz, azt viszont (cserébe a kuss-diktatúra, a hiánygazdaság elviseléséért) elnézték, hogy „lent”, a hétköznapi világban az építési engedélyek, a keresettebb hiánycikkek megszerzéséért dúlt a pitiáner korrupció.

Egyszer csak azonban szóltak mindenkinek: – Kérem, akkor mostantól kapitalizmus van, magántulajdon, tessék vállalkozni!

S ekkor hirtelen minden megváltozott. Derült égből villámcsapásként érkezett a felismerés: az ember fiának lehet gyára, erdője, bányája, Mercedese, pár milliárdja. Csakhogy ezt a változást az ország ismét tátott szájjal élte át, úgy, mint rajta kívülálló, tőle független eseményt, amit az urak elboronáltak a nép közreműködése nélkül. Nem volt itt soha rendszerváltás, csupán rendszerváltozás. Volt némi igazság Antall József mondásában: – Tetszettek volna, uraim, forradalmat csinálni!

A hagyományos, magyaros lázadó szellemet, a kurucos magatartást bohó új világunkban nem írók, újságírók, nem üzletemberek vagy politikusok testesítik meg, hanem Ambrus Attila, a whiskys rabló, a mai betyár: ő az új népi hős. Ez lett az értékrend.

Mi is történt a rendőrökkel, akik az államtól tízezer milliárd forintot (a teljes évi állami költségvetés akkori kiadási főösszegénél jóval többet!) ellopó olajszökítőket próbálták lebuktatni? Az első fölakasztotta magát. A második saját irodájában úgy lőtte föbe magát hangtompító nélkül, hogy azt senki sem hallotta meg. A harmadik késő este gyalog indult haza száz kilométerre fekvő lakására, s útközben elgázolta egy ismeretlen autó. A negyedik gyógyszer-túladagolásba halt bele. Az ötödik pedig a rendőrség belső udvarán, szolgálati autójában, evés közben lőtte szájon magát – mi pedig egészen nyugodtan higgyünk a morális rendben, a korrupció nélkül működő jogszolgáltatásban.

S ez a totális értékrend-válság az üzleti szférára, a becsapás világára természetesen még sokkal inkább jellemző. Az ezredforduló bankárai, brókerei és korrupt politikusai újraalkották az udvari erkölcs és viselkedés stílusát és belső szabályait. A könnyed, önironikus, az adás és az elfogadás tényét nem szépítő, a Gazda és a Keresztapa szerepét játszó bankárok a magán titkosszolgálataikkal, a pártok diszkrét zsarolásával garantálják maguknak a biztos profitot – s ennek fejében hagyják villogni az udvar fölként hercegeit, pohárnokait, kincstárnokait, hadd tegyenek úgy, mintha ők fűjnek a passzátszelet. Amíg megvan az adókedvezményeken, lakáshiteleken, pályázat-finanszírozásokon, kötelező számlavezetéseken, sok máson kaszálható extraprofitjuk – addig segítik, lebonyolítják az autópálya-panamák, a közbeszerzési bohóckodások fekete részét.

Noha közben fény derült rá: épp az ő hihetetlen, döbbenetes felelőtlenségük sodorta újabb hatalmas pénzügyi és gazdasági válságba a világot. Összecsomagolták a rossz hiteleket és eladták jónak; manipulálták még ügyfeleik „credit-score”-ját, hitelképességi mutatóját is, csak hogy adhassanak kölcsönt azoknak is, akikről pontosan tudták, hogy soha nem lesznek képesek törleszteni; nemhogy virtuális, de egyáltalán nem létező pénzekkel játszottak ezermilliárdos nagyságrendben. Hiszen biztosak voltak benne – és megint igazuk lett –, hogy őket megmenti az állam; és még a bónuszai elvételéről is csak hadoválnak anélkül, hogy komolyan gondolnák azt. Akiknek elverték, elbohóckodták a pénzét, azok vessenek magukra – de ők most is bántatlanul ússzák meg a linkeskedést. S ha kivehető profitjuk most nem is lesz drabális, az államtól kapott összegekből azért csurran-cseppen túpénzre is.

A hatalom és a pénz elvadult, elszabadult, tobzódó násztánca közepette a politika összegabalyodik a pénzvilággal, s bele-belemerít annak húsosfazekába. Ám amint ott túl zavaros állapotokat talál, sorozatosan úgy dönt, hogy nem dönt sehogy – vagy ha mégis muszáj, akkor is csupán félig. Először mindig menekülni próbál, csupán halogatni, időt nyerni, aztán ha már minden rárogy, még mindig csak rövid távú megoldásokat keresgél.

Ha viszont a politika nagy nehezen nekidurálja magát, és bedönti a balhét, akkor arra számít: fegyelmezett – vagy kellően korrupt – emberek viszik majd végig terveit; a megvalósításban nem lesz fennakadás, akkor sem, ha rendőrökön, ügyészeken és bírókon kell végiggurulnia a botránynak. Főbíró-választáskor derül ki leginkább: a politikai lojalitás izgatja őket leginkább, minden más smafu.

Végül egy ország bámul szájtátva: a politikai elitben az urak kizárólag moslékban szoktak fürdeni. Az égvilágon minden mocsokká válik: emberek bűnössége és ártatlansága ugyanúgy portéka csupán, mint a cipő, a mosópor és a végbélkúp.

Mindig úgy kezdik mesélni e történetet: 2003. június 16-án megverték Szász Károlyt, a PSZAF elnökét. Pedig dehogyan volt ez az első fejezet, sokkal korábban és másképp indult az ügy.

Például úgy, hogy már jóval hamarabb – két, egymástól független forrásom is beszámolt erről – zajlottak ilyen párbeszédok a K&H bank néhány vezetője és kedves ismerőseik, vagy éppen ilyen-olyan protezsáltjaik között:

– Na, jó, gyere, megoldjuk a gondjaidat, beszállhatsz a csapatba! Szárnyal a tőzsde, olyan pénzeket lehet ott keresni, amelyenkről szinte nem is hallottunk eddig.

– Két bajom van ezzel. Egyrészt nem értek hozzá, azt se tudom, eszik-e vagy isszák a tőzsdét. És ráadásul pénzem sincs erre – felelték mindketten.

– Ugyan már! – legyintett a bankár. – Szakértőnek itt vagyunk mi; pénz meg nem kell hozzá, van nálunk elég állami, meg másfajta lóvé. Abból tőzsdézünk, extraprofitot termelünk vele, aztán visszatesszük a pénzt az állami és más cégek számlájára. Senkinek nem lesz semmi baja, mi viszont baromi sokat keresünk.

– No de mi ebben az én feladatomban?

– Az, hogy tartsd a szád! Meg néha-néha másokét is befogd. Semmi más, viszont istenien kereshetsz vele.

S hogy mikor zajlott e két párbeszéd? 1996-ban – hét évvel a Kulcsár-botrány kitörése előtt.

Amikor az összes magyar bankban, így a K&H-ban is az összes főnök úgy érezte: most már mindent szabad. A 87 százalékban tulajdonos állam korábban, az úgynevezett bankkonszolidáció során talán éppen a K&H-val volt a legnagyobb: 74 milliárd forintot nyomtak bele a mi adónkból. Merthogy azt mondták: szegény bank tényleg megörökölte a sok rohadó agrár- és élelmiszeripari céget – nyakukon az orosz pénzügyi válság, meg az Antall-kormány keleti piaci politikájának összes következménye –, segíteni kell hát rajta. '95 májusában Bokros Lajos pénzügyminiszter kirúgta Lenk Gézát, a három éve hivatalban lévő elnök-vezérigazgatót. Végre valahol keresztülvitte az akaratát (ha már se az OTP-ben, se a Postabankban nem sikerült): a K&H-ban szétválasztatta az elnöki és a vezérigazgatói posztot. Az elsőbe Láng Lászlót, a másodikba a 33 éves, a bankvilágban csodagyerekként számon tartott Erős Jánost ültette.

Feladatuk az volt: rakjanak végre rendet a bankban, számolják fel azokat a hihetetlenül kusza, korrupst üzleteket, amelyek addig jellemzőek voltak. Vessenek véget annak, hogy szinte egyáltalán nem folyt igazi banki tevékenység, hogy valójában veszteséget termeltek, hogy a létező összes jogszabályt figyelmen kívül hagyták. Hogy például a beragadt rossz követeléseket addig-addig adták-vették, tologatták és húzták vissza, míg több mint 3 milliárdnyi kamu nyereség lett belőlük – miközben ezek igazából továbbra is a bankot terhelték, csak éppen úgy elrejtve, hogy senki se látta. Kockázati céltartalékot nem kellett rájuk képezni, a korábbi föl lehetett szabadítani; a nyereséget a leadózás után jól meg lehetett enni. Hogy egyszer majd mégis rájuk dől? Addig ki tudja, mi minden történhet! Legfeljebb újra konszolidálják a bankot – na és? Banki pletykák szerint csak '98 és 2001 között minimum négy milliárdot vittek ki a pénzügyi intézetből kamura. Hogy hová? Hát... igen.

Azonban az új vezetők sem azt tekintették a legfontosabbnak, hogy változtassanak ezeken az állapotokon. Maga a pénzügyi tevékenység továbbra is veszteséges maradt, pazarlóan magas költséghányaddal működtek, bőven kellett trükközniük, hogy a bank tőke-megfelelési mutatója ne süllyedjen a megengedett nyolc százalék alá. Szépen haladtak afelé, hogy előbb-utóbb újabb milliárdokat kelljen bepakolni a K&H-ba – hacsak nem privatizálják az intézményt.

Úgyhogy hamarosan körvonalazódott a megoldás: az lesz a legkényelmesebb mindenkinek, ha szépen eladják az egész kuplerájt. Költsenek rá majd az új tulajdonosok, ne kelljen folyton arról hallgatni az ellenzék üvöltözését, hogy már megint a bankárok viszik haza az adónkat. Am egy privatizáció előkészítése során az a legfontosabb, hogy a pillanatnyi és a lehetséges következő kormány főnökei mit akarnak, hiszen a feltételeket ők szabják meg.

Módfelett célszerű tehát ilyenkor jó viszonyt ápolni a politikai osztály minél több szereplőjével. Nemcsak azokkal, akik kormányon vannak – akkor éppen a szocialisták és a szabad demokraták, Horn Gyula vezényletével –, de azokkal is, akik a '98-as választásokon

nyerhetnek. Így hát a K&H-nak ügyfele lett a Nádor '95 Rt., a Fotex, a Wallis, valamint még számos hasonlóan kötődő cég, másfelől meg az MDF is, a Fidesz is.

A Fidesznek például 290 milliós tartozása került a K&H-hoz, egy igazán nagyvonalú ügylet keretében. A bank 330 millióért megvette a Lendvay utcai Fidesz-székházat, a vételárból levonta a 290 milliót. A maradék 40-et kifizette a pártnak, amely azonban nevetséges, havi ötvenezer forintos bérleti díj fejében ott maradt a házban, és 1999-re opciót kapott, hogy 338 millióért visszavegye az ingatlant, ha addigra (számítva '98-as választási győzelmére) elegendő zsákmányhoz jut. Hát jutott is, le is hívta ezt az opciót, mintha közben nem is lett volna infláció.

Ám a bankárok ismerték a magyar politikai osztályt, jól tudták hát: tagjainak vajmi kevés, ha a hazug pártfinanszírozás megoldódik, legalább ennyire igényt tartanak arra, hogy saját zsebüket is teletömködjék. Ezért alakították ki brókercégek tőke- és hozamgaranciás vagyongazdálkodási szerződési gyakorlatát a VIP-kuncsaftoknak – no meg saját maguknak is. A kiemelt ügyfeleknek előre garantálták az éves 35 százalékos hozamot, miközben a 20-21 százalékos jegybanki alapkamat már szépen ment lefelé, 18-17-16 százalékra.

Jó tett helyébe jót várj: Erős még Surányi György MNB-elnök akarásával is szembeszállhatott, a bank privatizációjakor nem az ING, hanem a belga-ír konzorcium lett a befutó. Hornék '97 őszén – egyebek mellett a Postabank-pánik után – már módfelett vágytak arra, hogy egy bankról végre jókat ír hassanak-mondhassanak: óriási sikerként kommunikálták hát, hogy a névérték 567 százalékaért adták el a bankot. Azt már nem akaródzott elmagyarázniuk, hogy ez az árfolyam a részvényeknek mindössze tíz százalékára vonatkozott, utána a tőkeemelés már 105 százalékon történt. Összességében tehát igazából 125 százalékon szabadultak meg attól, amibe máskülönben korábban jóval többet toltak be.

Az új tulajdonosok megerősítették helyén a menedzsmentet. Jó ideig szinte rájuk se néztek, mondván, hagyják őket dolgozni – noha időnként hallották, hogy örületes dolgok zajlanak arrafelé, különösen a brókerháznál. Még az sem idegesítette föl őket, amikor a PSZÁF úgy fogalmazott: a brókercégnél jelentős a csalási kockázat.

Az ugyanis módfelett rizikós ügyleteket valósított meg, miközben a kockázatelemzést teljesen mellőzte – e manőverek kiemelkedő elemei voltak az említett hozamgaranciás szerződések. Viszont a rendszerbe nem volt beépítve az ellenőrzés; a belső ellenőr nem foglalkozott olyasmivel, mint a jogszabályok és belső szabályzatok betartása. Így aztán nem csoda, hogy '98-ra sikerült kétmilliárdos veszteséget produkálni. Ezenközben a számviteli rend se a jogszabályoknak nem felelt meg, se a valóságnak; mutatott 24 milliárd egyenleget például olyan számlaosztály, amelynek a szabályok szerint mindig nulla egyenleget kellene kiadnia. A könyvelés nem folyamatosan történt, így az ügyfelek tényleges értékpapír-állománya követhetetlen volt. A portfólió-kezelési szerződések egy részét az ügyfél még csak alá sem írta, de a hozamot mind megkapta. Akadt olyan ügyfél, aki a Felügyelet '98 novemberében tartott vizsgálata alatt volt kegyes befáradni, és aláírni hozamgaranciás szerződését – '97. októberi dátummal. Kedves kuncsaftjaiknak váltó ellenében lakásvásárlásra is adtak hitelt, noha ilyesmire egyáltalán nem volt engedélyük. Olyan céggel szerződtek részvények adásvételére, amely még be se volt jegyezve, mi több, bejegyzését később meg is tagadták, mert fantomcégnek bizonyult – csak ezen buktak félmilliárdot. Temérdek más ügy ki se derülhetett, mivel a számítógépes rendszert folyamatosan manipulálták: visszaállították a szerver naptárát, és korábbi időpontokra rögzítettek adatokat. Edmund Yankson, a brókerház igazgatóságának elnöke fölvetett elszámolásra vagy százmillió forintot a pénztárból, és az előírásos 5 helyett gyöngye 100 nap múlva volt kedves elszámolni vele. Autóhoz meg úgy jutott szegény, hogy kevesebb, mint egymillió forintért vette meg azt a Range Rover-t, amelyre a cég addig több mint húszmilliót költött.

A PSZÁF elődje, az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet a szokásos ötmillió bírság mellett föl is jelentette Mozol Tamás volt brókerház-vezérigazgatót és Edmund Yankson

igazgatósági elnököt. A nyomozás alapján vádat emeltek ellenük, és első fokon 2007 novemberében, jogerősen 2008 májusában – alig valamivel Kulcsáré előtt – született ítélet: az elsőrendű vádlott Mozol Tamás egy év börtönt kapott, két évre felfüggesztve, plusz 500 ezer forint pénzmellékbüntetést.

Maga Kulcsár mondta egy alkalommal a bírósági tárgyalás szünetében a folyosón:

– Nagyon sok brókercégnél van ez, hogy erre-arra felhasználják az ügyfelek pénzét – és ekkor kivételesen igazat szólt.

Az Orbán-kormány hatalomra kerülésétől zuhanórepülésbe fogott a tőzsde – pont akkor, amikor a K&H-s brókerek a parketten akarták behozni korábbi, milliárdos veszteségeiket. Ebből újabb bukta lett, immáron leplezhetetlenül. Ráadásul közben kiderült Erős János részvény-opciós húzása is (a privatizáció során egy nap alatt 660 milliót keresett opciója lehívásával, amire a banktól vett föl hitelt, majd ezt a pénzt be is tette a brókerházba – hozamgaranciával). A tulajdonosok megelégtették az immár drabális, 4,4 milliárdos veszteséget (ráadásul annak a kormánynak, amely Princz Gábort már kirúgta, esze ágában sem volt megvédeni a másik MSZP-közelinek tartott bankvezért), így Eröst kiakolbóltották.

Ekkor már a brókercégnél dolgozott egy halk szavú, kedves cigányfiú, bizonyos Kulcsár Attila, s nemsokára megérkezett a bankba az új vezérigazgató, a világfi, profi bankár, Rejtő E. Tibor.

A nagykanizsai kilencedik emeletől a Kempinskiig

„A gonoszság valószínűleg nem más, mint karakterre dermedt gyűlölet.”

Ancsel Éva

„Németh Györgyi nagykanizsai ügyvéd, aki cégügyekben és egy büntetőügyben volt Kulcsár jogi képviselője, kérdésünkre válaszolva azt mondta: ügyfelében egy rendkívül agilis, ambiciózus, fiatal kora ellenére kiválóan kommunikáló embert ismert meg, akinek már a kilencvenes évek közepén határozott elképzelései voltak egy pénzügyi karrierpályáról...

– Hogy milyen ember a Kulcsár? – kérdez vissza Józsi, a pénzváltó nepper a kanizsai Dél-Zala áruház előtt. – Amikor idekerült a placra, csendes fiú volt. Egy szál farmerban kezdte a pénzváltást, a haverja Simsonjával furikázott. Egy kis Polski volt az első autója, aztán később már egy használt BMW-vel járkált. Amikor legutóbb láttam, egy vadonatúj X5-ös BMW-je volt, és méregdrága öltönyben flangált a Kempinski és a Four Seasons halljában. Néhány éve még a kilencediken lakott egy tízemeletes házban. A családja ma gyönyörű kertés házban él a város határában.”²

Pedig a placc, a pénzváltás már óriási előrelépés volt Kulcsár Attila életében. Szülei a saját gyerekkorukban még hagyományos magyar cigány életet éltek, de már ők kitortek a gettólétből, a megalázottságból. Mamája a közeli iskola konyháján dolgozott, apja is rendszeresen keresett. Kulcsár Attila 1973-ban született, akkor, amikor hazánkban a cigány

férfiaknak közel 80 százaléka, de a nőknek is majdnem a fele állandó munkahelyen dolgozott, fix havi bérért, s volt és biztonságérzetük, valamelyes jövőképük. Két fiú- és egy lánytestvére van.

Pályáját kőműves-segédként, pontosabban kőművesek mellett dolgozó segédmunkásként kezdte. A nyolc osztály elvégzése után nem volt kedve továbbtanulni, azonnal pénzt akart keresni, s eleinte csak ez a lehetőség adódott. Látva azonban a nagykanizsai pénzpiacot, hamar otthagya a malterhordást. A horvát bevásárló-turisták szívesebben váltották át pénzüket az utcán, mint a hivatalos irodákban.

És Kulcsár már akkor rendkívüli érzékkel nyúlt az üzlethez, vagy inkább az üzletelni vágyó emberekhez: drágábban vett és olcsóbban adott el, mint a többiek. Így édesgetett magához egyre több és egyre gazdagabb ügyfelet. Azt mondta, a Balatonon és Pesten forgatja meg a pénzt, olyan hozamot ad bárkinek, amelyet bank még nem látott. És jó ideig tartotta is a szavát, pontosan visszafizetett mindent, az extra hozammal, havi öt-hét százalékos kamattal együtt. Egy ideig. Aztán eltűnt, az immár nagy pénzekkel együtt. Hamisítatlan pilótajáték volt ez: az új befizetésekből visszafizetni a régiak követeléseit, növelni a téteket, és a csúcson kiszállni. Amikor 1997 tavaszán elmenekült Nagykanizsáról Olaszországba, több tucat millió forintnyi tartozást hagyott maga mögött.

Mindebből csak apró kellemetlenségei származtak. '98-ban Zalaegerszezen jogosulatlan pénzügyi tevékenységért ítélte a városi bíróság 1,6 millió pénzbüntetésre, mivel engedély nélkül üzemeltetett zálogházat. Majd Nagykanizsán kapott nyolc hónap felfüggesztetet, mert megvesztegetett egy rendőrt, hogy az hamis vezetői engedélyt szerezzen neki ittas vezetés miatt bevont jogosítványa helyett. És '99 közepén a Kaposvári Bíróság ítélte el, szintén jogosulatlan pénzügyi tevékenység vétsége miatt. Mindhárom verdikt meghagyta büntetlen előéletűnek.

Ám a bíróságoknál jobban tartott – alighanem jogosan – a helyi „nagyfiúktól”, akiknek nem kevés pénzét tüntette el. Tisztában volt azzal, nem lenne érdemes belefutnia az egerszegi maffia karjaiba. Ott tartott tárgyalására hát két Mercedesszel, hat testőrrel érkezett, élükön azzal a Szikora Istvánnal, ismertebb nevén Bunyós Pityuval, aki a ringben állva maradt Myke Tyson és Lennox Lewis ellen. Két kigyúrt kopasz mindenkit leállított a kapuban azzal a kérdéssel, ugyan milyen tárgyalásra tart; másik két társuk pedig lezárta az egész folyosót, amelyről védencük tárgyalóterme nyílt. Nem is került be oda más közönségnek, mint egyetlen, kétajtós szekrény méretű férfi.

Így a tárgyalás rendben lezajlott, ám a végén Kulcsár nem csekély megrökönyödést keltett, amikor az ítélet kihirdetésekor vaskos pénzköteget húzott elő a zsebéből, és a pulpitushoz lépve le akarta számolni a bírónak a kirótt büntetés összegét:

– Ha megengedi a bíróság, most nyomban rendezem ezt a dolgot!

Mint láttuk, priuszt nem szerzett, gond nélkül fölverték hát, amikor egy újsághirdetés alapján '98 januárjában a K&H brókerház recepciójának jelentkezett. Ahonnan pillanatok alatt előléphetett kereskedelmi gyakornokká, majd üzletkötővé, magyarán brókerré.

A Mészáros utcában, a tabáni templom mellett bérelt lakást. A környéken a Déryné kávéház volt az egyetlen hely, ahol jó kávé lehetett kapni, oda kezdett hát lejárogatni szabad idejében. A törzsvendégeket Gábrriel János – nyugdíjas katonatiszt, rendes, jópofa piás – tartotta össze. Nagydumás, mindenkivel haverkodó figura volt – aki már másodszer ment be a Dérynébe, azt leszólította:

– Te ki vagy? – kérdezte az illetőtől, és ha rokonszenvesnek találta, leültette-bevonta a társaságba, és kérdegette, cukkolta, viccelődött vele. A hallgatag, visszahúzódó fekete fiú tetszett neki, és a többieknek is. Fura népek voltak ezek, így együtt meg különösen. Egykori magas beosztású munkásörparancsnok, MIÉP-es zöldséges, bankár, jogász, technikus és orvos – mind jól megfértek egymással, gyakran a családtagjaik is beugrottak. Aki éppen arra járt,

mindig benézett egy sörre, kávéra, könnyed traccspartira. Ottó, a tulaj fröccsbérletet alapított nekik, beállt kártyázni közéjük.

Kulcsár okosan tudott hallgatni, szerényen, kedvesen viselkedett. '98 márciusában tűnt föl itt, s hamarosan állandó törzstag lett; eleinte Brigi, később Kriszta nevű barátnőjével érkezett – utóbbi akkor még a K&H Egészségpénztárban dolgozott, később átkerült a bankba. A többiek jól látták, Attila haverjuk nem buta, csak túlon túl képzetlen, tájékozatlan. Élvezték, hogy tanácsokat adhatnak neki arról, miként kell autót, lakást venni, mit merre talál meg a városban. Kellemes figura az olyan, aki természetes intelligenciájánál fogva meg meri kérdezni a másik tényérjában lévő brokkolira mutatva:

– Mi ez a zöld ízé?

És nemcsak el lehet neki magyarázni mindent, de később tapasztalható volt, hogy a fiú az összes ilyen információt és készséget úgy szívja magába, mint szivacs a vizet. Kulcsár percek alatt tanult meg ötszillagos helyen étkezni, öltözni, viselkedni, társalogni.

'98 nyarára a Déryné törzsközönségének nagy része az ügyfele lett. Kerék Csaba is.

Jellemző adalék az egész, sok évvel később folytatott ügyészi eljáráshoz: miért kellett Kulcsár vallomásában azt állítani, hogy a valósághoz képest fél évvel korábban ismerkedett meg Kerék Csabával? Mert időközben kiderült: a zűrös tranzakciók már '98-ban is folytak. Ha viszont nem hamisítják meg a tényeket, nem áll meg a lábán, hogy Kerék találta ki, miként kell az ügyfelek pénzét elszedni, és saját haszonra befektetésekbe forgatni. Így aztán kiötlötték: Kulcsár és Kerék nem is '98 márciusában, hanem még '97 végén ismerkedtek meg, barátkoztak össze. Pedig nem így történt.

...

Egy finom úr Kanadából

„Nem volt jó gondolat mérleggel a kezében ábrázolni Justitiát, mert mi dolguk az igazsággal a mérőeszközöknek?

Vajon századannyi bünt követ el az, aki nem egy méter, csak egy centiméter előnyért löki odébb embertársait?”

Ancsel Éva

Rejtő E. Tibor hamisítatlan magyar bankár – bármennyire is Kanadában tanulta ki e mesterséget.

1947-ben született, Kecskeméten. A Budapesti Műszaki Egyetem vegyészmérnöki szakára járt, de kicsi híja volt, hogy a diploma megszerzése előtt fegyelmivel kirúgják onnét. Két évfolyamtársával egy túl jól sikerült buliról távozóban az egyik hídon meggyújtottak és a Dunába hajítottak néhány vörös zászlót. Hősiességük értékéből valamicskét levon, hogy mindannyian tökrészegek voltak. Ám 1970-ben ez nem jelentett felmentést, irdatlan botrány kerekedett. Rejtőnek olyan szerencséje volt, hogy végül békén hagyták, engedték, hogy befejezze tanulmányait. Amint kezébe kapta oklevelét, már meg is pattant, itthon hagyva maszek tolltisztító szüleit. Jugoszlávián és az obligát olasz menekülttáboron át Kanadába disszidált, Vancouverben üzleti tanulmányokból szerzett diplomát. A Royal Bank of Canada munkatársa lett, majd Londonban és Párizsban középvezetői szintig vitte.

1988-ban, a legjobbkor jött haza: alig egy éve indult be a kétszintű bankrendszer, vagyis létrejöttek a kereskedelmi bankok, és a külföldi pénzintézetek is készülődtek piacra lépni. Csányi, Princz, s rajtuk kívül még néhányan hiába hajtogatták, hogy ekkora országban okosabb lenne először három-négy nagybankot létrehozni – ezt szolgálta volna például, ha az OTP és a Postabank együtt veszi meg a K&H-t és az MHB-t –, a politikusoknak úgy tetszett, hogy ripsz-ropsz beengedik a multikat. Elegük volt a magyar bankárokból, akik csupa olyasmit műveltek, amiről mindenki tudta előre: hamarosan rettenetesen sokba fog kerülni. És annyiban igazuk is lett, hogy az adófizetők pénzéből végül 750 milliárd forintot kellett eltapsolni adós- és hitelkonszolidációra, ami valójában legalább annyira bankkonszolidáció is volt.

Rejtő a Citibankban még csak beosztott vezető lehetett, de máris úgy viselkedett, mintha bankvezér lenne. Magazinoknak adott interjút, melyből az Armani öltönyben, Brioni ingben, Ferragamo cipőben feszítő, Cartier órát viselő, finoman festett hajú pénzügyérről kiderült: Jaguarral és Porshéval jár, kedvelt sportjai a tenisz és a testépítés, továbbá Marbellán és Floridában szeret üdülni. Majd '91-ben megérkezett a holland ING, hogy új magyar bankot alapítson, s vezetői őt kérték föl vezérigazgatónak. Bankvezérnek.

...

Nos, nézzük, miként festenek a tények a végül „bűncselekmény hiányában” fölmentett Rejtő és az elítélt Kulcsár kapcsolatáról.

Fentebb már többen hivatkoztak rá: Kulcsár 2002 nyarától, miután vezetővé nevezték ki a bankba, nem másutt, a külön biztonsági örök védelmezte hetedik emeleten, Rejtő szintjén, Rejtő közvetlen közelében kapott szép nagy irodát. A nyomozás és a per során számosan meséltek arról, naponta többször be is bandukolt Rejtőhöz. Köztudott volt továbbá a bankban is, a brókerházban is kettejük oly szoros kapcsolata, amely miatt Rejtőtől való félelmében jószerivel senki sem mert Kulcsárnak ellentmondani. Ez azonban mind csupán olyan vélekedés, amely tán éppen téves is lehetne.

Akadnak azonban egzakt adatok is kettejük viszonyáról. Mégpedig a telefon-híváslisták, amelyek ma már a büntetőeljárások jelentős részében döntő bizonyítékoknak számítanak.

2001. január 1. és 2002. július 1. (Kulcsárnak a K&H Bank Rt. Önkormányzatok és EU Projektek Üzletág vezetőjévé történt kinevezése) között, tehát abban az időszakban, amikor Kulcsár még kizárólag a brókerházban dolgozott, vagyis amikor a bank vezérigazgatójával semmiféle hivatali kapcsolatban nem állt – kettejük között 2 713 telefonbeszélgetés folyt. A hívások nagyobb részét Rejtő kezdeményezte. Ebben a másfél évben 91 olyan nap volt, amikor Kulcsár Attila és Rejtő Tibor nem beszéltek egymással telefonon, a fennmaradó 449 napon azonban igen. Még egyszer: olyan időszokról beszélünk, amikor hivatalosan semmiféle munkakapcsolat nem állt fenn közöttük.

2003. január 1. és június 30. között telefonforgalmuk így alakult: Rejtő 2 386-szor hívta Kulcsárt, Kulcsár pedig 1 906 alkalommal Rejtőt. Tehát e fél évben 4 242-szer (átlagosan naponta 23-szor) beszéltek csak telefonon, miközben a tanúvallomásokból tudjuk, Kulcsár – ekkor már banki vezetőként is, a Rejtőhöz közeli irodájából – igencsak gyakran szaladgált be a vezérigazgatóhoz. Valamint – tanúsította Rejtő villájának biztonsági őre – Kulcsár hetente kétszer-háromszor a vezérigazgató otthonában is járt.

Viszonyíthatjuk ezt a 4 242 kontaktust például a következőhöz: ugyanebben a fél évben hányszor hívta Rejtő a bank vezető testületének összesen hat tagját. A válasz: 151-szer (naponta átlagosan 0,8 alkalommal). Vagy – bővítve a kört – mindazon telefonos beszélgetések számához, amelyeket a bank valamennyi, összesen 32 olyan dolgozójával folytatott Rejtő, akár hívóként, akár hívottként, akiknek hivatali előfizetése volt. Ezek száma 922, átlagosan napi 5.

Érdekes külön kiemelni csak a hétfvégén folyt beszélgetéseket, mert azok mennyisége is sokatmondó. A bank vezetői közül ebben a fél évben Zarnóczi Tibor vezérigazgató-helyettest Rejtő 31-szer hívta föl szombaton vagy vasárnap, a vezető testület többi öt tagját egyetlenegyszer sem. Kulcsárt viszont ugyanezen időszak szombatjain és vasárnapjain 293-szor hívta, míg Kulcsár öt 205-ször: hétfvégén is átlagosan napi 2,7 alkalommal társalogtak telefonon.

S nem kevésbé figyelemre méltó az a híváslista sem, amely a 2003. június 19-ét, tehát a Kulcsár munkavégzés alóli felfüggesztését követő időszakról szól: e 12 napon 62 alkalommal beszéltek egymással telefonon – miközben mellesleg Rejtő Olaszországban tartózkodott szabadságon. A kezdeményező nagyrészt a bank pozícióban lévő vezérigazgatója volt, míg a hívott egy olyan dolgozó, akit visszaélések gyanúja miatt függesztettek fel.

Külön érdekesség, hogy Kulcsár ekkoriban már sejtette, hogy lehallgatják. Ezért Rejtő túlnyomó többségében a Szekér Gyula (Kulcsár sokat emlegetett Gyuszi taxisa) nevére vásárolt telefonról hívta Kulcsár Attilát egy olyan számon, amely ugyancsak a taxis Gyuszi nevében futott. Vagyis ha ők ketten meg akartak beszélni valamit, immár „fedett számot” használva érintkeztek. A bank jogi képviselője így kommentálta ezt beadványában: *lehetetlen és megindokolhatatlan, hogy a második legnagyobb magyar kereskedelmi bank vezérigazgatója egy munkatársával, akit eltávolítottak a bankból, mert vizsgálat folyt ellene, rendszeres, folyamatos kapcsolatot tart, olyan telefonvonalakon, amelyeket a felfüggesztett dolgozó büntársának nevére vásároltak meg.*

S hogy miről beszélgettek ekkor, Kulcsár felfüggesztését követően? Nézzünk csak egyetlen napot, mondjuk június 28-át, amikor már édig ért a botrány.

10 óra 19 perckor Rejtő (Gyuszi taxis számáról) hívta Kulcsárt, s egyebek mellett így kommentálta a Kelemen László ügyvéddel, később a per hetedrendű vádlottjával kapcsolatos eseményeket:

– *Nekem miért mondta meg előre pár héttel ezelőtt, hogy be fog dőlni a Miklós? (Bitvai Miklós, az Állami Autópályakezelő Rt. vezérigazgatója – K. P.) Így mondta nekem 3 hete ott nálad. Úgyhogy ő csinálja a forgatókönyvet.* Vagyis a beszélgetés előtt három héttel, június elején, amikor még egy kívülálló sem tudott arról, hogy balhé várható, amikor még csak Pannonplast-ügyről volt szó, Rejtő már értesült a „bedőlésről”.

Kulcsárt nem ez izgatta:

– *... Tudod, mit kérdeztek tegnap tőlem? ... Ott ahol voltam. Hogy nekem miért kell az Áderrel beszélgetnem? ... Emögött ő (Kelemen László – K. P.) van, az egész mögött. És kiadott minket.*

Rejtő pedig nem kérdezett vissza, nem értetlenkedett. Következésképpen tudta, hogy Kulcsár járt Áder Jánosnál, a parlament elnökénél, és azt is, hogy miért; szintén értette, hogy e mögött Kelemen van. Amiképpen az ellen sem tiltakozott, hogy Kulcsár nem egyes, hanem többes szám első személyben fogalmaz. Nem úgy fogalmaz, hogy *kiadott engem*, hanem így: *kiadott minket*.

15.50-kor Rejtő újra hívta Kulcsárt, s ezt mondta:

– *Merthogy hogyha minden papíron ott van a Bitinek (Bitvainak) az aláírása, még akkor is, hogyha utólag írta alá, hát ez röhej! ... Bitvai minden tranzakcióról egészen pontosan tudott.*

S ezt nem Kulcsár közölte Rejtővel, hanem Rejtő Kulcsárral. Vagyis Kulcsár éppenséggel a főnökének is lódított, hogy igazolja: mindenki vele van, nem lehet gond, íme, Bitvai is aláírt mindent. Pedig később százával kerültek elő az aláíratlan szerződések, bizonyítva, hogy se alá nem írt, se nem tudott azokról.

17.32-kor Kulcsár hívta föl Rejtőt:

– *Azt mondta a Zoli (Bodnár Zoltán, a Nemzeti Autópálya Rt. vezérigazgatója, egyszersmind az Állami Autópályakezelő igazgató tanácsának elnöke – K. P.), hogy ő nem*

tud erről. Tök egyéni akciója volt ennek a pasinak (Bitvainak?) ez az egész... És az egészet ő rakta el. Csak azért, hogy el tudja rakni az egészet.

Rejtő röviden kommentált:

– *És még hülye is.*

– *És még ránk is veri!*

– *Az. Hogy verné a f...át inkább valakire! – dühöngött Rejtő.*

Itt nyilván Bitvai állítólagos sikerdíjáról van szó, amelyről Kulcsár ügyészségi „vallomásában”³ – ellentétben korábbi írásos feljegyzéseitől – Bitvainak azt hazudta volna, Rejtő Tibor is kap a sikerdíjból. De *ez a valóságban nem volt igaz, mert Rejtőt nem tájékoztattam a megállapodásról, véleményem szerint, ha Rejtő Tibor tudott volna az általam elkövetett szabálytalanságokról, akkor azonnal felfüggeszti a tevékenységemet és belső vizsgálatot rendel el.* Ebből a telefonbeszélgetésből azonban – noha Kulcsár ekkor már tudta, hogy lehallgatják – nem így tűnik. Abból sem, hogy e beszélgetés végén Kulcsár ismét többes számban beszél („ránk veri”) – Rejtő Tibor pedig ekkor sem tiltakozik kifejezetten. Jóllehet a „ránk veri” már nem tréfadolog: arra vonatkozik, hogy Bitvai feljelentést tett a rendőrségen a hamisított szerződések miatt.

Este nyolckor Kulcsár visszatért Kelemen ügyére. A lehallgatási jegyzőkönyvekben Kulcsár fedőneve: Gyárfás (rövidítve: G), míg Rejtő E. fedőneve: Csillár (rövidítve: C).

20⁰⁰ G hívja „Csillárt” (C). G beszámol arról, hogy rájött, hogyan „köp” Kelemen:

– *Hát tudod, az ő ügyvédi irodájából ment oda nemrég, egy vagy két hónapja az a srác, aki a Viktor kabinetfőnöke volt. És most azzal napi viszonyban van. Napi kapcsolatban.*

Majd ismét Rejtő hívta föl Kulcsárt:

– *Hétfőn beküldeném a Bánátit a te képviselőtedben, hogy hozza a felmondó levelet.*

– *Igen.*

– *Fölmondani, de valahogy úgy, hogy fönntartja az arravaló jogát, hogy pereljen vagy nem tudom én – pontosította a vezérigazgató.*

– *Jó.*

– *És minden személyes...*

– *Hát persze.*

– *és minden személy, mind a banki, mind az Equities, mind a ...eljárni, és minden személyes holmit, beleértve a levelezést...*

– *Igen*

– *ki kell vinni – instruált Rejtő.*

Ez is kétségkívül igen érdekes beszélgetés. Rejtő E. Tibor vezérigazgató tanácsokkal látta el a visszaélések miatt felfüggesztett dolgozót, hogyan mondjon fel, valamint közölte, hogy minden személyes holmit, *beleértve a levelezést, ki kell vinni.* Persze érthető, miért lényeges ez utóbbi Kulcsárnak, na de miért fontos a bank vezérigazgatójának? Annak, aki nem tudott semmiről, nem vett részt semmiben?

Annak, aki az imént már idézett, 2003. július 21-ei nyomozati tanúvallomásában a következőket mondta:

– *Kulcsár Attilával semmilyen gazdasági kapcsolatom nem volt a bankon belüli vezető-beosztotti viszonyon túl.*

Valamint aki kijelentette: – *Semmilyen gazdasági, vagy adminisztratív kapcsolatom nem volt a Britton Interinvest Ltd-vel sem.*

S aki 2003. szeptember 7-i bírósági meghallgatásán közölte: – *Pénzt én nem vettem át Kulcsár Attilától.*

Amihez képest három hónappal később, december 8. napján kelt – és sajátos módon három nappal korábban, december 5. napján ellenjegyzett! – írásbeli vallomásában a következőképpen nyilatkozott. 2001 őszén megkereste őt Kulcsár Attila azzal, hogy a Britton Immobilia Kft. megbízásából szeretne tőle pénzt kölcsönkérni két hónapos átfutással. Cégek

közötti kölcsönről volt szó, amelyet a kölcsönvevő egy kedvező romániai beruházásra venne fel. Rejtő így Bilden Limited nevű cége svájci bankszámlájáról 2001. december 6-án átutalt 600 000 eurót (mintegy 150 millió forintot) a Britton Immobilia Kft számlájára. Nyilatkozata szerint a lejáratot követően többször felszólította Kulcsár Attilán, az Immobilia megbízottján keresztül a céget a kölcsön visszafizetésére. E kölcsön „egy jelentős részét” adta meg neki készpénzben Kulcsár, illetve Szekér Gyula.

Ami azért fölvetett néhány kérdést, amelyeket a bank sértetti képviselői csak a bíróságnak tehettek föl. Miért nem tartotta be Rejtő a K&H csoport összeférhetetlenségi szabályzatáról kiadott, 21/1999-169. számú vezérigazgatói utasítás szabályait: miért nem jelentette be, hogy a Bilden Ltd.-ben mióta, milyen részesedéssel rendelkezik, miért nem jelentette, hogy a bankcsoport egy alkalmazottja érdekkörébe tartozó társaságnak a tulajdonában álló cég hitelt nyújt?

Nem találta-e aggályosnak, hogy e hitelt pont annak a cégnek nyújtja, amely 2001. június 20-án, tehát 5 hónappal korábban igen-igen nyomott vételáron megvásárolta az éppen ő általa vezetett bank Károly körúti ingatlanát – méghozzá az ő hathatós személyes közreműködésével? (A Britton Immobilia 2001. június 20. napján 354 millió forintért vette meg a K&H bróker cég székházát, amelyet bő egy évre rá, 2002 szeptemberében 470 millió forintért adott el – mindebből kiviláglik, hogy Kerék Csaba tényleg jó üzletember).

Rutinos bankvezetőként elegendőnek tartotta-e a kitöltetlen és aláíratlan, fél oldalas szerződést arra, hogy annak alapján 150 millió forint hitelt nyújtson? Prudens pénzügybenként átgondolta-e, hogyan lehetne ezen okirat alapján a másfélszáz milliós követelést jogi úton behajtani?

Kerék Csaba, a kölcsönvevő Britton Immobilia Kft. képviselője e kölcsönről a tárgyaláson így nyilatkozott:

– A 600 ezer euró kölcsön formájában érkezett, a szerződést az Immobilia nevében nekem kellett aláírni... A kölcsönnek az Immobilia könyvelésében kötelezettségként szerepelnie kell, nem tudok arról, hogy ezt bárki visszafizette volna... Kulcsárnak a Britton Immobiliához semmi köze... Ha visszafizetésre került sor, arról biztos, hogy van bizonylat, de tudomásom szerint nem került sor visszafizetésre.

A vallomás újabb kérdést vet föl: mennyire megszokott a Rejtő Tibor által jól ismert pénzügyi világban, hogy a hitelfelvevő társaság képviselőjének nincs tudomása arról, hogy az általa felvett hitelt jelentős részben már törlesztette, miközben a hitelnyújtó ennek ellenkezőjét állítja?

Szekér Gyula vallomásában elmondta:

– Attila külföldre távozása előtti napokban, valamikor 2003. június végén küldött általam Hassantól néhány millió forintot Rejtőnek, amit a lakására kellett vinnem, de Rejtő nem volt otthon, ezért a lezárt csomagot az őrségnek adtam oda.

Ezt a vallomást megerősíti a Kulcsár Attila és Rejtő Tibor között folytatott, 2003. június 27-én 13.06-kor rögzített telefonbeszélgetés, valamint Rejtő tárgyalási vallomása:

– Amit Szekér Gyula velem kapcsolatban elmondott, megfelel a valóságnak, ahogy ezt már egy előző vallomásomban is jeleztem. Azok a pénzek, amiket Szekér Gyula közvetített felém, azok a Britton Immobiliás kölcsön visszafizetésének részét képezték.

S az szokásos eljárás-e a bankszakmában, hogy egy cégek közötti, átutalással teljesített, másfélszáz milliós hitelt nylonzacskóba pakolt készpénzben törlesztenek?

Nem motoszka-e valami halvány gyanú a bankvezető fejében, amikor a hiteltörlesztés utolsó részletét tartalmazó zacskót az általa napokkal korábban, pénzügyi visszaélés gyanúja miatt felfüggesztett dolgozó elküldte sofőrjével a lakására?

Vagy legalább az nem szűrt-e szemet neki, hogy az a Montrade Ltd., amely Kulcsár utasításai szerint küldött ide-oda pénzeket, éppenséggel az ő tulajdonában álló off-shore cégnek, a Bilden Ltd.-nek is utalt nagyobb összegeket?

S miként látták ezt e történet további szereplői? Idézzünk föl most példaként csak egy telefon-lehallgatási jegyzőkönyvet, amelyben szó esik erről. 2003. június 20-án, tehát alig néhány nappal a botrány kitörését követően az „Abroncs” fedőnevű célszemély (A), vagyis Kerék Csaba hívja Lacit (L):

L: – *Mi van a mi kis Matuskánkkal?*

A: – *Hát tegnap beszéltem vele. Föl van függesztve.*

L: – *Ez olyan, mint a filmekben, amikor a nyomozó azt mondja: – Attila nyomozó, tegye le a jelvényét, a fegyverét, és menjen el szabadságra, és a vizsgálatok folynak! – Csak azért nem szép, mert a kapitány, aki elküldte, hát, mondjuk, magát is kiállíthatta volna. Rátolta arra a... fiúra. Jó kedve lehet.*

A: – *Nincs rossz...*

L: – *Hát most akkor a kapitány védje meg az emberét. De legalább elment volna messzi vizekre. A cabrioval. (A „cabrio” Rejtő sokat emlegetett Porschéja – K. P.)*

...

Az alvó oroszlánt rugdaljátok!

„Hiába van igazad, ha kardot rántasz, hogy így bizonyítsd ezt be a másik félnek, akkor már nem sokat számít az igazságod. Akkor az fog állítólag dönteni, hogy ki tud jobban pengét váltani. De, kérdezem én, mi köze ennek az igazsághoz?”

Ansel Éva

A portfolio.hu már 2003 januárjában így tudósított a pesti tőzsdéről: *Közel 8 éves mélypontjára zuhant vissza a Pannonplast. A papír 8,1%-ot esett, az 1.075 forintos árhoz hasonlót csak 1995. elején tapasztalhattunk. A napi minimum 1.030 forint volt. A negatív hírek sora ellenére, vagy talán éppen ezért úgy látjuk, eljött az ideje annak, hogy korábbi szkeptikus álláspontunkon módosítsunk a papírral kapcsolatban, s lassan felvessük a spekulatív vétel lehetőségét a jelenlegi árszinten, kizárólag rutinos rókák számára.*

A felvásárlási célponttá vált, 1922-ben alapított Pannonplast a hazai műanyagipar egyik legnagyobb vállalata volt. 2001-ben 32 milliárdos forgalmat ért el; részvényei valójában – a könyv szerinti érték, a cég vagyona szerint – négy-ötezer forintot értek. Igaz, 2002-ben legnagyobb megrendelői egy része cserbenhagyta: a Hewlett-Packard, illetve a Philips Magyarországról Kínába telepítette a nyomtató-, illetve a monitorgyártást, a Philips eladta Japánba a magnógyártást – a Pannonplast korábbi gyönyörű eredményei veszteségbe fordultak.

A cégre szemet vetett legnagyobb konkurense, a sajtóban gyakran Fidesz-közeliként emlegetett Karsai Holding, de egy balliberálisnak tartott, kizárólag pénzügyi befektető csapat is: a Kerék Csaba és Mészáros János (a későbbi másod- és negyedrendű vádlottak) vezette Britton Kft.

Az ekkor 46 éves, mindig megfontolt és nyugodt Kerék Csaba már vagy huszonöt esztendeje foglalkozott pénzügyekkel, bár eredetileg mérnökként kezdte. Társa, az ekkor 37 esztendő Mészáros János is pénzügyes, dolgozott korábban az Ernst&Youngnál, az Ersténél és éppenséggel a K&H Befektetési Rt.-nél is. Amikor az ABN Amro összeolvadt a K&H-val, nem tartotta elég vonzónak az álláslehetőséget, melyet az Equities-nél kínáltak fel neki. Így hát Kerékkal ketten elindították a Britton Kft.-t, amely úgynevezett aktív portfólió-kezeléssel,

vagyonkezeléssel foglalkozott. A Britton Kft. a befektetéseire általában kisebb részben, rendszerint 30-40 százalékban használt fel saját erőt, amelyet vagy a kft. vagy annak tulajdonosa, az off-shore Britton Llc. – Kulcsár Attila cége – bocsátott az adott projekt rendelkezésére; az egyes befektetések döntő, 60-70%-os részét banki hitelből finanszírozták.

Fehér Erzsébet, a Pannonplast vezérigazgatója tárgyalt is mindkét csoporttal, bár ő maga és vezetőtársai is próbáltak pénzt szerezni ahhoz, hogy minél többet vásárolhassanak saját részvényeikből. Karsaival Fehér nem tudott megegyezni, Kerékékkal végül igen.

Januárban megindult a felvásárlás. Addig naponta legfeljebb néhány tízezer részvény forgott a tőzsdén, zömmel „day trade” formájában: valaki reggel vásárlásba kezdett, s az ettől valamicskét megemelkedett áron a nap végén gyorsan eladott ugyanannyit. Február elején viszont hirtelen 1,2 milliárd forint értékben cserélt gazdát 950 ezer részvény, ami pedig a cég 22,56 százalékát képviselte. A Pannonplast alapszabálya úgy szövegezte: akármekkora pakettet is szerez egy befektető, az a közgyűlésen csak 12,5 százaléknyi szavazatra jogosítja. Ez alkalommal viszont nem egyetlen cég vásárolt, hanem három: a Britton, a Pevdi és a Kartonpack. Először az derült ki, hogy az akciót összehangoltan hajtották végre, másodsor pedig hogy mindhárom társaság a K&H Equities, azon belül Kulcsár Attila ügyfele.

Jóval később pedig előkerült egy olyan irat is, amelyben *Pannonplast* „ügy” címen maga Kulcsár Attila így foglalta össze a történetet:

...

Állami pénz a Pannonplastban?

„A mindentudók félelmetesek. Kisujjukban az egész igazság: széjükben hátradőlve ülnek, és mindent értenek. Azt mondják például: – Ez az ember szenved itt, de teljességgel érthető, csak ismerni kell az ide vonatkozó legújabb kutatásokat.

A részletek nem tartoznak rájuk – hogy netán ki az, aki szenved és miért –, ezt rábízák a »szakemberekre«.”

Ancsel Éva

Szász Károly június 16-ai megverésének híre sokakat riadóztatott.

Pedig már az előző hét sem telt éppen nyugalmasan a történet főszereplőinek. A május 8-án kezdődött PSZÁF-vizsgálat egyre nagyobb hullámokat vert.

Június 11-én és 12-én, szerdán és csütörtökön Kulcsár Attila tárgyalt a Felügyelet embereivel a Pannonplast-vizsgálat közelebbi lezárása kapcsán, s közben csúnyán fenyegetőzött. Ekkor hangzott el már idézett kijelentése: *–Az alvó oroszlánt rugdaljátok! Ez a nagyfiúk játéka!*

De mondott cifrábbakat is:

– Olyan érdekeket sértene ez a vizsgálat, amelyek túlnőnek rajtatok! Kispályások vagytok ti ehhez, a miniszter nem örül a vizsgálatotoknak!

Sőt ez is elhangzott:

– Jövő héten beindul a büntető gépezet!

Azt is egyértelművé tette, mi a legfőbb gond:

– És az AAK-t hagyjátok békén, különben elszabadul a pokol!

Ám végül megnyugodva távozott. Az ellenőrök ugyanis közölték: különösebb baj nem lesz, valamicske bírságot kiszabnak majd összehangolt magatartás miatt, de többet nem látnak az ügyben.

13-án, pénteken pedig Kerék Csaba és Mészáros János együtt ballagott be a PSZÁF Krisztina körúti irodaházába. Akkor még tökéletesen nyugodtak voltak, elvégre a Felügyelet minden korábbi lépésüket jóváhagyta. Még februárban jártak Szász Károlynál, s pontról pontra egyeztették vele több esetleges felvásárlás összes tervezett elemét, s mindről kikérték az elnök véleményét: szabad-e egyeztetniük a konkurenciával, mit beszélhetnek meg a célpont vállalat menedzsmentjével, és így tovább. El akartak kerülni mindenféle szabálytalanságot, különös tekintettel arra, hogy (a Borsodchem- és a Zalakerámia-botrány miatt) a szabályok közé egy teljesen értelmezhetetlen gumiparagrafus került, s nem szerették volna, ha arra hivatkozva támadhatóvá válnak. Az egyeztetéseknek megfelelő módon bonyolították le aztán a Kartonpack részvényeinek nyilvános felvásárlását – és teremtett lélek nem is talált fogást azon, csont nélkül keresztülment minden ellenőrzésen. A Pannonplast esetében pedig pontosan ugyanúgy jártak el, mint a Kartonpackkal.

Kerék Csabáék ekkor szembesültek azzal, hogy a Pannonplast-vizsgálatot lefolytatók egyike nem más, mint Martonyi János, az épp egy éve leköszönt Orbán-kormány külügyminiszterének veje. Ez nem sok jót ígért. Az meg főleg nem, hogy mint meghallották, velük egy időben járt ugyanazon házban, csak pár szobával arrébb, Szász Károly elnök irodájában Varga Mihály, Orbán egykori pénzügyminisztere.

A megbeszélés ennek ellenére békés légkörben zajlott, s megnyugtatóan zárult. A Felügyelet munkatársai nekik is azt mondták, jelképes bírságot rónak majd ki a Brittonra és a Pevdire, de határozatukba semmi más nem kerül.

...

A kormánynál persze mindenkit sikítófrász kerülgetett. Arra senki nem gondolt, hogy a PSZÁF-határozatban foglaltak esetleg ne lennének igazak. Csak az járt a fejükben: ki az a barom, aki így lebukik, ki az a hülye gazember, aki miatt már megint ránk zúdul az ellenzék ösztüze; aki miatt a legutolsó senkiházi is újra belénk törli majd a sáros cipőjét azzal, hogy loptunk.

Az SZDSZ-es Gazdasági Minisztériumnak mindössze két közvetlen irányítású cége volt: az NA Rt. és az ÁAK Rt. Nem kellett hát sok helyen ellenőrizniük, hogy kiderítsék, vajon ök-e a sárosak. Bodnár Zoltán, az NA Rt., valamint Bitvai Miklós, az ÁAK vezérigazgatója egybehangzóan megnyugtatták a GM-eseket: egyik vállalat pénze sem forgott a Pannonplast-felvásárlásban. Bitvai azonban hozzátette: az ÁAK pénzt ugyanakkor az Equitiesnél tartják.

Gaál Gyula, a frissen kinevezett államtitkár már 17-én a szőnyeg szélére állította Bitvait:

– Ne beszélj mellé, most azonnal mondd meg, mi történt?

– Fogalmam sincs – felelt Bitvai. – Egyet mondhatok: én nem vettem semmilyen részvényt, kizárólag állampapírokban áll a pénzünk.

– De emlegetnek valami zavaros ÁAK-vásárlást – adta a jól értesültet az államtitkár.

– Persze, diszkont kincstárjegyet nem csak közvetlenül vettünk, hanem az Equities ajánlatára magáncégtől is, egy alkalommal, de abban sincs semmi szabálytalan – nyugtatta Bitvai. Ám ő maga már nem volt nyugodt. Fölhívta Kulcsárt, és kérte a portfólió-kimutatást az egész évről, sőt rögtön íratott e tárgyban egy levelet is, amit azonnal átfaxoltatott az Equities-hez. Kulcsár megígérte, hogy eljuttatja neki a kimutatást – aztán mégsem küldte el a papirost. Másnap Bitvai újra rászólt:

– Ne szórakozz, kérem a kimutatást!

– Ajjaj, most nem tudom kiszedni a gépből, a revizorok rajta ülnek összes számítógépen, nem férünk hozzá egyikhez sem – magyarázkodott Kulcsár.

– Nem érdekel, még ma küldd át az összes papírt! – ripakodott rá Bitvai, s azt remélte, ez elég lesz az ügy elintézéséhez. Csalódnia kellett. Nem jutott hozzá az elszámoláshoz, ami azt

is tanúsította volna, hogy minden pénz megfelelő helyen van, meg azt is, hogy korábban se adtak ki egy fityinget se szabálytalanul. Újra hívta hát Kulcsárt:

– Figyelj ide! Akkora a nyomás a minisztériumon, hogy nekem holnap sajtótájékoztatót kell tartanom. Azon be akarok mutatni a sajtónak minden iratot, ami tanúsítja, hogy mi nem vettünk részt semmiféle részvényvásárlásban. Légy szíves, legalább egy nyilatkozatot adjál nekem arról, hogy az ÁAK nem vett részt a Pannonplast-buliban!

– Hát... ezt én nem tudom... megkérdezem a nagy embert, és visszahívlak – bizonytalankodott Kulcsár. Bitvai nem kérdezett vissza. Számtalanszor hallotta már Kulcsár szájából ugyanezt a mondatot, így pontosan tudta, a *nagy ember* eposzi jelző Rejtő E. Tiborra vonatkozik. És Kulcsár fertályóra múlva tényleg hívta őt:

– A nagy ember azt mondta, nemleges igazolás nem létezik, arról nem adhatunk nyilatkozatot, hogy mi nem történt meg.

Bitvai ennek ellenére higgadtan tarthatta meg a sajtótájékoztatót 18-án, szerdán. Elvégre ha valaki, akkor ő aztán tudta, hogy olyan formában valóban nem történt szabálytalanság, ahogy arról a hírek szóltak. Hiszen akkori ismeretei szerint tényleg nem történt szabálytalanság: ő csak azt tudhatta, hogy cége valóban soha nem vett Pannonplast-részvényt. Arról fogalma nem lehetett, hogy a PSZÁF-ellenőrök mást látnak, mint ő. Kiosztotta az újságíróknak ugyanazt a paksamétát, amelyet a PSZÁF-nak is elküldött: Kulcsár márciusi ajánlatát az Auto Danubiás diszkont kincstárjegyek vásárlására, majd az ennek alapján megkötött Danubiás szerződést. Azt remélte, aki tud olvasni, e dokumentumokból megérti, nincs mit keresni az ÁAK-nál. Kihagyta viszont a számításból, hogy az újságírók jelentős hányada nemigen tud olvasni, viszont a nélkül is remekül tud írni. Szintén nem vette figyelembe sokak politikai számításait. A sajtó továbbra is attól visszhangzott, hogy az ÁAK pénze folyt bele a Pannonplast-részvények szabálytalan felvásárlásába.

Másnap Bitvai Gaál Gyula államtitkárt is elvitte Kulcsárhoz, akinek a bróker megerősítette: az ÁAK tényleg nem vett részt a részvényvásárlásban.

Am Bitvai azt hitte, nem is ez a legfontosabb, hanem hogy még mindig nincs a kezében a portfólió-elszámolás (ugyanis az még 19-én sem jött meg). Vagyis nem rendelkezett igazolással arról, hogy a cég kizárólag állampapírokból fialtatta a pénzét, tehát nem követett el szabálytalanságot. Hogy netán még hiányozhat is a pénzből – az ekkor még föl se merült benne. Hogy az ország második legnagyobb bankjának tanácsadó cégénél esetleg hozzányúlhatnak az ügyfelek számláihoz – az eszébe sem jutott.

Viszont 19-én Kulcsárt felfüggesztették mind a banki, mind a brókerházi állásából, kitiltották a bank és leányvállalatainak területéről, elvették belépőjét, megtagadták a hozzáférést még saját számítógépéhez is.

Bitvainak ez már sok volt. Fogalma nem volt róla, mi a fene folyik a háttérben: az ÁAK-nak 16 milliárdja van annál az Equitiesnél, amelyik éppen kirúgja az ÁAK összes befektetésének kezelőjét. Napok óta nőttön-nőtt benne a rossz érzés: ahol három nap alatt nem képesek elővarázsolni egy öt perc alatt elkészíthető portfólió-elszámolást, ott valami nagyon nincs rendben. 16 milliárd istentelen sok pénz, márpedig ha abból egyetlen fillér is hiányzik, neki kitekerik a... nyakát. Biztos, ami biztos alapon 20-án írásban fölmondta az ÁAK-Equities szerződést, és utasította az Equities-t, hogy azonnal, 24 órán belül utalja vissza az összes pénzüket, mind a 16 milliárdot a hozammal együtt az ÁAK folyószámlájára, különben azonnal rendőrségi följelentést tesz. Föl is hívta ez ügyben Kulcsárt, aki minderre csak annyit felelt:

– Semmi gond, máris intézem.

És valóban, Bitvai megbizonyosodott róla, hogy délutánra a cég számlájára érkezett a 16 milliárd első fele.

Péntek volt, aznap többet már nem lehetett tenni.

Viszont Kulcsár már sejtette, hogy beszélgetéseit lehallgatják, úgyhogy csak annyit tett hozzá:

– Holnap gyere le hozzám kettőre, Siófokra, beszéljük meg!

Bitvai nem vitatkozott, szombaton lerohant Siófokra. Kulcsár a szállodasor elegáns éttermében várta.

– Mit vagy beszarva? – rontott neki a nála vagy két fejjel magasabb, kisportolt, valaha válogatott kosaras Bitvainak. – Csak nem képzeled, hogy nekünk bármi bajunk lehet? Tudod, kik jönnek ma ide hozzám négyre?

És ismert nevekkal dobálózott.

– Velem a politikai elit csúcsa dolgozik, nagykutyák a kuncsaftjaim, és mind maximálisan megbízik bennem – úgyse lesz semmi baj, se velem, se mással. Csak nem gondolod, hogy földobják saját magukat? Ma megdumáljuk, mit hogyan rendezünk, és kész. Nyugi, nyugi, nem lesz semmi balhé!

– De Attila, az isten verjen meg, mit keversz össze-vissza? Azt se tudom, mi folyik itt, olyanokat vágnak a fejemhez, hogy beleszédülök. Mi közöm nekem a Pannonplasthoz?

– Ne foglalkozz ezzel, nyugodj meg, ma mindent rendezünk! – és Kulcsár tényleg nyugodt volt, sőt magabiztos.

Magyarázgatva: most még az a fontos, hogy minden papír meglegyen az Equities-nél, hogy mindenkivel rendben elszámolhassanak.

– Félek ugyanis – mondta Kulcsár –, hogy a bank belső revizorai vagy a PSZÁF ellenőrei elviszik az iratokat. A PSZÁF régóta utazik rám, még eltüntetné a minket igazoló papírokat. Az lenne jó, ha mindet a rendőrség gyűjtené be, mert ők tuti korrektek. És nektek, az ÁAK-nak is csak ebben az esetben tudom igazolni, hogy nem vettetek Pannonplast-részvényeket.

– Na jó, figyelj ide! Engem igazán nem érdekel, te miket művelsz. Hétfő reggel az ÁAK pénze teljes egészében kerüljön vissza a számlájára, különben följelentelek! A többi a te dolgod, én semmi mással nem foglalkozom.

– Esküszöm, a teljes összeg ott lesz a számlán az utolsó fillérig – ígérte Kulcsár. – De most már menjél, mindjárt jönnek az urak!

Bitvai megnyugodott – mivel amiről nem tudott, mindaz nem is idegesíthette. Sem az 500 millió további sorsa, sem az a 3,5 milliárd, amelyet Kulcsár az ő háta mögött elutalt az ÁAK pénzből, a hamis Betonút- szerződések alapján.

Közben ugyanis Kulcsár hozzányúlt az ÁAK pénzéhez. Az összeg ide-oda tologatásához nyolc szerződés készült, összesen durván 3,5 milliárd forint értékben. Az Equities-nél lévő dokumentumok szerint a Betonút és az ÁAK között állampapír-adásvételi szerződések kötöttek. Melyek szerint látszólag – ismét csak: látszólag – az ÁAK állampapírokat vásárolt a Betonúttól, és azok vételárát át is utalta.

Csakhogy valójában az ÁAK az égardta világon semmit nem vett a Betonúttól. Minderről sem Bitvai, sem más ÁAK-s nem tudott, így aztán arról sem, hogy a cég pénze ide-oda utazgat. Bizonyítja ezt, hogy e nyolc állampapír-adásvételi szerződésen a vevő helyén nem az ÁAK pecsétje és Bitvai Miklós aláírása áll, hanem a K&H Equities bélyegzője és Kulcsár Attila szignója.

Azt viszont – hiszen miért ne hitt volna Kulcsárnak? – ekkortól Bitvai is fontosnak érezte, hogy lehetőleg a rendőrség gyűjtsön be minden iratot, és ne más. Főként ne az a PSZÁF, amelyről Kulcsár oly határozottan állította ugyanazt, amit a sajtó nap, mint nap: hogy tudniillik a vizsgálatot politikai céllal folytatja, és mindenkibe bele akar rúgni, aki a Fidesztől cseppet is balra áll.

Úgyhogy miután visszaért Siófokról szombat délután, első útja Bodnár Zoltánhoz vezetett. Tájékoztatta igazgatósági elnökét, a tulajdonos cég vezérét arról, miket mondott Kulcsár. És javasolta Bodnárnak, beszéljen politikai kapcsolataival, s ellenőrizze le, nem blöfföl-e a

bróker: azok a miniszterek, államtitkárok, pártemberek, akikre Kulcsár egyfolytában hivatkozik, tényleg annyira megbíznak benne?

Vasárnap este Kulcsár (G) még egyszer fölhívta Bitvait (M). A lehallgatási jegyzőkönyvben a következőket olvashatjuk erről:

– *Jó, rendben van, jönnek reggel fél nyolckor.* (Mármint a rendőrök, hogy elvigyenek minden iratot, amelyek így – hitte Kulcsár – nem kerülhetnek a PSZÁF-ellenőrök kezébe – K. P.)

M: – *Biztos?*

G: – *Biztos. Most hívott.*

M: – *De én szoltam most már a Bodnárnak. Nem baj?*

G: – *Hogy?*

M: – *Hogy gond van a papírjaimmal.*

G: – *Hát... nem tudom. Én mondtam, hogy addig ne szóljal.*

M: – *Ne szóljak?*

G: – *Én mondtam, hogy ne. Most hívott a' izé, hogy fél nyolckor áll össze a csapat, és jönnek is egyből oda.*

M: – *Jó. Akkor a Bodnárt állítsam le?*

G: – *Hát, szerintem igen. Mert nem lesz... papírok a kezükben. Így van.*

M: – *Száz százalék?*

G: – *Száz százalék, most hívott az ember.*

M: – *Hogy nem kell csinálnunk? Biztos, hogy...?*

G: – *Nem, nem, nem. Biztos.*

M: – *Most a Gyurcsányival akart beszélni a Bodnár, őt kereste. Hogy mindenképpen intézkedjenek, mert szar lehet belőle.*

G: – *Az jó. Az nem baj, hogy szólt. Ha szól, annak örülök.*

M: – *Szól a Gyurcsányinak, hogy szar lehet belőle, mert a papírjaim nem egészen jók.*

G: – *Az jó. Nem baj, szóljon. Oké.*

M: – *Ez így lehet?*

G: – *Az úgy lehet, igen.*

M: – *De őt mondtad, hogy köztük lehet esetleg. Nem?*

G: – *Igen.*

M: – *Jó. Akkor visszafogom őket.*

G: – *Jó, jó, oké.*

...

A lavina elindul

*„Az igazságnak nincs órája, és nem szokott zengő kis dallammal ütni a fejünk felett.
Leginkább a gyomortájékon történik meg velünk.”*

Ancsel Éva

Bárándy Péter igazságügyi miniszter – a Sikoly fedőnevű titkos nyomozás keretében – már 19-én aláírta az engedélyt Kulcsár, majd 20-án Rejtő, Kerék és Mészáros telefonjának lehallgatására, 28-án pedig Kulcsár további két telefonszámának ellenőrzését is jóváhagyta (ezeket taxis Gyuszi vásárolta).

A beszélgetésekből kiderült: Kulcsár már 21-én, szombaton, a „fiúk” érkezése előtt megkapta Siófokon az első jelzést arról, hogy talán mégsem megy majd minden olyan simán. Fél négykor Koricsánszky Dóra, a TV2 riportere hívta őt:

– *Tegnap voltam benn a Fővárosi Főügyészségen, mégpedig a Kiemelt Ügyek Osztályán. Tudod, hogy ott van az apu* – jelentette be a hölgy.

– *Ki?*

– *Hát ott fogják vizsgálni az összes mindent. Megismerkedtem az osztályvezető főügyésszel, aki kompetens ebben a témában.*

– *És?*

– *Egy ilyen halál kis izé seggfej, kis nyikhaj gyerek, kurvára rám van kattanva* – vágott föl Koricsánszky Dóra.

– *Aha.*

– *És ilyen rohadt előítéletei vannak.*

– *Miről?*

– *Hát erről az egészről. Hogy, hú, hogy majd ő azt hogy ki fogja vizsgálni, és hogy majd hú, hogy ez mekkora nagy disznóság, meg hogy ekkora pénzmosást, meg nem tudom. Szóval ilyen izé volt, arcoskodott a gyerek.*

– *Igen? De mi a pénzmosás? Vagy mi? Mivel kapcsolatba mondta?* – kérdezett vissza Kulcsár.

– *Hát az állami részvételt ebben az egész Pannonplast ügyben. De hogy ott van az egész, tehát hogy már megérkezett hozzájuk az összes minden, ezzel kapcsolatban.*

– *Igen?*

– *De ha gondolod, ki tudok szedni belőle dolgokat, mert mondom, tehát kurvára rám van izélve. Mondta a végén, hogy jaj, hogyha akármilyen van, csak szóljak neki, és izé, érted, ilyen.*

– *Aha, jó, csak óvatosan vele, tudod!*

– *Jó, persze. Szerintem még gyógyós is ráadásul. Szófosása van. Nagyon gáz a csávó, tehát így nem lehet lerázni.*

– *De mért? Hogy az állami cég mit csinált? Meg hogy mi van?*

– *Figyelj, nem mentünk bele ilyen mélységekbe, mert kurvára másért voltam nála, de az a lényeg, hogy így megvan a véleménye az egészről. Hogy mekkora disznóság, ez az egész, mekkora szemétség, mekkora csalás, és hogy lakolni fognak az elkövetők.*

– *Jó. Hát mi nem vagyunk érintettek ebben.*

– *Hát szerintem sem.*

Kulcsár ekkor megígérte Koricsánszky Dórának, hogy később visszahívja (nyilván valaki már megérkezett időközben), majd elköszöntek. És nemsokára valóban telefonált a riporternőnek:

– *A tegnapi, akit mondtál, hogy voltál, az a Pannonplast-üggyel kapcsolatosan mondta, vagy az állami céggel kapcsolatosan?*

– *Mind a kettő, azt mondta, hogy ott van előtte. Azt hiszem, hogy 3 vagy 4 ügy, és mind ehhez kapcsolódik* – hangzott a nő válasza.

– *Mihez?*

– *Hát ehhez a tárgykörhöz.*

– *3-4 ügy?*

– *Aha.*

– *Nem hiszem. Más cégek is?*

– *Ezt mondta, de mondom, ezt úgy mondta, hogy nem tudta, hogy így bármit tudhatok az egészről.*

– *Ja.*

– *Meg így próbálta tenni a fejét, tehát így, hogy ő milyen kurva izé, meg hogy mekkora hatalom van a kezében, meg hogy ő milyen jó csávó, tudod.*

- És akkor az, hogy a... Miket mondott evvel kapcsolatosan?
 - Hát Attila, ezt már elmondtam. Tehát nem beszéltünk vele ilyen mélységig, csak hogy most kapta meg, már nem emlékszem, hogy 3 vagy 4 ügyet mondott, de ebből az egyik ügy volt pénzmosás ügy, a másik a Pannonplast ügy, a harmadik meg a KEHI volt, azt hiszem, meg volt még valami. De azt már nem tudom.
 - Állami cég?
 - Aha.
 - Az külön van? Vagy a Pannonplast-üggyel?
 - Egy Pannonplast-ügyet mondott meg egy pénzmosás ügyet. Hát most én nem kérdeztem rá, hogy az mi, mert mondom, egy öt percig beszéltünk az egészből.
 - Majd hívlak, jó?
 - De hogyha esetleg meg akarod keresni a palit, akkor minden elérhetőséget tudok hozzá.
 - Kösz. Jó. Szia.
- Kulcsár meg is érezte a veszélyt. Vasárnap már intézkedett.

...

A valós „pénzügyi rendszer”

„Hangszerek hamis hangjaiért a zenészek felelnek. Az emberek viszont még akkor is maguk felelnek hamis hangjaikért, ha kontárok markába kerülnek.”
 Ancsel Éva

Kulcsár 26-án déli 12-kor találkozott Tóth Andrással, a polgári titkosszolgálatokat felügyelő államtitkárral.

– A botrány elkerülése érdekében Tóth András kezdeményezett egy találkozót velem. Erre úgy került sor, hogy én beszéltem az ügyről Kodela Lászlóval, Baja Ferencsel, Puch Lászlóval és Bácskai Jánossal. Ezután jött egy üzenet dr. Bánáti Jánoson keresztül – szolt az eseményekről több mint egy évvel később Kulcsár „vallomása” –, hogy Tóth András titkosszolgálati államtitkár beszélni szeretne velem. Az üzenetben az is benne volt, hogy írjam össze az ügy lényegét, a politikai összefüggéseket és a politikai kapcsolataimat. A kérésnek eleget tettem, és a Britton Kft. irodájában, feltehetőleg Mészáros János számítógépén elkészítettem a „Pannonplast-ügy”, a „Pénzügyi rendszer” és a „Cselekvési terv” című iratokat. A „Pénzügyi rendszer” című iratból több változat készülhetett, de csak egyet adtam át Tóth Andrásnak, a többi változatról nem tudok nyilatkozni, mert nem emlékszem pontosan, hogy azokat kinyomtattam-e vagy csak bent maradtak a gépben...

A találkozóra szintén dr. Bánáti János közvetítésével 2003. június végén (pontosabban 26-án – K. P.) került sor az ügyvéd úr irodájában. A találkozón adtam át az általam elkészített ügyfél-listát, ami egyezett a banknak eljuttatott feljelentéssel, továbbá a „Pannonplast-ügy” rövid összefoglalását, a KEHI-vel kapcsolatos ügyről szóló összefoglalót, a „Cselekvési terv” és a „Pénzügyi rendszer” című irat egy-egy példányát. Ezek közül egyetlen iratot sem írtam alá. Az összefoglalók címeit én adtam, az emlékeim szerint az elem tárt iratokon szereplő címek megfelelnek a valóságnak, de a tartalmukra csak elolvasásuk után tudok nyilatkozni.

E vallomással azonban akad némi gond. Kulcsár már a helyszínről sem mondott igazat. A találkozó valóban egy irodában jött létre, de nem ott, ahol mondta. Éppoly hazugság ez, mint hogy átadta Tóth Andrásnak ezen iratokat. Nem adott át semmit. Zavarosan, össze-vissza magyarázott arról, hogy nincs meg a pénz; hogy sokakat érint az ügy, köztük magas rangú

MSZP-seket, így ha kitör a balhé, abba belebukhat a kormány; hogy ő viszont szeretne megegyezést kötni, cserébe adhat információkat a fideszes szálakról is. A hangsúlyt természetesen arra helyezte: ha ők most megbuknak, sok-sok MSZP-st rántanak magukkal, a kormánynak tehát van oka ijedségre; viszont ha megmentik őket, akkor cserébe ütőkártyákkal szolgálnak a Fidesz ellen.

Tóth András egy ideig hallgatta a szóözönt, aztán megelelte:

– Nézze, ezzel így nem tudok mit kezdeni. Írjon le mindent, adja ide nekem, és utána beszéljünk újra! Addig ne lépjen semmit, és annak alapján, amit ír, majd meglátjuk, miként kell továbblépni. Rendben van, jó lesz így?

– Persze, rendben, hamarosan jelentkezem – ígérte Kulcsár. És soha többé nem kereste Tóthot. Viszont széltében-hosszában terjesztette, hogy beszélt a „főszolgálatossal”, hamarosan meg is egyezik majd vele mindenben, a kormány emberei elsímítják a zűröket.

...

Kulcsár menekül

„Ugyan mi köze az igazságnak egy olyan erőt fitogtató, gőgös holmihoz, mint amilyen a pallos?”
Ancsel Éva

Kulcsárral június 27-én maga Molnár Csaba közölte: szinte biztos, hogy a nyomozást megszüntető határozatot hoznak. Nem tűnt tehát lehetetlennek, hogy talán tényleg mégis a lehető legsimábban halad tovább az ügy, nem indul nyomozás, szépen, fű alatt megoldódik minden. De végül nem így történt.

Pedig többen ígérettek füt-fát. Említsünk megint csak egyetlen példát:

Pintér Dezső (P) hívja G-t, aki P kérdésére válaszolva közli, hogy itt van Pesten. P barátilag érdeklődik, van-e G-nek valamire szüksége, nem szeretné, ha G elhagyná magát, mivel nincs is rá oka.

P: – Beszéltünk a Rejtővel pénteken, azért akkor beszélünk a jövőről, vagy mit tudom én, tehát azzal, amit mondtam neked, én melletted vagyok, és melletted is leszek, bármilyen megoldás lesz az egész, és legrosszabb esetben is csak átmeneti nehézségek vannak, és minden helyre fog állni.

P elmondja, hogy Tibor szerint G kedélyállapota hullámzó, és P hangsúlyozza, hogy Tibor sem akar rosszat G-nek.

G ezzel tisztában van.

P: – De ketten fogjuk megbeszélni azt, hogy mi legyen. Ha végeztünk a jövő heti dolgokkal, a Tibor elfogad minden tanácsot a továbbiakban is, meg hát azért nagyon sok mindent lehet alakítani, a lényeg az, hogy maradjon meg a tartásod, és maradjon meg az a hited, hogy ez csak egy átmeneti időszak.

P tudatja G-vel, hogy mindig van remény...

Ám Kulcsár időben rájött: remény ugyan mindig van, de valószínűbb, hogy mindenki csak addig tart ki mellette, amíg nincs nagy baj. Akkor viszont elpártolnak majd tőle. Úgyhogy megpróbálta saját kezébe venni a dolgok irányítását.

...

Mindazonáltal valamikor elkészült a Kulcsár kedves ügyfeleinek szóló levél is, amely így szólt:

Kedves Ügyfelem!

Az alábbiakban összefoglaltakkal szeretnék Neked segítséget nyújtani a kártalanítással kapcsolatos banki tárgyalásokhoz. A Belgák álláspontja az, hogy minden valós és bizonyítható tőkekövetelést és annak átlagos hozamát kifizetik. Azért, hogy maradéktalanul meglegyenek a kifizetett vagy odautalt pénzek, összegek, az alábbiakhoz kell, hogy ragaszkodj mindenképpen:

1. Kérlek, először is szerezz be bizonylatot az összes odautalt vagy befizetett összegről a számlanyitástól a mai napig terjedő időszakra, hogy tudd bizonyítani, mennyi volt a tőke befizetésed.

2. Ne ismerj el egy részvény tranzakciót sem! Ha a Belgák eléd tesznek Te általad aláírt részvénytranzakciókat, akkor azt kell mondanod, hogy azokat Attila mindig utólag íratta Veled alá, és hogy Te nem nézted ennek tartalmát, illetve nem kételkedtél, mert mindig kaptál Kulcsár Attilától személyesen aktuális portfólió kimutatásokat. Ha kérdezik, hogy milyen rendszerességgel, akkor válaszold azt, hogy nem volt rendszeres, a portfólió kimutatásokat Attila, mint a brókerház képviselője kérésedre minden esetben személyesen átadta.

3. Egy darab átvezetési kérelmet sem szabad, hogy elismerj! Ugyancsak, ha a Belgák eléd tesznek Te általad aláírt átvezetési kérelmeket, akkor azt kell mondanod, hogy Attila azt mondta, hogy az átvezetések mögött is részvény tranzakció van és az átvezetett összeg a tranzakció ellenértéke. Magyarul azt kell kijelenteni, hogy ha ezek valóban megtörténtek, akkor Téged megtévesztett a tanácsadó és ezért ezeket az átvezetéseket a Belgák fiktív ügyleteknek fogják minősíteni és a tranzakciókat semmisnek kell tekintsék. Neked mindvégig a jóhiszemű ügyfél álláspontját kell képviselni!

4. Ne ismerj el egyetlen átutalást sem, csak azokat, melyek a cég saját nevére mentek (erre nem tudjuk azt mondani, hogy nem magának utalta a cég). Ha a Montrade-ről, Britton-ról vagy a Lobagoló-ról indult az átutalás, annak az összefüggését a Belgák nem látják. Ami látható a Belgák számára az az Equities-es számlád, ezért minden más névre történő átutalás ugyancsak semmisnek tekinthető, mert (ha lesz ilyen), arra is azt kell, hogy mondd, hogy az összeget azért utaltad máshová, mert a bróker cég alkalmazottja azt mondta, hogy ez mögött is esetlegesen valamilyen értékpapír ügylet van, az átutalt összeg ennek az ellenértéke, és Te ugyancsak jóhiszeműen jártál el. Amennyiben készpénzt adtam át és nincs mögötte általad aláírt pénztári bizonylat, azt sem szabad elismerni nekik, mert nincs tudomásuk róla, és nem tudják bizonyítani, hogy átadtam.

5. Az összes tranzakció semmissé nyilvánításában nagyon fontos, hogy azt képviseld, hogy Te folyamatosan kaptál a K&H Bank alkalmazottjától portfólió kimutatásokat és ezért nem kételkedtél az ügylet fiktív vagy nem fiktív mivolta iránt. Csak azt tudják a Belgák bizonyítani, ha pénzt vettél fel a saját aláírásoddal a pénztárban és csak azt, amit a cég saját nevére vagy saját számlájára utaltál az Equities-nél vezetett értékpapír számládról. Ha máshová ment az utalás, azt le kell tagadni, mert nem tudják bizonyítani, hogy az szándékos volt-e, vagy sem.

6. Mivel tudomásomra jutott, hogy a Belgák külön, minden ügyféllel alkudozni akarnak, kérlek Téged, hogy nagyon határozottan ragaszkodj az általad is elfogadható összeghez. Amennyiben ennek kifizetésére nem lesznek hajlandóak, akkor a médiával, bankfelügyelettel kell őket megijeszteni, mert erre nagyon érzékenyek! Neked szerződéses jogviszonyod a Bank, a KBC és az ABN Amro leányvállalatával, a K&H Equities-el van.

Kérlek, hogy ezt a levelet többször is olvasd el, majd ezt követően feltétlenül tedd el, vagy semmisítsd meg! Ha ez a levél valahogy a Belgák tudomására jut, akkor feltételezhetik, hogy összejátszottunk a pénzek kifizetése érdekében.

Gyuri, légy szíves Gábort ne hibáztasd, mert nem tehet semmiről. Ne haragudj rám sem, de most a legfontosabb, hogy a pénzeket maradéktalanul kifizessék. Majd jelentkezem. (A Gyuri név Dunai Györgyre, a Betonút Rt. többségi tulajdonosára és vezérigazgatójára, a Gábor pedig Garamszegi Gáborra, ugyanezen cég kisebbségi tulajdonosára, korábbi vezérigazgató-helyettesére, ekkor már csak tanácsadójára utal – K. P.)

Üdvözlettel:

Attila

Bizonyítható, hogy e levél valódi. Az iratok között ugyanis mellette fekszik Trapp Zoltán rendőr törzssászlós július 9-ei jelentése, melyben a következők olvashatók:

Jelentem, hogy ma a 11 óra körüli időben telefonon felhívott Dr. Garamszegi Gábor feljelentő jogi képviselője, Dr. Bárándy György ügyvéd azzal, hogy ügyfele a mai nap folyamán kapott egy kétoldalas, „Attila” aláírással ellátott iratot borítékban. Elmondása szerint a levél azt tartalmazta, hogy Dr. Garamszegi Gábornak milyen magatartást kell tanúsítania a K&H Bank Rt.-vel való tárgyalása során.

Kérésemnek megfelelően Dr. Bárándy György megküldte részemre rövid időn belül eredetiben a levelet és a borítékot is.

Dr. Garamszegi Gábor telefonon keresztül feltett kérdéseimre elmondta, hogy informálódása szerint egy Székér Gyula nevű taxis, aki rendszeresen vitt számára anyagokat Kulcsár Attilától, a mai napon adta le a lezárt, Dr. Garamszegi Gábor nevére megcímezett borítékot a Betonút Rt. portáján, ahol rögzítették is személyi igazolványának számát.

A személyi igazolvány alapján a nyilvántartásból megállapítottam, hogy a kérdéses személy: Székér Gyula, akinek bejelentett lakcímén a kapcsolási számú telefon működik. Próbálkozásomra a telefont senki nem vette fel.

Budapest, 2003. évi július 9. napján

Trapp Zoltán r. törzssászlós

Láttam:

Papp Csaba r. alezredes osztályvezető

Persze az biztos, hogy ebből az iratból is több változat készült. Hiszen Kulcsár nyilván nem küldött volna el például Endrényi Évának vagy Pintér Dezsőnek egy olyan levelet, amelyben szerepel a következő kitétel: *Gyuri, légy szíves Gábort ne hibáztasd, mert nem tehet semmiről.*

Viszont tény, hogy a levelet aznap este, amikor az eljutott Bárándy Györgyhez és a Nemzeti Nyomozó Irodához, a TV2 híradója már bemutatta, kitarakva belőle a *Gyuri* és a *Gábor* szavakat. A levelet a tévések nem Garamszegitől kapták meg.

...

2-án, amikor Kulcsár Bécsbe távozott, mindenki lélekszakadva hívta őt, de szinte senki nem érte el: vagy foglalt volt a telefonja, vagy ki volt kapcsolva, a rögzítője pedig betelt. Mindenki a másikat kereste hát: most mi a helyzet, hová tűnt Attila, mi lesz a pénzemmel?

Például ilyen beszélgetések hangzottak el:

VII. 3. 18²⁷ Pintér Dezső (D) hívja Kerék Csabát, „Abroncsot” (A).

D olyan témáról szeretne beszélni, amit nem szeretne, hogy más is halljon. Érdeklődik, A szerint ezt megbeszélhetik-e most telefonon. A úgy véli, nem lehetne, de azért beszéljék meg. D tudatni szeretné A-val, hogy ma délután derült ki, hogy D-ék minden pénzét elvitte Attila. A közli, ő is kapott mostanában hasonló információt, de egyszerűen képtelen elhinni.

D: – Nem tudom, hogy minek lesz nyoma, minek nem lesz nyoma, ugye ott bent a bank majd a pénzmozgásokat fogja vizsgálni az egészben. De ez 30 év munkája, egy 12 éves árva gyerek pénze és mindent. És tulajdonképpen mindenünket elvitt.

D elmondja, mennyitől fosztotta meg Attila: – 612 millió a névérték, ő... 500 ezer dollár és 300 ezer euró. Erről jött ki a papír.

A: – Csak a tied.

D: – Igen. Ez minden. Ami bent van, az 28 millió forint.

A szeretné tudni, hogyan tudta ezt Attila véghezvinni, de D nem szeretné most ezt taglalni... (Itt annyit azért ki kell emelni: nem Pintér Dezső szeretné tudni, hogyan tudta ezt Attila véghezvinni, hanem Kerék Csaba; és Pintér Dezső az, aki nem szeretné ezt most taglalni – nem pedig az a Kerék Csaba, akit azért ítéltek 5 év börtönre Varga Zoltán bíró, mert szerinte ő találta ki az egész konstrukciót, amelyet Kulcsár végrehajtott – K. P.)

D: – Csak azt nem tudom, hogy megvan-e a mozgásról ott bent minden, vagy nincsen.

A úgy véli, egy bankban, ha egy pénzmozgásnak nincs nyoma, akkor annak a pénznek ott kell lennie a bankban.

De erre D kifejti, a dollárról és az euróról nem is tudhatnak, nem is került be a rendszerbe, mert azt az Attila egyszerűen zsebre tette, amikor megkapta.

D: – Ő nekem azt mondja, hogy meg fogja téríteni a káromat.

A: – Ő?

D: – Igen. De én ebben nem hiszek.

A azon töpreng, Attila hova tehette ezeket a pénzeket. Abban biztos, hogy nem bukta el semmilyen ügyleten, úgy véli, feltétlenül nyoma kell lennie ekkora tételnek...

A: – És ahogy hallom, nem te vagy az egyetlen. Hát itt ez a...

D: – A Rejtő az én esetemen teljesen ki van bukva. Azt mondja, hogy itt morális dolgokról végképp nem lehet beszélni, de ez mégis több mint mellbevágó.

A kifejti, teljesen váratlanul érte ez a dolog, teljes mértékben nem is áll össze a kép neki, valami nem stimmel itt.

D: – Hát, van, aki szerint az nem stimmel, hogy lehet, hogy a Tibor a tettestárs.

A: – Hát, ezt így, így, igen, szóval. Nézd, én csak a bankot ismerve, az egy kávédaráló, annak nem egy pontja van. Pont így vannak az ilyen rendszerek megcsinálva, egy ponton soha nem múlhat. Mert akkor, érted. Szóval valahogy valami nem stimmel nekem, na...

A kifejti, Attilának ezzel a lépésével ő maga is nehéz helyzetbe kerül. Erkölcsi oldalról Attila miatt A-ra rossz fény vetül, annak ellenére, hogy jogi szempontból teljesen tiszta, és emiatt nagyon kellemetlenül érzi magát, ráadásul nem is tud megoldást találni. Hozzáteszi, Jánossal is sokat gondolkodtak már ezen a témán, nincs rá stratégiájuk, egyszerűen el kell viselniük az ügy következményeit. D megérti A-t, de úgy véli, az ő helyzete sokkal rosszabb, mert minden pénzét elveszítette...

A-t igazából az érdekli, hogyan lehetett ezt megcsinálni, valamint nem érti a motivációt és a szituációt.

Majd A, vagyis Kerék Csaba megbeszélte ezt a dolgot B-vel, Mészáros Jánossal:

VII. 3. 18⁵⁷

A: – Hát komolyan mondom, mint a Barings-ügy, ott tart ez az egész.

Mindkét férfi egyetért abban, hogy ebben az ügyben nagyon nem stimmel valami. B elmondja, beszélt Karollal, és szerinte is képtelenség ez az ügy. Elvileg minden hónapban küld a bank egy számlakivonatot, ahol nyoma kellene lennie a dolgoknak.

B: – És őszintén, félek attól az információtól, ami még le van takarva.

A: – Igen.

B: – Most már félek tőle. Mert eddig olyanok jöttek elő, hogy mindegyikre azt mondtam, na, ez már biztos nem, á! Ez biztos nem. És hoppá, baszd meg, és egyszer csak azt mondták, hogy így van. – Ismét csak arra jutnak, hogy valami nincs rendben itt.

B: – Már mindent értettem, de ezt most nem értem.

A: – Ezt én sem. De, de, de nem is lehet. Valami nem stimmel. Komolyan. Kétségbeejtő. – A-t az zavarja a legjobban, hogy nem tudja, milyen „játék” folyik a háttérben. – Fogja az

Attila, elviszi az ügyfélnek 690 millióját, az nem 3 millió, érted, az, az, az, nem is értem. Tehát az ügyfél, bankkontroll, ügyfélkontroll... valami nem...

És ez így ment aztán napokon-heteken át.

VII. 6. 12⁴⁰ Maglódi Lajos (M) hívja A-t:

– Csak azt szeretném megtudni, hogy az én dolgaim biztonságban vannak-e?

A erre nem tud neki választ adni, úgy véli, M-nek be kellene menni a bankba, és ott utána érdeklődni.

M: – Na de ott egész mások vannak, mint amit ő mondott, meg amit beadott... Hivatalosan, aláírva, papír formában egész más. Azt mondták, hogy Ikarus-részvényem van, baszd meg! Hát az megszűnt nem? ... Három éven keresztül adtam oda a pénzemet, egyszer sem vettem ki belőle azóta, körülbelül 154-158 milliónak kellene lennie, most meg azt mondták, összesen 29 millióm van, meg 10.700 Ikarus-részvény, amivel nem tudom, mit lehet...

A: – Hát, mindenképpen menj be!

M úgy gondolja, a banktól sem tudja feltétlenül visszaszerezni a pénzét, mert nincs mindenről bizonylata. – Na, figyelj ide! Ezt én csak egy könyvből tudom neki mondani, az ember, amikor elvitte a pénzt, sose papírt, semmit nem adott. Ő hozta a pénzt, vitte, és elvitte, érted?

A: – Volt olyan, hogy csak cash-be?

M: – Hát mindig jött az ember, a taxis ember jött, és mindig elvitte...

A: – Aha.

M elmondja, csak az az igazi dokumentációja van, ami a telefonjában benne van, az pedig feltehetően nem elegendő.

VII. 16. 13⁵² Károly (K) telefonál A-nak:

– Itt vagyok a K&H-ban, aztán emlékszem, hogy még Attila azt mondta, hogy jócskán van zseton...

A: – Igen.

K: – zsetonom. Azt mondja a hölgy, hogy olyan kilencezer forintom van. Most holnap behívtak kettőre. Szerinted jöjjek vagy hagyjam?

A: – Hát persze, nézd meg!

K: – Na de mit, mit tudnak csinálni, hogyha egyszerűen ennyi van, ennyi van? Nem?

A érdeklődik, van-e K-nak valamilyen kimutatása, mely szerint többnek vagy másnak kéne a számláján lenni. K elmondja, hogy egy 2002-es papírja van, amit még Attila adott neki, amely szerint hét „gurigája” van még. K visszaemlékszik, még kérdezte Attilát, mennyi pénze van, mire ő megnyugtatta, van még bőven...

...

Bécsben Kulcsár nem éppen a megszokott kényelemben élt. A zsúfolt fegyintézetben cellánként hat-tíz foglyot helyeztek el, közöttük kemény bűnözőket, kábítószereseket, lelki betegeket. Nem csoda, ha örült mindenkinek, aki fölkereste őt. Először a Népszabadság bécsi tudósítóját fogadta a fogdában. A tőle megszokott módon nyilatkozott, magyarul össze-vissza hazudozott. Határozottan cáfolta, hogy „törbe csalták volna”. Ugyanígy kitalációnak minősítette, hogy kapcsolatai lettek volna bármiféle tiszteletbeli konzullal; amiképpen azt is, hogy akárcsak megfordult volna a fejében, hogy Thaiföldre utazzon. Egyébként sem akart kibújni a kihallgatás alól – mondta –, arra pedig nem számított, hogy rögtön letartóztatják, ha elmulasztja a megjelenést. Ő úgy gondolta, ilyen esetben küldenek egy következő idézést, s annak időpontjára már otthon lett volna. Hiszen most is már hozzájárult a kiadatásához. Csak ingatta a fejét a neki tulajdonított nyilatkozatra, mely szerint az ügy túl nagy politikai hullámokat vet, s ezért nem óhajt megjelenni a nyomozó hatóság előtt. Tartalmi kérdésekre

viszont – hogy például milyen szerepe volt Rejtőnek, igaz-e, hogy három témakörben leírta a történeteket – nem volt hajlandó válaszolni.

Másnap pedig Friderikusz Sándor látogatott el a bécsi fogdába, s az akkor még a Magyar Televízió futó, *A szólás szabadsága* című műsorába készített interjút Kulcsárral. A bróker vele már nyitottabb volt. Elárulta például: a több mint tízmilliárd forintból, amelyet a hatóságok keresnek, egymilliárdnál is kevesebb van nála (ezt később letagadta). Viszont tudja – állította Kulcsár –, kinél és hol található az összeg többi része, de ezt csak a rendőrségnek mondja majd el. Azokra a kérdésekre sem volt hajlandó felelni, amelyek a távozása előtt lebonyolított találkozóiira vonatkoztak, így például a Tóth Andrással, Áder Jánossal folytatott beszélgetéseire, vagy más politikai kapcsolataira. Ellenben ismét új verziót adott elő elfogásáról. Azt állította ugyanis, hogy ő telefonált a magyar rendőrségnek Bécsből, és beszélt azzal a nyomozóval, aki már kétszer kihallgatta elutazása előtt a Pannonplast ügyében. Így saját maga árulta el, hogy Bécsben tartózkodik, és közölte, hogy ott válaszol a rendőrök kérdéseire. Azt azonban, hogy pontosan miért ment el arra a találkozóra, ahol végül őrizetbe vették – nem árulta el.

Friderikusznak is megerősítette, hogy hozzájárul kiadatásához – e kijelentéséről azonban már másnap kiderült, hogy ismét hazudott. A bécsi hatóságok ugyanis közleményben tudatták: Kulcsár nem egyezett bele az úgynevezett gyorsított kiadatási eljárásba. Így az osztrák bíróság a brókert előzetes letartóztatásba helyezte, s óvadékát 88 millió euróban, vagyis akkori árfolyamon 23 milliárd forintban állapította meg, s az összeget később is csak ötmillió euróra, azaz mintegy 1,3 milliárd forintra szállította le.

Mindenki kapkod

„Minden gonosz tett előtt úgy kellene megállni sóbálvánnyá merevedve, mintha az lenne az első, amit a földön elkövetni láttunk. Példátlan, akárhány példa is van rá.”

Ancsel Éva

Július végén a Budapesti Katonai Ügyészség bejelentette: hivatalból (tehát – hangsúlyozta az ügyészség – nem Tóth András feljelentésére, amint a Magyar Nemzet írta) büntetőeljárást indít Bácskai János dandártábornok, a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ vezetője ellen.

A PSZÁF pedig augusztus elején két hónapra részlegesen felfüggesztette a K&H Equities tevékenységét, s meghagyta, hogy a bróker cég augusztus végéig számoljon el az ügyfeleivel. Augusztus elejétől augusztus végéig kellett volna tehát végrehajtaniuk az utasítást – nyilvánvalóan erre semmi esélyük volt. Pedig az ügyfelek örjöngtek, fogalmuk nem volt róla, megvan-e még a pénzük, vagy már rég ellopták azt.

Am pontosan úgy jártak, mint szegény kis cinege Móra Ferenc versében: *Kapkod fűhöz-fához/ Szalad a vargához,/ Fűzfahegyten lakó/ Varjú Varga Pálhoz./ Azt mondja a varga,/ Nem ér ő most arra,/ Mert ő most a csizmát/ Nagy uraknak varrja.* A bank pedig a versbéli varjú szerepét játszotta.

A botrány kitörésekor ugyanis először a *nagy urakkal*, a nagy pénzekkel, a nagy ügyfelekkel kellett foglalkozni. A hírek hallatán minden jelentős kliens berohant a pénzintézethez, és kérte a kivonatát. Akkor és ott szembesült vele az egyik, hogy a 160 millió helyett csak 80 van a számláján, a másik, hogy 75 milliójából egy fitying se maradt, a harmadik, hogy pénze ugyan nincs, viszont rengeteg Pannonplast-részvény tulajdonosa, bár

korábban sem a cégről, sem annak értékpapírjairól nem hallott. Örült csapkodás kezdődött, többen rögvest közölték: már másnap reggel beadják a felszámolási kérelmet, ha nem kapják meg a jussukat.

Csakhogy *Varjú Varga Pálék*, a bankosok már tudtak Kulcsár *Kedves ügyfelem!* kezdetű leveléről, így nemhogy bizalmatlanok, kételkedők, de egyenesen rosszindulatúak voltak mindenkivel. Az volt a hozzáállásuk, hogy az igénylők közül rengetegen le akarják húzni őket: miután Kulcsár révén jó nagy összegeket kerestek, most még a dupláját követelik annak a pénznek, amelyet ténylegesen a bankban tartottak. Ráadásul azzal szembesültek, hogy a Kulcsár-levél igazat állított: képtelenek voltak ugyanis a bank számítógépeiből hiteles egyenlegeket kivarázsolni. Hol a készpénz-kifizetéseket nem látták ugyanis (például a zacskóban kivitt pénzek esetében), hol egészen más összegek szerepeltek a banki monitorokon, mint a brókerház külön nyilvántartásában. Kezdték sorra megfélemlíteni a legvérmesebb ügyfeleket. Egyikükről kiszivárogtatták, hogy számlájára gyanús off-shore cégektől érkeztek utalások, másokról pedig elterjesztették, hogy részt vettek a pénz eltűnéséhez vezető összes bűncselekményben, s most aztán hangoskodással próbálják leplezni, hogy félnek a lebukástól.

Később titkos egyezkedésbe kezdtek az ügyfelekkel (a tárgyalások elején titoktartási nyilatkozatot írtak alá velük): először két-három, később nyolc százalékos nettó hozamot kínáltak föl nekik az igazolt tőkékre, amennyiben minden további követelésükről lemondanak. Számosan átkozódva jelentették föl őket mindenütt, ahol csak lehetett.

Úgyhogy augusztus 6-án a bank mindenesetre újabb feljelentést tett a rendőrségen, pénzmosás vádjával. Azt állították: 60-70 ügyfél számlájáról a hiányzó pénz vélhetően hamis átutalási és átvezetési megbízások, illetve nem valós értékpapír adásvételi szerződések felhasználásával, off-shore cégeken keresztül jutott el a címzettekhez.

...

Új irány, új gyanúsítottak

*„Az igazságtól sokszor úgy tartjuk távol magunkat, mint a magasfeszültségű áramvezetéktől.
Figyelmeztető tábla nélkül is – már-már ösztönösen.”*
Ancsel Éva

Szeptember elején tűnt föl az első „kanyar a pályán”. Rejtő E. Tibor interjút adott a Népszabadságnak, és megüzente mindenkinek, akit illetett: *csupán az erkölcsi felelősséget vállalja (melynek konzekvenciáit levonva mondott le vezérigazgatói pozíciójáról), a büntetőjogi felelősséget nem. Meggyőződése szerint az ügyben tanú státusa nem fog megváltozni, ennek nincs is oka.*

Úgy vélte, Kulcsár egyedül nem követhette el a csalássorozatot; arra azonban nem volt hajlandó válaszolni, kik lehettek Kulcsár segítői. A kérdést azzal hárította el, hogy nem ismeri olyan mélységig a bank és a brókerház működésének technikai részleteit, hogy találgatásokba bocsátkozzon. Ugyanakkor a belső ellenőrzést, valamint annak felügyelőjét, Ludo Jacobs-ot, továbbá a belga tulajdonosokat egyaránt hibásnak vélte – szerinte egyvalakit nem vétkezett: ő maga. Cáfolta, hogy magánemberként is összejárt volna Kulcsár Attilával; *egyes híresztelésekkel szemben még csak ebédelni sem jártunk együtt, Kulcsár rendkívül túlterhelt volt, állandóan rohant.*

A Népszava így írt közben: *lapunk értesülései szerint Kulcsár Attila hallgatásáért cserébe egymilliárd forintot kapott, vélhetően a pénzügyi intézet egyik vezetőjétől.*

Több lap – kézenfekvő módon rendőri vagy ügyészi sugallatra – bedobta a köztudatba Schönthal Henrik nevét. Az általa képviselt Montrade Ltd. nevű, eredetileg ír bejegyzésű cégen valóban több mint hatmilliárd forint futott át Kulcsár instrukciói alapján, s ez elegendő okot szolgáltatott arra, hogy Schönthalt úgy emlegessék, mint holmi bűnözőt. Annál is inkább, mert nem tartózkodott itthon: Floridában, Ford Lauderdale-ben élt.

Ugyanaznap az is megjelent a médiumokban: a PSZÁF és annak elnöke, Szász Károly együttesen indított pert Keller László közpénzügyi államtitkár ellen, hatrendbeli jó hírnév megsértése és rágalmozás miatt. Gyöngé 70 milliós, nem vagyoni kártérítési igényrel léptek fel, amely összeg megegyezett Szász egyéves fizetésével – mint az közismert volt, mivel a balliberális sajtó már sokszor nyilvánosságra hozta.

Erre a Népszava rögtön visszavágott jobbra: *A Fővárosi Főügyészség egyik magas beosztású tagjától származott az az információ, amelyből Kulcsár Attila megtudta, hogy a nyomozhatóság eljárást fog indítani ellene. Lapunk „megbízható forrásból” úgy tudja: a kiszivárogtatott információ tette lehetővé a bróker számára, hogy idő előtt elhagyhassa az országot... Azt egyelőre nem tudni, hogy a Pólt Péter irányítása alatt álló Fővárosi Főügyészség illetékes osztályvezetője miért közölt bizalmas nyomozati információkat egy olyan civil személlyel, az egyik kereskedelmi televíziós csatorna riporterével (mint korábban láttuk: Koricsánszky Dórával – K. P.), akiről a lehallgatások során feltehetően már kiderült, hogy szoros viszony fűzi Kulcsárhoz. Az ügyészség természetesen cáfolt: a Népszava állításaiból egy szó sem igaz. Pedig dehogynem volt igaz.*

A Fidesz és a Magyar Nemzet viszont így fogalmazott: *K&H-ügyben az MSZP körül szorul a hurok.* És közölte – nyilvánvalóan a „Pénzügyi rendszer” című iratból mazsolázva –, hogy a K&H és a Britton a hatalmon lévő kormány magas rangú vezetőinek kérésére támogatta az MSZP 2002-es kampányát, továbbá hogy Kulcsár szoros kapcsolatot alakított ki egy szocialista államtitkárral. A lap egy csúszópénzügyeletről is beszámolt, amelyben egy hivatalban lévő miniszter és egy államtitkár érintett. Állításaikat név nélkül közölték, megfelelően az ismert kommunikációs technikának, mely szerint nem érdemes egyszerre kijátszani minden ütőkártyát. Kell tartani néhányat a talonban is, hogy maradjon pár adu a következő napok partijaihoz. Egyedül Puch László MSZP-pénztárnokról írták meg első körben névvel együtt, hogy egy olyan tízmilliós Peugeot-val jár, amelyet a Britton vásárolt neki – ezt Puch el is ismerte.

Az MSZP habozás nélkül közleményben tiltakozott: *a Magyar Szocialista Párt semmilyen formában nem érintett a K&H-ügyben, az ügynevezett brókerbotrányban, ezért határozottan visszautasítja a Fidesz vádjait.* Ismerjük el, e nyilatkozatot azért valamivel pontosabban is meg lehetett volna fogalmazni. Merthogy rögtön Puch beismerése után legfeljebb derűtséget kelthetett.

Csillag István SZDSZ-es gazdasági miniszter pedig mókás, egyszersmind visszás módon Bodnár Zoltán személyében nevezett ki vizsgálóbiztost. Ám nem a 2002-2003-as folyamat, hanem *az előző kormányzati ciklusban közbeszerzés nélkül folyt autópálya-építések, az ezt végző cégek és a K&H bankcsoportnál történt büncselekmény gyanújára okot adó ügyletek közötti kapcsolat feltárására; a vizsgálóbiztos a politikai vádaskodásoktól mentes tényfeltárássra kapott megbízást.* A minisztérium szavaiban aztán igazán senkinek nem lehetett oka kételkedni. Különösen nem a *politikai vádaskodásoktól mentes tényfeltárással* kapcsolatban.

Nem telt el nap anélkül, hogy a lapokhoz ne kerültek volna ki a nyomozás különféle részinformációi. Hol a Britton és a baloldal szoros kapcsolatáról, hol a szivárgó Kulcsár-írományokról, hol meg arról, hogy a Fidesz az Európai Unió néppárti elnökét is képes sorompóba állítani Szász Károly védelmében. Szász ugyanis újabb támadást intézett, amikor

közölte: *Medgyessy Péter az Inter-Európa Bank elnökeként, és László Csaba a K&H Bank akkori vezetőjeként érintettek az ügyben, ezért etikai és jogi szempontból is aggályos a PM vizsgálata a PSZÁF ellen.*

Vagy éppen arról kerültek ki adatok az újságokhoz, hogy mikor, hol, milyen akciót tartanak a rendőrök.

Szeptember 5-én, pénteken délelőtt a Britton Újpesti rakparti irodájához például egy időben érkeztek meg a házkutatás végrehajtói, valamint az eseményről fotókat és videófelvételeket készítő riporterek. A hatósági emberek dolgozni akartak, így végül kordont kellett vonniuk az épület köré, de este még így is valamennyi tévéadón látható volt, amint három nagy zsákban viszik el az iratokat, valamint hurcolják el a számítógép-részegységeket.

...

Rejtő nem járt rosszul az áthelyezéssel – semmilyen tekintetben. Kétágyas zárkájába kellemes, értelmiségi társat helyeztek át máshonnan ömellé – nyilván abban a reményben, hogy így előbb-utóbb ellazul, és néha elszólja magát a lehallgatott cellában. Hol az egyik, hol a másik ügyvédje minden egyes nap bent járt nála; lapokat, sajtószemléket hoztak, valamint tanácsokat adtak az ügyészekkel való alkudozáshoz. Hiszen az ügyészek naponta-másnaponta vitték „kihallgatásra”, s olyankor általában reggeltől estig zárkáján kívül lehetett.

A lapok hamarosan találgatni is kezdtek holmi vádalkuról. Hogy köttetett-e ilyen, azt hivatalosan a mai napig nem tudhatjuk, mivel ennek pusztán ténye is államtitok. Márpedig, mint erről később részletesen szó lesz, Rejtő ügyészségi kihallgatásainak jegyzőkönyveit államtitokká nyilvánították – feltehetően éppen ez okból.

Rejtő nem is tört össze, sőt. A Markóban is magabiztos volt, nyugodt és derűs. Reggelente keményen fekvőtámaszozott, kondizott; az egyórás levegőzéshez sportcipőt húzott, és séta helyett futott körbe-körbe. Tévét hozatott be, esténként azt nézte, vagy tét nélküli pókeresátát vívott egyetemi oktató zárvatársával, néha pedig angol nyelvű regényeket olvasott. Elfogadta a bent érvényes szabályokat, nem nyafogott, nem panaszkodott, olyannyira keményen tartotta magát, cseppet sem látszott rajta, hogy zavarják a börtönkörülmények. Mindenkivel megtalálta a hangot, elegáns úr maradt bent is.

...

Minden csurom politika

„Olyan pontosan tudjuk – ha pusztán tudni kell –, hogy mi az alávaló, mintha ereinkben csorogna a jóról és a rosszról való tudás. Csak azt nem tudjuk, hogy miért vagyunk képesek mégis mások vérét – eme tudással együtt – kiontani.”

Ancsel Éva

Itthon viszont néha már úgy tűnt: az egész történet szinte egyáltalán nem a bankról, pénzről és ügyfelekről szól, inkább kizárólag a pártok acsarkodásáról: arról, a politikai erők mikor és miért tudnak jókorát rúgni ellenfelükbe.

A Magyar Nemzet szokásához híven zsinórban vesztette el a sajtó- és személyiségi jogi eljárásokat, amelyeket azért indítottak ellene, mert buzgón teljesítette ebbéli feladatát. Endrényi Éva, Gyurcsány Ferenc, László Csaba, Medgyessy Péter, Draskovics Tibor és az

SZDSZ sorban nyerte a pereket a hajdan szebb napokat látott lap ellen. Hogy az egyensúly ne billenjen föl túlságosan, a Legfőbb Ügyészség viszont Kovács László MSZP-elnököt perelte be: nehogy már azt higgye a politikus, csak úgy kritizálhatja egy állami szerv munkáját.

Október végén megtartotta bohózatba illő premierjét a parlament „brókerbizottsága”. Demeter Ervin, e grémium méltán tisztelt elnöke példát mutatott arról, milyen is az operatív munkavégzés: az első ülésre nyomban előállította meghallgatásra mind a kilenc fideszes politikust, akik neve a MSZP kérésére került a bizottság feladatait kijelölő kérdések közé. A szocialista párti tagok pedig hiába tiltakoztak, hiába érveltek, hogy először talán a munkatervet és hasonlókát kellene elfogadni, valamint döntést hozni arról, kiket hallgatnak meg. Mindez pusztába kiáltott szónak bizonyult, ezért el is hagyták a termet – hangsúlyozták azonban, hogy ők tulajdonképpen nem vonultak ki az ülésről, mivel ami ilyen körülmények között folyik, az nem is nevezhető ülésnek.

Így a bizottság maradék fideszes tagjai előtt zavartalanul válaszolhatott minden kérdésre Áder János, Járay Zsigmond, Kövér László, Navracsics Tibor, Orbán Viktor, Pintér Sándor, Rogán Antal, Varga Mihály, valamint maga az elnök, Demeter Ervin. Ki is derült tüstént, hogy a Fidesz politikusai semmiről sem tudtak, az ügy szereplői közül senkit nem ismertek, vagy ha mégis, akkor csak futólag, legfeljebb véletlenül találkoztak Kulcsár Attilával vagy Rejtő E. Tiborral. Répássy Róbert az ülést követően sikeresnek értékelte a meghallgatásnak nem minősülő meghallgatásokat – hiszen szerinte minden kérdésre választ kaptak.

Aznap került ki a standokra a Figyelő friss száma – a kormány mérsékelt öröme. A lap Kulcsár és Rejtő E. noteszának 2003. első félévi bejegyzéseiből tett közzé néhány érdekesebbet. Kulcsár határidőnaplójában hétszer szerepelt Baja Ferenc államtitkár neve, ebből négyszer „lakás” megjegyzéssel; tizenegyszer Endrényi Évée, háromszor Kodela László államtitkáré. Lamperth Mónika neve március 12-én is, de június 24-én – tehát bőven a botrány kirobbanása után is – olvasható volt mindkettőjük noteszában, Rejtőében például így: *Kodela, with Mónika, Ati*. Feltűnt továbbá a lapokon az MSZP-s Bárándy Péter, Baráth Etele, Horváth Csaba, Karl Imre, Kiss Péter, valamint a fideszes Rogán Antal, Schmitt Pál, továbbá az MDF-es Herényi Károly és Rubovszky András, vagy éppen négy alkalommal Kónya Imre MDNP-alelnök neve.

Sokan tagadtak, mire a Magyar Nemzet rendőrségi forrásokra hivatkozva közölte: Gyuszi taxis tanúvallomásaiban megerősítette, hogy Baja Ferencnek és Forró Tamásnak több alkalommal ő vitt pénzt. Pár nappal később a maihoz képest még egészen más irányultságú Magyar Hírlap nyilvánosságra hozta: Gyuszi Rejtő E. Tibornak is fuvarozott vagy százmilliót. Mire a taxis Gyuszi – ügyészi utasításra – tanúból hirtelen gyanúsítottá lett (immáron kereken a harmincadik), bűnsegédként elkövetett pénzmosás miatt.

Az érintettek zöme persze haladéktalanul cáfolt mindent, azonban később ezt-azt mégis elismertek, mivel további részletek kerültek napvilágra. Rejtő például még azt is tagadta, hogy a kérdéses naptár az övé lett volna. Valamint továbbra sem akart szóba állni a rendőrökkel. November közepén átszállították rendőrségi kihallgatásra, ám ott az ügyész és ügyvédje jelenlétében csak annyit közölt: védője útján tudatja majd, amint lesz mondanivalója e hatóságnak.

...

Hol rendőrség, hol ügyészség

„Valószínűtlen, hogy igaza legyen annak, aki egészen biztos abban, hogy igaza van, és hogy egyedül neki van igaza.”
Ancsel Éva

Miközben a K&H Bank 2003-ban elért fényes eredményeiről számolt be (nyeresége 29 százalékkal nőtt volna az előző évihez képest, ha nem képez 8,6 milliárd forintnyi céltartalékot az Equities-nél várható, a sikkasztásokból származó veszteségekre), az Equities Rt.-ből kiszállt az ABN Amro Bank, így abban a belga KBC Bank társtulajdonosa a K&H lett, amely maga is a KBC tulajdona.

E veszteséget viszont a bank derekasan igyekezett csökkenteni. Az Equities-es számos ügyfelével szemben nem ismerte el tartozását, sőt jogtalan gazdagodás jogcímén több olyan kliensétől visszakövetelte az egyszer már jogosnak elismert összegeket, akinek korábban fizetett. Néhány túlságosan erősnek tűnő ügyfél követelését majd egy éves huzavona után kifizette, a döntő többségét azonban nem. A bank hozzáállását az is megerősítette, hogy Gyuszi taxis – miután meglátogatta Kulcsárt a bécsi fogdában – kikotyogta: „szegény Attilát” még szökése előtt megszarolta az egyik ügyfél, akinek erre a bróker 80 millió forintot fizetett ki.

2004 februárjában azonban megtudhattuk, hogy a KBC-től éppenséggel nem idegenek az efféle technikák. A belga ügyészség – évekig tartó, politikai harcokkal terhelt nyomozás után – fiktív kölcsönök, hamis hozamok, csaló elszámolások, bűnös „adómegettakarítások” miatt emelt vádat luxemburgi és belga anyabankjának 35 felső vezetője ellen. A portfolio.hu azt írta: *a luxemburgi KBC-ügyben használt néhány csalási módszer állítólag kísértetiesen hasonlított a KBC budapesti cégében, a K&H bróker cégében feltételezett Kulcsár-Rejtő-technikákhoz.*

Sőt, a KBC és a K&H ebből a botrányból sem tanult. 2008 végén lett skandalum a pénzügyi intézet olyan, Magyarországon elsősorban privátbanki, tehát a legmódosabb ügyfeleknek eladott kötvényei miatt, amelyek esetében már a legkisebb jóindulatot sem tételezhetjük föl az oly prudens banki tevékenység mögött. 2005 ősze és 2007 tavasza között bocsátották ki például – sok hasonló mellett – a KBC Baker Street, Oxford Street, Regent Street nevű CDO kötvényeket. Majd a K&H maga még ezt követően is bocsátott ki olyan kötvényeket, melyek referenciakötvényei a cégcsoport korábbi kibocsátású CDO kötvényei voltak, pénzáramuk a mögöttes kötvények pénzáramához kötődött. E pénzügyi termékek tájékoztatójába ilyeneket írtak: *ön nem a kibocsátó bank hitelkockázatát, hanem több száz vállalat hitelkockázatát vállalja fel, azaz egy közgazdasági szempontból ideális portfóliót vásárol; amely állampapír-szintű kockázattal fizet azoknál magasabb kamatot; a magyar államkötvényeknél is biztonságosabb befektetés formájában.* És azt ígérte még az ismertető: *a kötvények várható futamideje 10 év; ez azonban önnek nem feltétlenül jelent ilyen hosszú távú elkötelezettséget, a papírokra ugyanis a KBC likvid másodpiacot garantál.*

S a privátbanki üzletkötők mind ugyanezt szajkózták, a kiemelkedően alacsony kockázatot, a kiugróan magas hozamot, továbbá a bármikor visszavásárlást. Valamint – hogy azért legyen egészen konkrét átfedés is a két ügy között – a befektetőkkel folytatott telefonbeszélgetéseiket nem a hangrögzítő készülékeken bonyolították.

A K&H, a KBC leánybankja aztán 2008 végén – nem sokkal az amerikai jelzálog-piac drasztikus zuhanása után – hirtelen bezárta a másodpiacot, vagyis a továbbiakban nem vásárolta vissza e kötvényeket. Mivel egyszer csak kiderült: az értékpapír nem csupán a tájékoztatóban szereplő 471 vállalat hiteleit tartalmazza, hanem amerikai magánszemélyek jelzálog-hiteleit is, amelyeket összecsomagoltak a vállalati tételekkel. És ekkor szembesültek

a vevők azzal is, hogy – szemben az ismertetőben álló ígérettel – az általuk aláírt adásvételi szerződésen (sok-sok kód és ilyen-olyan más szám között) szerepel a következő információ is: *lejárat: 2041. I. 7.* Vagyis 2041-ben juthatnak hozzá pénzükhöz – holott addig úgy tudták, kötvényeiket a bank bármikor visszaváltja, vagy ha mégsem, akkor 10 év a lejárat idejük. Az értékpapírok pedig legutóbb 18 százalékon álltak, de persze ennyiért se veszi meg őket a kutya se, hiszen nyilván meggy majd még lejjebb is az áruk. Elvégre valós értékük valószínűleg inkább nulla vagy ahhoz roppant közeli szám.

Ügyes.

Miközben a K&H a rendszeres külön díj fejében végzett privátbanki ügyintézését azoknak ajánlja honlapján, *akik 50 millió feletti vagyonukat igényközpontú, magasan képzett tanácsadókkal szeretnék megőrizni és óvatosan gyarapítani.* Ezek a *tanácsadók* voltak azok, akik azt követően sem értesítették ügyfeleiket kockázatukról, amikor már nemzetközi hitelminősítő intézet minősítette le a papírokat.

Akik pénzükhöz eddig 82 vagy még több százalékát veszítették el a KBC-kötvényeken, azoknak sovány vigasz, hogy 2009 áprilisában a PSZÁF 10 millió forintra büntette a K&H Bankot az ügyfél-tájékoztatásról szóló szabályok megsértéséért.⁴ Hiszen az ügyfelek sajtóhírek szerint vagy 30 milliárdot veszítettek eddig a KBC és a K&H „apró stiklijén”.

...

A Fővárosi Főügyészség Akadémia utcai székházának I. emelet 122. szobájában délelőtt 10-től csak négyen tartózkodtak: e két ügyész, a jegyzőkönyvet vezető hölgy, illetve Kulcsár. A jegyzőkönyv leszögezte: *jelen meghallgatásnak tárgya nem a terhére rótt bűncselekmény tárgyát képező kérdések tisztázása; a meghallgatáson kizárólag a kérelmi lapján megjelölt kérdések tisztázására nyílik mód, azaz a meghallgatás tárgya a kapcsolattartás korlátozásának az ügyészi rendelkezési jog gyakorlásán alapuló esetleges enyhítése.* E szép magyar mondatok után pedig – kevesebb, mint másfél oldalon – Kulcsár kérdései alapján összefoglalták, hogy az exbróker levelezhet, korlátozás nélkül vehet újságokat, havonta egyszer fogadhat legfeljebb két felnőtt látogatót, és egyszer kaphat egy 5 kilós csomagot. Kulcsár Attila a jegyzőkönyv szerint megköszönte a tájékoztatást, és kérvényezte, hogy a BV-intézet könyvtárában könyvtárosként dolgozhasson. S a mindezekről szóló jegyzőkönyvet 13 óra 15 perckor zárták le.

Mi pedig higgyük el, hogy ez tartott 3 óra 15 percig! És ne tételezzük föl, hogy mindezt legfeljebb négy perc alatt meg lehetett beszélni, s a maradék 191 percben valami egészen másról volt szó!

S feledkezzünk el arról is, hogy a jogszabály értelmében minden új fogvatartottnak kötelező írásban átadni azt a tájékoztatót, amelyben pontosan szerepel, miként levelezhet, vehet újságot, mikor és hány látogatót fogadhat, hányszor és mekkora csomagot kaphat! Vagyis ne töprengjünk olyan balgaságokon, hogy Kulcsár tökéletesen tudhatta mindazt, amiről állítólag ekkor érdeklődött!

Bár mégis töprengjünk inkább! Nézzük meg, miket mond az a házirend, amelyet Kulcsár is kézhez kapott, amint a BV-intézetbe került! Csupán kis részét idézzük az előírásnak:

– *A fogvatartott letéti pénze terhére újságokat, folyóiratokat rendelhet, ezeket a kapcsolattartó útján csomagban, vagy egyéni megrendelésre küldeményként megkaphatja.*

– *A fogvatartott a hozzátartozóival, illetve az intézet, vagy a rendelkezési jogkör gyakorlója által engedélyezett személyekkel tarthat kapcsolatot.*

– *A fogvatartott látogatót a vonatkozó jogszabályi keretek között havonta egy alkalommal fogadhat. A látogató fogadása 1 óra időtartamban engedélyezett. A fogvatartott egy időben két 18 éven aluli és két nagykorú látogatót fogadhat...*

– Az intézetből kimenő leveleit a nevelési csoport postaládájában kell elhelyeznie, nyitott állapotban. Levelezésének ellenőrzésére a nevelője jogosult...

– Az intézetben a fogvatartottak havonta egy általános csomagot, az előzetesen letartóztatottak negyedévente egy plusz ruhacsomagot kaphatnak. A csomag súlya az 5 kg-ot nem haladhatja meg. Ha a csomag tisztasági felszerelést is tartalmaz, súlya maximum 7 kg lehet...

– Telefonhasználatot az intézet lehetőségeihez mérten biztosítunk. A fogvatartott kapcsolattartóival a körleten elhelyezett, kártyával működő nyilvános készüléken beszélhet... A telefonbeszélgetéseket – a védővel folytatottakat kivéve – ellenőrizzük...

Állapítsuk meg tehát hűvös tárgyilagossággal: mindazzal, amiről a jegyzőkönyvben rögzített beszélgetés szerint az ügyészek voltak szívesek tájékoztatni a gyanúsítottat – Kulcsár már pontosan tisztában volt. Kivétel nélkül jól tudta mindazt, amiről azt hazudták, hogy ekkor, ezen a „meghallgatáson” ismertették vele. Hiszen az ügyészségi „meghallgatási” jegyzőkönyvben ilyen mondatok szerepelnek: *az eljáró ügyész a fogvatartottat az írásban előterjesztett kérelmi lap alapján tájékoztatja arról, hogy természetesen joga van levelezni, látogatót fogadni, csomagot kapni, illetőleg a BV-intézetben telefonálni... látogató fogadására havonta legalább egy alkalommal kerülhet sor, ezen maximum két felnőtt személy vehet részt... csomagküldemény fogadására havonta legalább egy alkalommal kerülhet sor, a csomag maximum 5 kg-os lehet... a levelezés gyakorisága nem korlátozott, azonban természetesen a kapcsolattartás mindegyik formája ellenőrzés mellett történik... az újság az a személyes birtokában tartható tárgy, tehát ezeket lényegében korlátozás nélkül magánál tarthatja.* És így tovább. S ne toluljon fel bennünk újra meg újra a kérdés: hogyan lehet mindannyiunkat büntetlenül, következmények nélkül ennyire hülyének nézni?

És az se vetődjön föl bennünk, hogy miközben ez volt az egyetlen hivatalos találkozó az ügyészek és Kulcsár között – éppenséggel tucatnyi alkalommal találkozhattak *nem hivatalosan*. A börtönaplóhoz újságírók és hasonló fecsegőgépek nem juthatnak hozzá, Kulcsár személyiségi jogainak védelmében. Következésképpen az ügyészek akár naponta összedughatták a fejüket rabjukkal: egészen nyugodtak lehettek, hogy erről senki nem szerez tudomást, aki brancson kívüli.

Ám mi ne merészeljünk arra gondolni – ha nem vágyunk rá, hogy az ügyészség ismét többmillió kártérítési pert akasszon a nyakunkba –, hogy éppenséggel harminchétszer egyeztethettek Kulcsárral a nélkül is, hogy arról jegyzőkönyvet vettek volna föl! Persze csak akkor, ha ahhoz volt kedvük.

Ne jusson eszünkbe hát, hogy netán Kulcsárral folytatódott a Rejtővel megkezdett alkufolyamat; meg ne forduljon a fejünkben, hogy nekiálltak kidolgozni az egész ügy nekik tetsző konstrukcióját!

Azon pedig végképp ne tűnődjünk el: ha ilyenek a Kulcsár-jegyzőkönyvek, milyenek lehetnek a titkosított, s így mindannyiunk szeme elől eltüntetett Rejtő-jegyzőkönyvek?

Az imént fordulónapként említett május 19-ére dátumozva tette meg Kulcsár első vallomását. Nem szóban – írásban. Tíz pontos méretű Times New Roman betűtípussal, szimpla sortávval, hat és fél oldalon, takarosán kinyomva, valamennyi lapján akkurátusan aláírva.

Ám az írás magyarázat nélkül, homályban hagyja a választ néhány apró kérdésre.

Mióta tartozéka a magyar fogdáknak a számítógép és a nyomtató? És ha netán még sincs komputer és printer a cellában, akkor vajon ki készítette e döntő jelentőségű iratot? Netán nem is Kulcsár?

Miért gondolta Kulcsár Attila, hogy a következő címzést kell választania: *Tisztelt Fővárosi Főügyészség!* Hiszen ellene a rendőrség folytatott nyomozást, nem pedig az ügyészség! Ha az imént említett április 7-ei – nem kihallgatáson, hanem – meghallgatáson csak arról volt szó,

hogy hány újságot járathat és hány kilós csomagot kaphat, akkor honnan szedte, hogy neki most részletes feltáró vallomást kell tennie? Miféle felhatalmazás birtokában döntött úgy cellája magányában, hogy kivonja magát a rendőrség hatóköre alól, és inkább az ügyészség fennhatósága alá helyezi magát?

És mióta tud Kulcsár így fogalmazni? *Alulírott Kulcsár Attila gyanúsított, az ellenem az ORFK SZBEI-n 22/2003. bü. számon folytatott bűnügyben írásban teszek vallomást az alábbiak szerint. Vallomásomat annak tudatában teszem, hogy az bizonyítékként felhasználható, és mást bűncselekmény elkövetésével hamisan nem vádolhatok.*

Mire föl fejezi be „vallomását” így? *Tisztelt Főügyészség! Az előzmények ismeretében nem bízom a nyomozást most folytató rendőrségben, ezért előttük a jövőben sem kívánok vallomást tenni. Ügyészi kihallgatáson, illetőleg az ügyészi nyomozás során kész vagyok a történetekről részletesebben is vallomást tenni, s úgy érzem – a kért segítséggel – képes is vagyok rekonstruálni a történeteket.*

A jelen vallomásomat nem csupán az ügy felderítésének érdekében, hanem azért is teszem, hogy kérjem, fogadja el az ügyészség a tárgyalásról lemondásra irányuló kezdeményezésemet, és arra tegyen majd indítványt a bíróságnak, illetőleg kérem, vizsgáljanak meg minden olyan törvényes lehetőséget, amelynek eredménye az ügy számomra kedvező befejezése és a mostani kényszerintézkedés enyhítése (esetleg lakhelyelhagyási tilalom vagy házi őrizet) lehet.

Miből sejthette Kulcsár – aki addig ugyebár kizárólag arról társalgott az ügyészekkel, hány kilós csomagot hányszor kaphat –, hogy van esélye „az ügy számára kedvező befejezésére és a mostani kényszerintézkedés enyhítésére”? Zámbó mondta volna ezt neki? Minden biztatás nélkül, csak úgy magától? Ugyan már!

Akkor viszont mi történhetett? Feltehetően semmi más, mint hogy az ügyészek az első, Rejtővel kötött alkut követően tető alá hozták a másodikat is, Kulcsárral.

Bánáti Jánost lecsereítették vele egykori kedves kollégájukra, Zámbó Gyulára. Oly átlátszóan, hogy a Bánátinak írt felmondólevelével, pontosabban *ügyvédi meghatalmazás visszavonása* (hiszen Kulcsár nyilván azzal is tisztában van, hogy ez a hivatalos szóhasználat) ugyanazon a napon kelt, mint az imént ismertetett „vallomás”: május 19-én.

És Zámbó bevonásával elkezdtek etetni őt: ha paríroz, vagyis ha azokat – és csak azokat – keveri bele az ügybe, akiket ők akarnak, viszont kihagyja mindazokat, akiket nem akarnak látni benne – akkor akármi megtörténhet. Akár házi őrizet, később lakhely-elhagyási tilalom (vagyis szabad bóklászás egész Budapest területén) is szóba jöhet. Netán a tárgyalásról való lemondással három évnél kevesebbel is megúszhatja, ami nem is lesz már olyan rémesen sok, ha beszámítják az Ausztriában és itthon már leült, illetve még leülendő időt.

Kulcsár pedig kapva kapott az alkalmon. Naná! Az igazán nem nagy ár, hogy be kell mártania néhány olyan embert is, aki nem követett el semmit, mások stiklijeit pedig el kell hallgatnia. Na bumm! Voltaképpen mindenki lehet sáros, meg mindenki lehet ártatlan is. Kit érdekel az igazság? Rég nem arról szól ez a történet, nem is kell, hogy arról szóljon!

És innentől egyenes úton haladt tovább minden. Néha kellett módosítani valamicskét a dolgok menetén, ezt-azt errébb-arrébb igazítani, X-et mégis futni hagyni, Y-t belekeverni, de hát ezek már apró feladatok voltak, könnyedén el lehetett boronálni őket.

S hogy van-e minderre bizonyíték? Hát hogyne lenne! Annyira azért az ügyészek sem elég gondosak, hogy ne hagyjanak maguk után bűnjeleket. A június 2-i jegyzőkönyvbe például Kulcsár szájába adva a következőket írták:

– Több külön alkalommal egy-egy témakörre nézve szeretnék vallomást tenni, úgy, hogy előzetesen, ha lehetséges, azzal kapcsolatban a felkészülésemet segítő vázlatot kaphassak önöktől, mely az adott témakör sarkalatos kérdéseit tartalmazza.

És ebben meg is egyeztek. Hogy tudniillik egy-egy témakörrel szóló vallomása előtt Kulcsár mindig megkapja *a felkészülését segítő vázlatot, mely az adott témakör sarkalatos*

kérdéseit tartalmazza. És meg vagyok róla győződve: tényleg meg is kapta ezeket a vázlatokat. Természetesen felkészülését segítő.

...

Az a bizonyos videós „vallomás”

„A pénz – minden ellenkező híreszteléssel szemben – patyolattiszta nagyon sok fizetési eszközhöz képest. Hát nem tisztább, mint ha ellenszolgáltatásként például azt kell vallanom, hogy nem mozog a Föld, vagy tudok egy embertársam soha el nem követett bűnéről?”
Ancsel Éva

Hogy Kulcsár nem a rendőrségen, hanem az ügyészségen tesz vallomást, azt csak azon a napon, június 2-án hozták nyilvánosságra, amikor ez ténylegesen meg is történt, amikor sor került az első hivatalos ügyészségi kihallgatásra (a május 19-ei „vallomásról” nem történt említés). A Fővárosi Főügyészség szóvivőjének bejelentésére a rendőrségi szóvivő reagált elsőként, érthető módon pikírt szűkszavúsággal:

– A rendőrséget értesítették a kihallgatásról, de nem kérték, hogy rendőrnyomozó is legyen ott.

A Magyar Nemzetben mindenki megnyugtatóra nyomban megjelent: a kihallgatásokon a rendőrségnek a nyomozásban résztvevő munkatársa is jelen lesz.

Hát nem volt jelen. Soha.

Sőt, Bene László rendőrfőkapitány szeptember 23-án – vagyis miután már 17 alkalommal hallgatták ki Kulcsárt az ügyészségen – egy sajtótájékoztatón kérdésre válaszolva azt is elmondta, hogy Kulcsár Attila gyanúsított kihallgatásának jegyzőkönyvei nincsenek a rendőrség birtokában, azok az ügyészségen és Kulcsár Attila védőjénél találhatóak meg.

E tény két tekintetben is roppant nagy súlyú volt. Egyfelől azért, mert a kihallgatások fontosabb – különösen az MSZP-s politikusokat terhelő – részletei rendre a Magyar Nemzethez „szivárogtak ki”, sosem mondjuk a Népszabadsághoz vagy a Népszavához. Az e gyakorlat miatt született fölháborodást azonban az ügyészség minduntalan a következőkkel utasította vissza:

– Tőlünk ugyan nem kerül ki semmi! Még vizsgálatot is tartottunk ez ügyben, s az is igazolta, hogy tényleg ártatlanok vagyunk!

Amiben persze nyilván semmi okunk kételkedni. Bizonyára kizárólag Zámbo Gyulának állt érdekében, hogy furtonfurt a jobboldal sajtójának kedveskedjen exkluzív hírekkel.

Másfelől az ügyészség bezárkózása azért volt jelentős, mert egyébiránt ebben az ügyben folyamatosan a rendőrségnek kellett nyomoznia, amely azonban nem kapta meg a két első számú gyanúsított, Rejtő és Kulcsár kihallgatásáról szóló jegyzőkönyveket. Tehát a rendőrség e tekintetben is kiszolgáltatott helyzetben volt, így szabadon irányíthatta – vagy éppen küldhette tévutakra – a nyomozás során annak ura, az ügyészség.

Így kezdődött meg tehát Kulcsár kihallgatás-sorozata az ügyészségen. Mielőtt azonban ennek történetét és fordulatait részletesen megtárgyalnánk, a kihallgatások közül ki kell emelnünk egyetlent – hogy aztán valamennyit helyesen értékelhessük.

Még hozzá azt az egyet, amelyet módunkban állt igazán megismerni: azt a bizonyos videón is rögzített kihallgatást, melynek nyilvánosságra kerülése kellően nagy port vert föl.

S amelyről semmi okunk elhinni, hogy ne szemléltetné hitelesen az ügyészégi kihallgatás-sorozat egészét, valamennyi elemét, hogy bármiben különbözne is egyébként az összes többi kihallgatástól. Ellenkezőleg: éppen annak feltételezésére van alapos okunk, hogy e videóra rögzített kihallgatás „technikája”, összes módszere nyilván pontosan ugyanolyan, mint valamennyi ezt megelőzőé és ezt követőé.

Sajnos a sajtó annak idején elsősorban a kiszivárgott videofelvétel egyik elhíresült részletét kapta föl (*Még egy rövidet, aztán majd a végén kajálunk. Jó?*). Pedig hát nem ez volt a legjelentősebb rész. E mondat csupán a résztvevők sajátos viszonyát érzékeltette: itt közel egyenlő felek közös szellemi alkotómunkája folyt, igazi csapatként együtt dolgozták ki visszamenőleg a bűnügy konstrukcióját, valamint a benne résztvevők szerepét. Fontosabb momentum volt ennél, hogy e csapatjátékban jól láthatóan nem az volt a munkamegosztás, hogy Kulcsár lett volna a meghatározó szereplő, a tényeket elsősorban feltáró személy. Éppen ellenkezőleg: gyakorlatilag szinte semmit nem Kulcsár mondott el, hanem majd minden mondat Ihásztól, Szoboszlaitól, Kemenestől és Zámától származott. Tehát a vallomás legnagyobb részét négy ügyész, illetve – bocsánat! – három ügyész, illetve egy volt ügyész alkotta meg, aki ekkor már ügyvédként dolgozott. Az volt a lényeges mozzanat tehát, hogy Kulcsár szerepe jószerivel arra korlátozódott, hogy a szájába adott mondatokat megismételje, majd mosolyogva hallgassa, amint azokat még tovább „csiszolva” jegyzőkönyvbe diktálják ugyanazok, akiktől eredetileg elhangzottak. Hogy igazából nem egy gyanúsított kihallgatása zajlott itt, hanem valami egészen más.

Ha tehát értjük és helyesen értelmezzük e június 9-ei „kihallgatás” módszerét, akkor kapiskáljuk a 2004. május 19-étől 2005. május 11-éig tartó teljes kihallgatási időszak, a 2005. augusztusi vádirat, valamint a 2008. augusztusi elsőfokú ítélet logikáját, belső összefüggéseit.

Hasonlítsuk hát össze a video-felvételt és „annak égi mását”, az ugyanazon „kihallgatásról” készült jegyzőkönyvet,⁵ vagyis a felvételen látható tényleges valóságot, illetve annak ügyészi „rögzítését”!

Nézzük elsőként a legegyszerűbb kérdést: már a „kihallgatás” időtartama sincs rendben. A jegyzőkönyv szerint 11.00-kor kezdődött, és 14.10-kor fejeződött be, tehát 3 óra 10 percen át tartott e szeánsz. Ezzel szemben a videón 2 óra 40 percnyi felvétel látható.

A videó ugyan kétszer megszakad, egyszer 11, egyszer pedig 15 percre; de ha ezt az összesen 26 percet levonjuk a jegyzőkönyvben szereplő 3 óra 10 percből, még mindig hiányzik négy perc.

Nem nagy idő ez, de a jog – már legalábbis normális jogalkalmazás esetén – nem a szerint ítélt, hogy kicsi vagy nagy a különbség ott, ahol egyáltalán nem volna szabad különbségnek lennie.

A gyanúsítottak kihallgatási jegyzőkönyve a legszigorúbb szabályok alá eső közokirat, amelynek hitelességéhez a büntetőeljárás legerősebb érdekei fűződnek. A nem valóságos tartalmú jegyzőkönyv pedig nem lehet hiteles közokirat, akár 4 perces eltéréstől van szó, akár 4 órásról! Márpedig egy és ugyanazon kihallgatás videón és jegyzőkönyvben való rögzítése – elvileg és szabály szerint – nem térhet el egymástól. Ha mégis eltérnek, akkor az egész eljárás úgy törvénytelen, ahogy van. Annál is inkább, mert a jegyzőkönyv a két megszakítást – szintén szabályellenesen! – nem is említi, ezek megtörténte csupán a videóból derül ki.

Ám hasonlítsuk össze a két adathordozót tartalmi szempontból!

A jegyzőkönyv számos olyan kijelentést tulajdonított valótlánul Kulcsár Attilának, amely valójában nem hangzott el az exbróker szájából.

Ellenben a videón több olyan lényeges nevet, adatot és tényt említett Kulcsár, amelyet a jegyzőkönyv nem tüntetett fel.

A video tanúsága szerint sok-sok lényeges – nevekre, adatokra és tényekre vonatkozó – kijelentés más személy, elsősorban Zámbó Gyula, valamint Ihász Sándor és Szoboszlai Richárd ügyészek részéről hangzott el, ám ezt a jegyzőkönyv szintén elmulasztotta rögzíteni.

A jegyzőkönyv nem tükrözte, hogy rengeteg kérdésre a választ Kulcsár Attila csak Zámbó Gyula sűgői tevékenységének köszönhetően, Zámbó szövegének megismétlésével adta meg, vagyis nem rögzítette a vallomástétel e „sajátos körülményét”.

A jegyzőkönyv egyszer sem említette, hogy bizonyos kérdésekre adott lényeges – nevekre, adatokra és tényekre vonatkozó – válaszokat Kulcsár Attila csak az után adott, hogy azokat védője, Zámbó Gyula a fülébe sűgta, vagyis a dokumentum nem rögzítette a „védői konzultáció” tényét. A jegyzőkönyv nem tudatja, hogy Kulcsár Attila mikor, mely kérdések megválaszolása előtt konzultált védőjével, Zámbó Gyulával. A jegyzőkönyvben nem szerepel, hogy a kihallgatott és védője engedélyt kértek volna a „kihallgatás” közben folytatott konzultációra, kapcsolattartásra, továbbá az sem, hogy a „kihallgatás” vezetője ilyen kapcsolattartást engedélyezett volna.

Az írásbeli jegyzőkönyv tehát – a valóságtól teljesen eltérően – úgy tüntette fel a hét oldalon részletesen leírt körülményeket, mintha azokat a gyanúsított adta volna elő – holott a videófelvételből megállapítható, azok jelentős részben más személyektől – részben Zámbó Gyulától, részben pedig Ihász Sándortól, Szoboszlai Richárdtól és Kemenes Csabától – származtak.

A „kihallgatás” során a kihallgatott Kulcsár Attila *gyanúsított vallomásként* rögzítettek és tüntettek fel temérdek olyan nyilatkozatot, amelyeket Zámbó Gyula védő tett. Így az írásbeli jegyzőkönyvből nem állapítható meg, hogy melyek a gyanúsított, illetve melyek a védő szájából elhangzott szavak, kijelentések, állítások és mondatok. Amennyiben a védő a gyanúsított vallomásának kiegészítésére az eljárással összefüggő nyilatkozatot vagy észrevételt kívánt volna tenni, úgy annak engedélyezését, illetve jegyzőkönyvben történő rögzítését kellett volna kérnie a „kihallgatás” vezetőjétől, a „kihallgatás” vezetőjének pedig azt a jegyzőkönyvben kellett volna rögzítenie. Ilyen kérés vagy jelzés nem érkezett a védő részéről. Így jogellenes, hogy a védő által megfogalmazott bármilyen kijelentést úgy rögzítettek a jegyzőkönyvben, mint ha azt a gyanúsított adta volna elő.

Nézzünk minderre néhány konkrét példát!

A kihallgatásnak már a legelső kérdése úgy törvénytelen, ahogy az a nagy könyvben meg van írva:

– *Milyen módon nyújtott segítséget Kerék Csaba a jogosulatlan tranzakciókhoz?*

Ezt hívja a jogász szakma a választ is tartalmazó, „vezető” kérdésnek, amelyről a Be. 180. § (1) bekezdése így szól: *Nem tehető fel a gyanúsítottnak a választ, illetőleg nem bizonyított tény állítását magában foglaló... kérdés.* Ám mint látjuk, mégis feltehető.

A válasz pedig a következőképpen fogalmazódott meg.

Zámbó: – *Hogy gyakorlatilag milyen módon lehet leplezni a sikkasztást.*

Kulcsár: – *Hogy gyakorlatilag milyen módon lehet leplezni a sikkasztást.*

Kulcsár: – *Arról már korábban említést tettem vallomásomban, hogy milyen dokumentumokat kért...*

Zámbó közbeszólt: – *milyen szerződéseket kért Csaba...*

Kulcsár: – *milyen szerződéseket kért Csaba...*

Zámbó: – *amelyeket az első időkben ő készített...*

Kulcsár: – *amelyeket az első időkben ő készített...*

Zámbó: – *vagy készítettet.*

Miután Zámbó sugdosott neki, Kulcsár így folytatta:

– *Nem biztos, hogy jó, mert ha nem ő írta alá, akkor nem ő készítette, vissza tudja dobni.*

Zámbó újra sugott neki valamit, majd Kulcsár ezt mondta: – *Igen, így helyes. Vagy készítettet valakivel.*

A jegyzőkönyvbe ez került: „*ő készített vagy készítettet valakivel*”.

Zámbó sugott valamit, majd ezt mondta Kulcsárnak: – *Egyes ügyfelek tekintetében voltak olyan okiratok, amelyeken én hamisítottam...*

Kulcsár: – *Egyes ügyfelek tekintetében voltak olyan okiratok, amelyeken én hamisítottam az ügyfél aláírását.*

Zámbó sugott, ezután Kulcsár: – *Közbevetett ügyészi kérdésre elmondom, hogy adásvételi szerződésekről, átvezetési kérelmekről és esetleg belső transzfer bizonylatokról van szó.*

Később Zámbó: – *Hat évre visszamenőleg már nem tudom felsorolni...*

Kulcsár: – *Hat évre visszamenőleg már nem tudom felsorolni...*

Zámbó: – *de a megfelelő ügyféllisták bemutatásával úgy hiszem...*

Kulcsár: – *a megfelelő ügyféllisták bemutatásával úgy hiszem...*

Zámbó: – *ki tudom választani.*

Kulcsár: – *ki tudom választani.*

Majd Kulcsár szabadon, egyedül folytatta: – *Lesznek olyan ügyfelek, akiknek már a nevét is elfelejtettem, nemhogy kiválasztani a listáról, de megpróbálom. Ám utóbbi mondatát nem veszik jegyzőkönyvbe.*

A jegyzőkönyv 3. oldalának 6. bekezdése így készült:

Zámbó: – *2000 év...*

Kulcsár: – *2000 év...*

Zámbó: – *végéig...*

Kulcsár: – *végéig...*

Zámbó: – *terjedő időszakra választottam ki az ügyfeleket.*

Kulcsár: – *terjedő időszakra választottam ki az ügyfeleket.*

Zámbó: – *Természetesen vannak továbbiak...*

Kulcsár: – *Természetesen vannak továbbiak...*

Zámbó: – *így például a gyanúsításomban szereplő 16-os sorszámmal ellátott...*

Kulcsár: – *így például a gyanúsításomban szereplő 16-os sorszámmal ellátott...*

Zámbó: – *Juhász Attila...*

Kulcsár: – *Juhász Attila...*

Zámbó: – *de ő már későbbi időpontra tehető.*

Kulcsár: – *de ő már későbbi időpontra tehető.*

...

S végül – négy évvel később – Varga bíró úr természetesen e kérdésben is az ügyészség pártjára állt. Ítélete szóbeli indokolásában egészen elképesztő logikai sort állított föl.

– *Kulcsár Attila szavahihetőségét elsősorban a 2004-es videós kihallgatás alapján támadták a vádlottak és védőik. Ám ő 54 kihallgatáson vett részt (valójában nem 54, hanem 44 – K. P.), indokolatlan ezt az egyet így kiemelni – közölte nyitásként.*

Holott az egyedül ésszerű megközelítés éppen ennek a fordítottja lenne. Ha látunk egy videót, amely egy olyan „kihallgatásról” szól, ahol rossz viccbe illő eszközöket és módszereket alkalmaznak, akkor kénytelenek vagyunk feltételezni, hogy az ügyben folytatott összes többi „kihallgatás” is pont ugyanígy zajlott. Sőt, talán még ígyebbül: ha azokról már felvétel sem készült – vagy ha igen, azok tartalmát nem ismerjük, mert eltitkolták előlünk –,

még inkább kedvük szerint vihettek végbe bármit. Varga Zoltán azonban nem erre a következtetésre jutott:

– *A bíróság megethette volna, hogy ennek az egy kihallgatásnak az anyagát kirekeszti a bizonyítékok közül, de nem ezt választotta, mert következetes akart lenni.*

Varga bíró e kijelentésével elárulta, hogy tényleg egyáltalán nem érti, hogy tényleg képtelen végiggondolni a dolgot. Inkább *következetes akart lenni* – következetes a törvénytelenységhez, a jogtalansághoz, a megengedhetetlen eljáráshoz.

Ám még erről az egy „kihallgatásról” is fontosnak tartotta – a mundér védelmében – kifejtteni:

– *Semmi olyan szabályszegés, eljárási törvénysértés nem történt, ami indokolná a kirekesztést... minden szempontból megfelelt a törvényi előírásoknak.*

Majd a nyolc hónappal később elkészült írott változatban ezt állította: *nem sértettek eljárási szabályt a kihallgatást végző ügyészek akkor, amikor lehetőséget biztosítottak több alkalommal is arra, hogy Kulcsár Attila védőjével érintkezzen, illetve az egyes kérdésekre adott válaszok előtt konzultáljon... akkor követtek volna el törvénysértést, amennyiben erre akár a védőnek, akár a gyanúsítottak nem biztosítottak volna lehetőséget.*

Varga bíró úr szerint tehát tökéletesen törvényes az a „kihallgatás”:

1. amelynek időtartama rövidebb a jegyzőkönyv szerint, mint a video alapján;
2. amelyen a video tanúsága szerint a bűncselekményekkel kapcsolatosan elhangzik egy csomó olyan név, adat és tény, amely nem kerül jegyzőkönyvbe;
3. ahol ellenben jegyzőkönyvbe kerül temérdek olyan adat, amelyet sem a terhelt, sem annak védője nem mondott;
4. amelyre az előző pontban megfogalmazottak olyannyira igazak, hogy a jegyzőkönyv szerint a Kulcsár szájából elhangzottaknak a valóságban mindösszesen 15 százalékát mondta tényleg Kulcsár, míg 85 százalékát valaki más.

Ez minden szempontból megfelel a törvényi előírásoknak – legalábbis Varga Zoltán ítélete szerint.

Végül Varga bíró újfent bizonyosságát adta annak, hogy tényleg nem érti a lényegét:

– *Ügyvédek pont ennek az ellenkezőjét, azt szokták kifogásolni, ha kiabáltak az ügyfelükkel, ha csúnyán néztek rá. Most viszont azt, hogy szépen néztek rá.*

Nos, ezen a színvonalon valóban kár lenne folytatni a vitát.

S hadd fűzzek mindehhez még egyetlen megjegyzést arról, milyen a normális világ, milyen a normális jogalkalmazás gondolkodásmódja. Pár éve egy illinois-i szenátor – miután roppant nagy kezdeti ellenállást gyűrt le – elfogadtatta a szenátussal, hogy a rendőrségi és ügyészségi kihallgatások mindegyikét legyen kötelező videón rögzíteni az elsőtől az utolsó szóig. Mégpedig éppen azért, hogy ne kerülhessen akármilyen hazugság a jegyzőkönyvbe, hogy legyen megbízható bizonyosság arról, mit hogyan vallott a terhelt.

Az akkor még szenátor illetőt úgy hívják: Barack Obama.

Ügyészségi „kihallgatások”

„Nem ismeretes az oltóanyag, amely immunissá tesz az igazsággal szemben, de hinnem kell, hogy létezik, különben nem értem azokat, akik – ha meg is hallják – rá se rántanak.”

Ancsel Éva

Fura ütemben zajlottak Kulcsár ügyészi „kihallgatásai”. A dátumok a következők voltak: június 2, 4, 9, 15, 21, 23; július 7, 12, 14, 15, 19, 23, 28; augusztus 12, 18; szeptember 21, 22. Hogy augusztusban és szeptemberben miért lassult le a folyamat, azt nem tudni, azt viszont igen, hogy Kulcsár módfelett készséges és együttműködő volt. Különösen politikai szempontból. Olyannyira, hogy – jó tett helyébe jót várj! – meg is kapta a jutalmát. Szeptember 28-án a Budai Központi Kerületi Bíróságon ugyanis maga az ügyészség (tehát a vád képviselője, az állam büntetőakaratainak megtestesítője) javasolta, hogy szüntessék meg Kulcsár előzetes letartóztatását, s helyezték helyette házi őrizetbe. 30-án haza is mehetett a Britton irodája alatt lévő, Újpesti rakparti lakásába. Mindehhez két megjegyzés kívánkozik. Egyrészt ugyanaznap Kerék Csabát is kiengedte a bíróság, de őt éppenséggel az ügyészség ezzel ellentétes tartalmú indítványa ellenére. Vagyis az ügyészség Kerék esetében az előzetes letartóztatás meghosszabbítását kérte, míg Kulcsáréban annak enyhítését, megszüntetését.

A másik kommentár az ügyészség kommunikációjával kapcsolatos. Polt Péter legfőbb ügyész ugyanis egy reggeli televíziós műsorban így magyarázta a történeteket:

– Természetesen a bíróság kezében van a döntés joga. Az ügyészség csak indítványoz, tehát tévesek azok a sajtóban is időnként megjelent hírek, hogy itt az ügyészség az ügydöntő szerv.

Válaszként erre tüstént megjelent a Fővárosi Bíróság büntető kollégiumának vezetője, Frech Ágnes közleménye: *amennyiben az előzetes letartóztatásban lévő gyanúsított esetében az ügyész nem a meghosszabbításra, hanem arra tesz indítványt, hogy a nyomozási bíró az előzetes letartóztatást megszüntetve a terhelt házi őrizetét rendelje el, úgy a bíróság eltérő véleménye esetén sincs abban a helyzetben, hogy a kényszerintézkedést meghosszabbítsa.* Tegyük hozzá, Frech értelmezése felel meg a törvénynek.

Polt Péter ugyanis – érzékelve a közvélemény osztatlan felháborodását amiatt, hogy „mások párszázezer forintos ügyükben börtönben várnak az ítéletre, a milliárdosokat meg hazaengedik luxuslakásukba” – lényegében a bíróságra háritotta a felelősséget. Azt állította, hogy ők, az ügyészek ugyan valóban beérték a letartóztatás helyett alkalmazható enyhébb kényszerintézkedéssel, ám a független bíróságnak – ha más a jogi álláspontja – lehetősége lett volna az előzetes letartóztatás fenntartására, meghosszabbítására is. Nem ezt tette, ami igazolja az ügyészi döntés helyességét; eszerint nemcsak a vádhatóság, hanem a bíróság is azonosan látta a helyzetet.

A legfőbb ügyész azonban – a beosztása folytán elvárható felkészültségével nehezen összeegyeztethető módon – azt az alapvető körülményt tévesztette szem elől, hogy a vádemelés megtörténteig az ügyész az „ügy ura”, ezért a bíróság a kényszerintézkedések tekintetében nem hozhat súlyosabb, a terheltre nézve hátrányosabb döntést, mint amilyenre az ügyészi indítvány irányul. Enyhébbet természetesen igen.

...

S azt is csak szájtátva figyeljük, hogy e közokiratnak minősülő jegyzőkönyvekből különböző változatok készülhettek. Vegyünk csak egyetlen példát erre is! A 2005. február 2-án tartott, XXX. sorszámú ügyészségi kihallgatási jegyzőkönyvből létezik olyan variáns, amelyen semmiféle javítás nem található. Akad azonban olyan is, amely első oldalának második sorában az eredetileg gépelt dátum ez: *2005. január 31. napján...* Ám valaki e keltezésből a *január 31-et* golyóstollal áthúzta, és az első sor fölé kézírásos gyöngybetűkkel a következőt írta: *február 02.*

Csak úgy a gondolatkísérlet kedvéért kérdezem: ha az egyik vádlott ilyen jegyzőkönyvet kap, a másik meg amolyant – akkor mi a garancia arra, hogy nem hamisítvány az egyik dokumentum? Vagy éppen mindkettő?

Vagy talán hirdessünk meghívásos pályázatot annak kiderítésére: miként fordulhatott ez elő? A legjobb ötletek beküldői magas jutalomban részesülhetnek: közokirat-hamisításért kiszabott, öt évig terjedő szabadságvesztésben.

Am közben emlékezzünk az USA-ban dolgozó John Dwyer ügyészre, aki Edwin Borchardnak, az *Ártatlanok elítélése: a büntető igazságszolgáltatás hatvanöt tényleges tévedése* című könyv szerzőjének ezt mondta élő tévé-adásban:

– *Ártatlan embereket sohasem ítélnék el. Ne aggódjon emiatt, ilyesmi sohasem történhet meg... Ez fizikai képtelenség.*

Ha már itt tartunk, idézzünk föl további öt jellemző részletet.

Tüvé tettem e jegyzőkönyveket, hogy megtudjam: vajon hol lapul a pénz? Hiszen úgy gondoltam, ha a nyomozó hatóság egy sokmilliárdos sikkasztás ügyét próbálja felgöngyölíteni, talán csak foglalkozik e kevéssé elhanyagolható kérdéssel is. Böngésztem hát az ügyészségi jegyzőkönyveket naphosszat, s ilyesmi kérdéseket keresgéltem bennük: „Ön saját magának mennyit sikkasztott? Az elmúlt években körülbelül mennyit költött el a sikkasztott pénzből? Hol van a maradék pénz? Van-e kedve visszaadni abból valamicskét?” Am kutatásaim nem járt sikerrel. Az ügyészség egyetlen ilyen kérdést sem tett fel. Pontosabban egyszer igen: amikor az ügyészek a rendőrség által feltett kérdések megválaszolására kérték Kulcsárt. A rendőrnnyomozók utolsó kérdése éppen így szólt:

– *Hol a pénz? Kérem, részletesen nyilatkozzon arra, hogy mennyi pénz maradt önnél a sikkasztott pénzből és azt mire használta fel* – Kulcsár semmitmondó, konkrét összegeket nem említő válasza így hangzott:

– *Az általam elkövetett bűncselekményből származó pénz részben az ügyfelekhez került, akiket vagy kártalanítottam, vagy több pénzt vezettem át a számlájukra, mint amennyi ténylegesen járt nekik. A pénz másik része a Britton-cégcsoporthoz került, amelyeket különböző befektetésekhez használtunk fel. A pénz egy kisebb részét én vagy Kerék Csaba saját költségeink fedezésére használtuk fel, ennek nagyságrendjére nem tudok nyilatkozni. A sajtóban megjelent azon állítás, hogy nálam egymilliárd forint maradt, nem felel meg a valóságnak, ezt csak Friderikusz Sándor terjesztette el, azt követően, hogy Bécsben meglátogatott. Akkor megkérdezte, hogy egy milliárd maradt-e nálam, mire én visszakérdeztem, hogy tessék, ezt pedig ő elkönyvelte igenlő válasznak, és néhány nappal később ezt már az én állításomként, tényként közölte műsorában. Az összeg további hányada bonyolítási költségként került levonásra pl. Schönthal Henrik cégénél vagy az araboknál. Az utolsó alkalommal átvezetett 180 millió forint sorsáról, amelyet részben saját céljaimra szántam, már korábban nyilatkoztam.*

És az ügyészek kérdés és észrevétel nélkül elfogadták ezt a hadovát.

...

A XLIII. számú (2005. április 4-ei keltezésű) jegyzőkönyv így zárul: *közlöm a gyanúsítottnal és védőjével, hogy a kihallgatást 2005. április 6. napján 9 órától folytatom, amelyre ezúton megidézem.*

Majd a sorszám szerint következő, XLIV. számú jegyzőkönyv így kezdődik: *készült a Fővárosi Főügyészség... helyiségében 2005. május hó 11. napján 8⁵⁸ órakor.*

Hogy mi történt vagy mi nem történt április 6-án, valamint április 6. és május 11. között – azt nem tudni. Sem azt, sor került-e végül „kihallgatásra” április 6-án, sem azt, érintkeztek-e bármikor május 11. előtt az ügyészek Kulcsárral, sem azt, mikor és hogyan közölték vele a május 11-ei időpontot.

Az említett XLIV. számú (május 11-ei) jegyzőkönyv befejezése pedig így szól: *a kihallgatást 2005. május 17. napján 9 órától folytatom, amelyre ezúton megidézem.*

XLV. számú, május 17-ei jegyzőkönyv azonban nem szerepel az iratok között – magyarázat viszont ezúttal sincs.

Tehát ismét nem tudhatjuk, volt-e „kihallgatás” május 17-én is vagy sem, illetve ha igen, akkor mi történt azon.

Említettük már Kulcsár egy évvel korábban, 2004. május 19-én kelt, *Tisztelt Fővárosi Főügyészség!* kezdetű vallomását, amelyet cellája magányában írt és nyomtatott ki.

Nos, ennek jobb felső sarkában természetesen ott szerepel az érkeztető pecsét, rajta a következőkkel: *Fővárosi Főügyészség, ügyszám: KÜO 14239/2003. Érkezés napja: 2004. május 19.*

Ha azonban az utóbbi adatot, az érkezés időpontját erős megvilágításban és alaposabban vesszük szemügyre, fölfigyelhetünk az utolsó két számjegy, a 19. körül látható maszatra. Ha pedig ekkor szégyenszemre erősebb szemüveget keresünk magunknak, s erre az egyetlen pontra összpontosítunk, megpillantunk alatta két másik, elmosódott számjegyet: 18. És ekkor már azt is észrevesszük, hogy a 2004. május-hoz képest a 19. úgymond lefittyed, lejjebb szerepel, nincs egy vonalban az írás korábbi részével, nem egyenes folytatása annak. Az eredeti 18. viszont pontosan egy vonalban áll a 2004. május-sal.

Úgy tűnik, mindebből egyetlen következtetést lehet levonni. Eredetileg nyilván ráütötték a dátumbélyegzőt a dokumentumra: *érkezés napja: 2004. május 18.* Ez után viszont észrevették, hogy magát a vallomást május 19-ére keltezték, az viszont mégis furcsán nézne ki, hogy egy papír a megírása előtt egy nappal már megérkezett. Gond nélkül – és slendrián módon – kitörölték tehát a 18-at, és az érkezés napját 19-ére javították át. Így végül elhárult a kissé kínosnak ígérkező hiba: mégsem 18-án érkezett meg a 19-én készült papiros.

...

Azt mondta például Kulcsár 2006. február 13-án, tehát még az elsőfokú bírósági eljárás megkezdése előtt egy autóban ülve, amikor Dunai György került szóba:

– Neki sem lesz gondja, ő már rendben van.

Beszélgetőpartnere erre azt kérdezte Kulcsártól:

– Mit gondolsz, mennyit fizetett Dunai ezért a Magyar Nemzet-cikkért?

Egy két nappal korábban megjelent interjúra vonatkozott a kérdés, amelyben Dunai György ezt nyilatkozta a napilapnak:

– *Mint derült égből villámcsapás, úgy ért minket a K&H-botrány. Utasítást adtunk a banknak, hogy a befektetésekből négy milliárd forintot utaljanak vissza a bankszámlánkra, ami nem történt meg. Kiderült, hogy az addig állampapírokba fektetett pénzünket ellopták. Ez vándorolt ugyanis az Állami Autópálya Kezelőhöz. Kulcsár Attila nem tudott kézzelfogható magyarázatot adni, hogy miért nem tudnak fizetni, ezért egyik kollégám azt javasolta: kérjük vissza a banktól az összes pénzünket. Jó ötletnek tartottam, ezért elrendeltem annak megvalósítását. Azt a választ kaptuk, hogy ennyi pénzt azonnal képtelenek visszaadni, és állandóan tologatták az időpontot. Meglehetősen furcsának találtam, hogy minderről semmiféle írásos emlékeztető nem született, arról pedig nem mi tehetünk, hogy a faxon elküldött kérésünket Kulcsár egy másik telefonszámra, a saját irodájába irányította át, hogy illetéktelen szemek elől elrejtse a bizonyítékokat. Újabb huzavona kezdődött, azután Kulcsár egyszerűen eltűnt a bankból. Ekkor derült ki előttünk feketén-fehéren, hogy alig van pénz a*

számlánkon. A sajtóban megjelent hírekkel szemben már másnap feljelentést tettünk a rendőrségen. A bank magatartása az egyik pillanatról a másikra megváltozott, az általuk kezelt pénzünket egyszerűen nem találták. S ma is azt látjuk, hogy ahelyett, hogy sűrű bocsánatkérések közepette keresnék, azt próbálják bebizonyítani, hogy mi loptuk el a saját pénzünket. A bankból! Közben olyan pletykák jutottak el hozzám, hogy a pénzüintézet számára biztosítási szempontból jót tenne, ha engem is bele tudnának keverni az ügybe.⁶

S Kulcsár így felelt abban a bizonyos autóban:

– Szerintem ő rendben van. Ha a rendőrök meg az ügyészek azt mondják, ő nem követett el bűncselekményt, akkor hiába ír és mond bárki bármit... A rendőrök már azt küldték át az ügyészeknek, hogy ők nem látnak semmi bűncselekményt. Pintér már intézkedett...

– De hát akkor az történt, hogy a Dunai benyújtott pár fillért...

– Pintér, Pintér... Pintér és Simicska. Simicska: ügyészség; Pintér: rendőrség – ennyi az egész.

– Akkor eldőlt a kérdés.

– Még nem... És ő ezt tudja. Szóval szerintem nem véletlenül nyilatkozott, nem mert volna nyilatkozni, mert most megint nagy a pofája. Zámbo megsúgta, hogy jól jön ki a dologból. Zámbo is az ő emberük, ugyanaz a csoport. Egy csoport.

– Akkor tuti, hogy fizetett a Simicskáéknak egy kalap pénzt a választásokra...

– Ad nekik fél milliárdot, és annyi.

– Futja azokból a brutális milliárdokból, azt se tudja, hány van neki.

Egy másik alkalommal, egy presszóban folytatott beszélgetés során ismét Dunai pénzt hozta szóba valaki:

– Az én háttér-információim szerint valakik le akarják húzni a Dunait egy nagyobb összeggel.

Rejtő E. Tibor közbekérdezett:

– Most akarják lehúzni?

– Igen, most.

Kulcsár azonban csak legyintett:

– Engem hetente vagy kéthetente megkeres valaki, hogy mondjak valamit a Dunairól, mit lehet vele csinálni, mert mindenki le akarja húzni. Érted.

Közben beszélgetőpartnerük az interneten egy bulvárportált mutatott nekik, s Kulcsár maga olvasta a szöveget:

– Kulcsár és Rejtő urasan pengetnek a prostiknak – és mindhárman ezen jót nevetgéltek.

Ám a harmadik ember csak visszatért a dologra:

– Dunai csak el tudta intézni a dolgait, hogy ne kerüljön bajba.

– Persze – mondta erre Kulcsár –, Garamszegi Gábor abszolút áldozat. Majdnem mindent, amit róla mondtam, helyettesítsd be!

...

Bácskai János

„Lehet, hogy a despoták legnagyobb bűne éppen az, hogy vétkessé teszik az ártatlanságot.”

Ancsel Éva

A június 23-ai ügyész-Kulcsár szeánsz pedig Bácskai Jánost célozta meg. Azzal a korábban már említett váddal, hogy Kulcsár megkérte őt: hozassa el a rendőrökkel a PSZÁF elől azon iratokat, amelyek bizonyítják a Pannonplast-felvásárlás mögötti szabálytalanságokat, különösen a Betonút-ÁAK-Auto Danubia-Pevdi közötti pénzmozgatásokat.

– *Ő azt mondta, hogy beszél Papp Csabával, és hétfőn a rendőrség intézkedni fog... Én nem láttam az iratokat, még aznap behívtak a rendőrségre tanúkihallgatásra a Pénzmosás Elleni Osztályra. Ekkor láttam az általam Bácskainak átadott listát Molnár Csaba kezében. Ő elmondta, hogy voltak kint a bankban, elhozták az iratokat, de csak másolatban. Azt is mondta, hogy még visszamennek, mert nem hoztak el mindent – áll Kulcsár „kihallgatási” jegyzőkönyvében.*

Majd amint az ügyészek megmutatták neki Bácskaival folytatott, lehallgatott telefonbeszélgetéseinek felvételét, összevissza beszélt. Egyszer ezt vallotta:

– *A későbbi találkozókön már részletesen elmondtam neki a bűncselekmény-sorozatot. – Máskor meg ezt: – A fogható dolgokon én olyan dokumentumokat értettem, amelyeken az én aláírásom is megtalálható.*

E két állítás között „mindössze” annyi a különbség: vajon arról tudott-e Bácskai, hogy bűncselekményeket követett el Kulcsár, avagy csak arról, hogy *fogható*, hiszen az aláírása ott szerepel néhány szabálytalan papíron, ami viszont csak banki belső ügy.

De kezdjük az elején!

Bácskai korábban a Nemzetbiztonsági Hivatal informatikai, majd védelmi igazgatója volt, innen, az NBH-tól vezényelték át 2001 elején a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ főigazgatói posztjára. Nem lett rendőrtiszt, hanem megmaradt titkosszolgálati tisztnek. Így három főnöke volt: nemzetbiztonsági tábornokként Tóth András államtitkár, illetve Kiss Péter miniszter, főigazgatóként pedig Lamperth Mónika belügyminiszter alá tartozott. 2002-ben léptették elő dandártábornokká. Egyszer sem fenyítették, tizennégyeszer részesült dicséretben.

A Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ nem nyomozó szerv, nincs operatív jogköre. Adatokat gyűjt, elemez, értékeli, azok alapján pedig nyomozásra, intézkedésre tesz javaslatot az ügyészségnek, a rendőrségnek, a vám- és pénzügyőrségnek, a Nemzetbiztonsági, vagy a hírszerzéssel foglalkozó Információs Hivatalnak.

Kulcsár Attilát 2003 májusában mutatta be neki egy László-napi vacsorán Kodela László, akkori miniszterelnökségi államtitkár. Valamicskét társalogtak, névjegykártyát cseréltek.

Június 16-án verték meg Szász Károlyt, ugyanaznap a PSZÁF megtette a feljelentést a rendőrségen a Pannonplast-ügy miatt, amely alapján feljelentés-kiegészítést rendeltek el. Majd Molnár Csabáék 30-án megszüntették az eljárást, s július 7-én kezdték újra, és rendelték el a *Sikoly* fedőnevű titkos nyomozást. Eközben Kulcsárt 19-én fölfüggesztették banki és brókerházi állásából.

Kulcsár 18-án hívta föl Bácskait azzal, hogy szeretne tanácsot kérni tőle. 18-án és 21-én találkoztak, 22-23-án többször beszéltek telefonon, majd 25-én újra személyesen.

Első alkalommal, 18-án Kulcsár kizárólag a Pannonplast-ügyről beszélt Bácskainak. Másodjára, 21-én viszont már – mint ekkoriban mindenkinek – azt mondogatta, hogy óriási botrány várható. Állította, ha nem lépnek közbe, akkor újabb, a Postabank-pánikhoz hasonló zűrré lehet számítani: a sokmilliárdos kár miatt megrohanják a bankot, s feje állhat nemcsak a K&H, de az egész magyar pénzpiac. Fecsegett fűről-fáról, dobálózott a „nagy” nevekkkel, például azt is elsütötte, hogy a skandalumban érintett lesz Jegesy András ügyvéd, aki másodállásban mégiscsak Lamperth Mónika férje. Arról azonban nem beszélt Bácskainak, hogy időközben fölfüggesztették az állásából, és saját szerepéről mélységesen hallgatott.

21-én ugyan elejtett valamit arról, hogy ő is „fogható” néhány dologban, de Bácskai ebből csak annyit értett: történt néhány szabálytalanság, s ha majd ezeket föltárják, a banki belső és a PSZÁF-vizsgálat Kulcsárt is hibásnak mondhatja. Ám Kulcsár arra helyezte a hangsúlyt: a

bankban olyan iratok tűnhetnek el, amelyek nélkülözhetetlenek a valóság föltárásához. Zavaros magyarázatba fogott – szinte szó szerint ugyanazt adta elő Bácskainak, mint Bitvainak Siófokon –, mely szerint három érdek ütközik: a bank belga tulajdonosaié, Rejtőkéé és a PSZÁF-é. Azt állította, emiatt elveszhetnek, megsemmisülhetnek olyan dokumentumok, amelyek nélkül kideríthetetlen lesz az igazság.

Ez volt az a pont, ahol Bácskai úgy érezte: köteles intézkedni. A sajtó már zengett-zúgott a Pannonplast-ügytől; ha tényleg fontos iratok kerülnek veszélybe, miközben a Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatóságon már feljelentés-kiegészítés zajlik – az nemcsak az egész eljárásra, de órá nézve is végzetes lehet: ha netán valóban eltűnik, megsemmisül bármi, ráfoghatják, hogy ez azért történhetett meg, mert ő hallgatott.

23-án tehát megpróbálta elérni Ferenczi Lászlót, az ORFK bűnügyi főigazgatóját, aki azonban szabadságon volt; kereste Bolcsik Zoltánt, a SZBEI főigazgatóját, aki viszont épp egy értekezleten vett részt, amelyről nem hívták ki. Beszélt hát Papp Csabával, a Gazdasági Bűnözés Elleni Osztály vezetőjével, s vele osztotta meg friss értesülését, mely szerint Pannonplast-iratok kerülhetnek veszélybe, semmisülhetnek meg, úgyhogy el kellene hozni azokat a bankból, hogy biztonságban legyenek. Molnár Csabáék – amint korábban szó volt róla – amúgy is aznap mentek volna a bankba, éppen az iratokért. Bácskai telefonjának hatására csak annyit változtattak programjukon, hogy a tervezettnél két órával korábban jelentek meg. Elhozták a Pannonplasttal kapcsolatos összes pénzforgalmi kimutatást, valamint meggyőződtek arról, hogy a brókerházból és a bankból nem tűnhet el semmilyen irat. Nem sokkal utánuk a PSZÁF ellenőrei is megjelentek, és megkezdték a vizsgálatot.

Bácskai János közben érezte, az ügy már nagyobb szabású annál, hogy önállóan, teljesen egyedül tevékenykedjen a hozzá jutott információk alapján, ezért instrukciót kell kérnie főnökeitől. Persze hajtotta a szakmai hiúság, hogy éppen ő szerezhessen meg alapvető információkat a bankrendszer egészét veszélyeztető ügyletről – de tisztában volt saját maga, illetve az általa vezetett intézmény korlátaival is. Telefonált Tóth András, valamint Lamperth Mónika titkárságára, s mindkettőjükhöz időpontot kért.

Tóth Andrásához, a titkosszolgálatokat felügyelő államtitkárhoz 26-án 15 órára kapott időpontot. Azt azonban közben már tudta Kulcsártól, hogy a bróker és Tóth ugyanaznap 12-kor találkoznak. Délután azonban legnagyobb döbbenetére az államtitkár eljátszotta neki, hogy akkor hallja életében először Kulcsár Attila nevét. Végighallgatta Bácskai kimerítő beszámolóját (többek között arról, hogy nemcsak szabálytalanságok, de bűncselekmények is történtek), s egyetlen kérdést nem tett föl, egyetlen instrukciót nem adott – megköszönte a tájékoztatást, és elköszönt.

Bácskai semmit sem értett. Fölmerült benne: talán Tóth András is ellene fordult. Kínjában mit tehetett mást, időpontot kért (de csak 30-ára kapott) Kiss Péterhez, Tóth András főnökéhez.

...

Fellebbezéseket követően ismét a Fővárosi Ítéltáblára került a per.

Kulcsárt tanúként akarták kihallgatni, ő azonban közölte: teljes egészében megtagadja a vallomást, egy szót sem hajlandó szólani. A bírók szünetet rendeltek el, majd kihirdették végzésüket: nem adnak helyt a bróker – pontosabban persze Zámbo – hivatkozásának; kötelezik vallomástételre, amelyet kizárólag azon tényekre tagadhat meg, amelyek előadásával önmagát bűncselekmény elkövetésével vádolná.

Zámbo sugdosásának hatására azonban Kulcsár bejelentette: fellebbez e végzés ellen. Puff neki – ez halasztó hatályú. A bírók – akiből így sikerült magának a jognak a segítségével

bohócot csinálni – nem tehettek mást: elhalasztották a tárgyalást mindaddig, amíg a Legfelsőbb Bíróság elbírálja a fellebbezést.

Erre is sor került, és az az eredmény született, amelyet Zámbó és Kulcsár is pontosan tudott előre, hiszen az eljárási törvény egyértelműen fogalmaz: valóban csak arra tagadhatja meg a tanú a vallomástételt, amivel saját magát bűncselekmény elkövetésével vádolná.

Ekkor Kulcsár majdnem ugyanazt a színjátékot játszotta el, mint korábban: semmi érdemi információt nem közölt a bírósággal. Kicsikét módosított csupán korábbi viselkedésén – látszólag eleget téve a Legfelsőbb Bíróság végzésének, valójában azonban ismét hülyét csinálva mindenből és mindenkiből. Amiről ugyanis bebizonyították neki, hogy márpedig önmagát nem vádolná bűncselekmény elkövetésével, tehát igenis köteles felelni – arra sorra-rendre azt válaszolta:

– Nem emlékszem.

Ilyen párbeszéddek zajlottak:

– Milyen körülmények között ismerte meg Bácskai János vádlottat? – kérdezte a bíró. Kulcsár az ügyvédjéhez hajolt, meghallgatta annak instrukcióját, majd így felelt:

– Már ez is olyan dolog, amelyre megtagadhatom a vallomást.

– Csak azt kérdeztem, mikor és milyen körülmények között ismerte meg a vádlottat!

– Nem kívánok válaszolni.

– Emlékszik az elsőfokú bíróság előtt erről tett vallomására?

– Nem.

– Emlékszik arra, hogy az ügyészségen erről milyen vallomást tett?

– Nem. – A bíró felolvasta Kulcsár ügyészségi vallomásának vonatkozó részét, majd megkérdezte:

– Emlékszik erre?

– Nem kívánok válaszolni – mondta Kulcsár

– Fenntartja ezt a vallomását? – kérdezte a bíró.

– Nem kívánok válaszolni.

És ez még vagy ötször megismétlődött, mire a bíró föltette a kérdést:

– Van-e az ügynek bármely olyan részlete, amelyről hajlandó vallomást tenni?

És erre Kulcsár módfelett udvariasan azt felelte:

– Köszönöm szépen, nem.

– Emlékszik erre?

– Nem kívánok válaszolni – mondta Kulcsár

– Fenntartja ezt a vallomását? – kérdezte a bíró.

– Nem kívánok válaszolni.

És ez még vagy ötször megismétlődött, mire a bíró föltette a kérdést:

– Van-e az ügynek bármely olyan részlete, amelyről hajlandó vallomást tenni?

És Kulcsár módfelett udvariasan felelt:

– Köszönöm szépen, nem.

Tegyük hozzá tüstént: fölfoghatatlan, hogy egy Ítéletablán – nem egy bíró és két népi ülnök, hanem három hivatásos bíró előtt – büntetlen és sikeres maradjon az ilyen orcátlan visszaélés a joggal.

Ha egy tanú vallomástételre köteles (márpedig azt nem ő, hanem a bíróság dönti el, melyik konkrét kérdésre adott válasszal vádolná magát bűncselekmény elkövetésével), akkor válaszolnia kell, a válaszadást nem tagadhatja meg.

Törvényesen a tárgyalás e részének körülbelül így kellett volna lefolynia (s éppen ez lett volna alkalmas a bíróság tekintélyének megóvására):

– Milyen körülmények között ismerte meg a vádlottat?

– Nem kívánok válaszolni.

- Figyelmeztetem, hogy a kérdésre adandó válaszra nem terjed ki a mentessége, ön válaszadásra köteles.
- Akkor sem kívánok válaszolni.
- Rendben. A bíróság végzést hirdet. A tanút 200 000 forint rendbírsággal sújtom a válaszadás megtagadása miatt. Ismét felteszem a kérdést.
- Nem kívánok válaszolni.
- A bíróság újabb végzést hirdet. A tanút további 500 000 forint rendbírsággal sújtom. Egyben figyelmeztetem a tanút, hogy a törvény a rendbírság meg nem fizetése esetén azt elzárásra változtathatja át. Ismét felteszem a kérdést.

És így tovább. Egészen addig, amíg csodák csodájára bármely tanú úgy kezd vallani, mint a vízfolyás. Ám a Fővárosi Ítéltábla három bírója nem ezt a megoldást választotta; elfogadta, hogy Kulcsár jószereivel egyetlen kérdésre se válaszoljon, s ezzel víz alá nyomja Bácskait – ők bizonyára jól tudták, miért teszik.

...

Molnár Csaba

„Az nem jó, ha ököllel az arcunkba vágunk, de a civilizált, már-már kifinomult kegyetlenség még sokkal félelmetesebb.”
Ancsel Éva

Ide kívánczik Molnár Csaba rettenetes története is. Ő a másik úgymond oldalági, vétlen áldozata a Kulcsár-ügynek, s szintén az ügyészek ostoba gaszágának vértanúja.

Történetünkben többször találkoztunk már vele, mégis szóljunk most még néhány mondatot róla. A papája is rendőr volt, s ő is mindig erre a hivatásra készült. Elvégezte a rendőrtisztai főiskolát, majd nyomozói munkája mellett esti tagozaton a jogi egyetemet, később a szakvizsgát is letette. Mindenki tehetséges, szorgalmas zsarunak ismerte; s mivel bedolgozta magát egy különleges szakterületre, a pénzmosás elleni ügyekre, igazi szaktekintéllyé is vált. Bár még mindig csak harminc körül járt, az összes rendőrfőnök elismerte: nincs nála hozzáértőbb ezen a téren. '98-ban nevezték ki az ORFK Nemzeti Nyomozó Irodáján (akkori nevén: Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatóság) a Pénzmosás Elleni Osztály vezetőjévé.

Osztálya állandó kapcsolatot tartott fent a bankokkal, pénzváltókkal: továbbképzéseket tartott ezeknek, tájékozódott az aktuális módszerekről, és főként sziszifuszi munkával feldolgozta az évi 10-15 ezer bejelentést a „pénzmosás-gyanús esetekről”, s igyekezett kiszűrni közülük azokat, amelyek valóban bűncselekményre utaltak.

Amikor kitért a Pannonplast-botrány – és nem lehet elégszer hangsúlyozni: kezdetben még nem Kulcsár-ügy volt, csak Pannonplast-történet –, az Molnár Csaba részlegéhez is tüstént eljutott. S később is, amikor a skandalum K&H-üggé bővült, a Pénzmosás Elleni Osztály értelemszerűen továbbra is részt vett a nyomozásban. A Trapp Zoltán vezette nyomozók foglalkoztak azzal, miként tűnt el a pénz a bankból, Molnár Csabáék pedig azt kutatták: hová került tovább. E munkamegosztásra azonban jóval később került sor, eleinte a Pénzmosás Elleni Osztály munkatársai foglalkoztak az egész üggyel.

Június 18-án kapták meg a PSZÁF 16-án, Szász Károly megverésének napján tett bejelentését, amelyet kezdettől feljelentésként értelmeztek. Arról, hogy a Pannonplast

szabálytalan részvény-felvásárlás áldozata lett, és hogy az ügyletben állami, egész pontosan ÁAK-pénz is szerepet játszott.

Említettük már: Molnárék fura jogi helyzetben láttak munkához. Július 1-jén lépett életbe az új büntetőeljárás törvény, amely akkortól kezdve megszüntette a feljelentés-kiegészítés jogintézményét, az időhaladékkal együtt, amelyre az módot adott. Így július elseje előtt, tehát két héten belül kellett dönteniük a nyomozás elrendeléséről vagy elutasításáról, hiszen feljelentés-kiegészítés formájában július elseje után már nem nyomozhattak.

Rohamtempóban kezdtek hát hozzá az adatok beszerzéséhez. Azt rögvest látták: maga a részvényfelvásárlás nem volt bűncselekmény – bármennyire szabálytalanul is történt, ami azonban nem a rendőrségre, hanem a PSZÁF-re tarozik. Egyetlen pont látszott igazi nagy disznóságnak: hogy tudniillik az ÁAK pénze folyt bele a Pannonplast-részvényekbe – ez pedig esetleg hűtlen kezelésnek minősülhet. Ennek kapcsán folytatták le a feljelentés-kiegészítést. Begyűjtötték a szükséges iratokat, előkerítették az összes érintett céget és magánszemélyt, megkeresést küldtek ki külföldi bankoknak, meghallgatták az ügylet számos résztvevőjét. Végigkövették az ÁAK összes pénzmozgását, valamint az értékpapír-állományával végzett műveleteket, beleértve azokat is, amelyeket Kulcsár Attila a számlatulajdonosok tudta nélkül bonyolított – noha akkor még sem ők, sem az ÁAK emberei nem tudták, hogy titokban, tényleg az ügyfelek háta mögött vándoroltak a pénzek. Bacsí János, Molnár helyettese kihallgatta Kulcsár Attilát, valamint az Auto Danubiás Nagy Károlyt; többször egyeztettek továbbá a PSZÁF illetékeseivel. 23-án – amint erről már volt szó – Bácskai János telefonos kérésének megfelelően a tervezettnél valamivel korábban kimentek az Equities-hez, és elhoztak egy kinyomtatott példányt a számítógépekben tárolt, a Pannonplastot érintő pénzforgalmi kimutatásokból, számlamozgásokból.

...

Hat év telt el a történetek óta, és Molnár Csaba még mindig nem kapta vissza a becsületét. Az ügyészség legnagyobb dicsőségére.

Vádat emelnek

„Aki fütyül az igazságra, az tényleg fütyüljön! Legalább ennyi bizonyosság legyen arra, hogy meghallotta. No meg micsoda vidám világ lenne ennyi füttyszótól!”

Ancsel Éva

2004. szeptember végén (egyidejűleg azzal, hogy Baja Ferenc nyilvánosan is cáfolta Kulcsár róla szóló állításait), amint már említettük, a Központi Ügyészségi Nyomozó Hivatal meggyanúsította Bálint Tamást, Keller László volt kabinetfőnökét. A vád az volt, hogy Kulcsár tőle vette meg 2003 májusában a PSZÁF-ról szóló KEHI-jelentést, 10 millió forintért. E nyomozást egy évvel később, 2005 novemberében zárták le, még hozzá vádemelés nélkül. Az indoklás szerint azért, mert Kulcsár terhelő vallomásán kívül az égadta világon semmi bizonyítékot nem találtak a vesztegetésre. Arra nem pazaroltak szót, ugyan mi lesz mindazokkal, akik ellen hasonlóképpen kizárólag csak Kulcsár vallomása szól.

A portfolio.hu 2004 szeptemberében így kommentálta az eseményeket: *Kulcsár esetében sokan tartanak attól, hogy a bróker – amolyan nekem mindegy alapon – olyasvalakiket is magával ránt a sárba, akiknek csak annyi a bűnük, hogy nem segítettek, amikor szüksége lett*

volna rá, vagy nem mentették meg, amikor bajba került. Hetek óta tartó folytatásos tanúvallomásában többeknek is kiosztott ilyen-olyan szerepet az ügyben, hogy alappal-e vagy sem, a nyomozásnak kell kiderítenie.

És erre tüstént elő is bukkantak a bizonyítékok – történetesen a Magyar Nemzetben. Karl Imre MSZP-s parlamenti képviselő közbenjárására a kőbányai önkormányzat polgármestere, illetve egy másik tisztségviselője 500 millió forintot tett zsebre, amiért a K&H Equities-nél, tőzsdei ügyletekben forgatta a kerület pénzét; Baja Ferenc a Synergon által megnyert pályázatból kapott csúszópénzt; Kulcsárral Bácskai Jánoson és Molnár Csabán kívül Ferenczi László országos bűnügyi főigazgató és Papp Csaba is összejátszott – tudósított a jobboldali napilap. Mindenki mindent cáfolt, majd a vádak megismétlődtek – újra és újra.

2004. szeptember 29-én viszont igazi színjátékra adott alkalmat a brókerbotrány. Medgyessy Péter megbuktatását követően az MSZP-SZDSZ koalíció beterjesztette javaslatát a Tisztelt Háznak Gyurcsány Ferenc miniszterelnökké választásáról. A jelölt előterjesztette kormányprogramját. Ám a képviselők többsége már rég nem ezzel foglalkozott, hanem egy pletykával, amely délelőtt óta az egész Házat végigjárta, Azt suttozták ugyanis, hogy koradélután a Magyar Nemzet online kiadásán megjelenik valami, ami befolyásolhatja a miniszterelnök-választást – valami olyan anyag, amely kompromittálja Gyurcsányt.

Aki rendelkezett mobil internettel, az laptopján mind rákeresett az mno.hu-ra, és csak a „frissítés” gombot nyomogatta időről időre – nemhiába. Csodák csodájára 14.42-kor „Gyurcsányi” segítségére volt szükség címmel tényleg fölkerült a következő hír:

A bankbotrány kirobbanását – vagyis Szász Károly akkori PSZÁF-elnök megveretését – követően Kulcsár Attila, a K&H Bank Rt. sikkasztással gyanúsított exbrókere és az Állami Autópálya Kezelő Rt. vezérigazgatója, Bitvai Miklós lázasan dolgozott a bizonyítékok eltüntetésén. A sikkasztási, pénzmosási ügyben nem kevesebb, mint 16 milliárd forint közpénz forgott. Ma már köztudott, hogy a törvénytelen tranzakciók leplezéséhez szerződéseket is hamisítottak. A Nemzetbiztonsági Hivatal ekkor már folyamatosan lehallgattatta Kulcsár Attila telefonját, aki elképesztő mennyiségű hívást bonyolított. Kulcsár többször egyeztetett Bitvaival, aki egy alkalommal közölte: szólt Bodnár Zoltánnak, a Nemzeti Autópálya Rt. elnökének, hogy baj van a papírokkal. Bitvai megemlítette azt is, hogy Bodnár beszélni akar „Gyurcsányival”, hogy mindenképpen intézkedjen, mert nagy botrány van készülöben. Bitvai és Kulcsár egyik lehallgatott, a titkos minősítés alól feloldott beszélgetését teljes terjedelmében közöljük. És faksimilében publikálták azt a 2003. június 22-ei lehallgatási jegyzőkönyvet, amelyet mi már olvashattunk e lapokon.

Áder János, a Fidesz frakcióvezetője nyomban félórás szünetet kért:

– Olyan információk kerültek nyilvánosságra, melyekről a Fidesz-frakciónak tárgyalnia kell.

Ezután a Fidesz-frakció tagjai elvonultak, majd visszatértek – mint akik valóban csak most értesültek e szörnyű esetről (amely az év tavaszán már egyszer a Ház elé került, csak akkor nem keltett elég nagy feltűnést).

Répássy Róbert beszámolt e lehallgatási jegyzőkönyvről, valamint Jagiellowicz Györgyné, az Altus Befektetési Rt. vezérigazgatója tanúkihallgatási jegyzőkönyvéről, amely szerint neki Gyurcsány mutatta be Kulcsárt. Répássy biztosította képviselőtársait tiszta, mondhatni nemes szándékáról: ő csakis azért ismertette a Házzal ezen információkat, mert a Fidesz nem szeretné, ha egy most megválasztott miniszterelnökről később derülnének ki elhallgatott, kellemetlen tények, mint történt az a D-209-es ügyben. Ezért a Fidesz követelte: Gyurcsány Ferenc este 8 óra, azaz még miniszterelnökké választása előtt tisztázza kapcsolatát Kulcsár Attilával.

Juhász Gábor az MSZP részéről így reagált:

– Mégiscsak Áder cimborája volt Kulcsár Attila, mégiscsak a Fidesz frakcióvezetője találkozott kétszer is vele.

Kuncze Gábor viszont legalább a humorát megőrizte:
– Vajúdtak az egerek, és szültek egy Répássy Róbertet.

...

Per – sok hibával

„Nem mi keressük az igazságot, inkább ő talál ránk; de akkor jól teszi, ha alaposan megragad a grabancunknál fogva, nehogy elinaljunk.”
Ancsel Éva

Alig valamivel az után, hogy a vádirat a Fővárosi Bíróságra érkezett, az egyik ügyvéd találkozott Frech Ágnessel, a Büntető Kollégium vezetőjével:

- Ági! Ki fogja tárgyalni a Kulcsár-pert? – firtatta.
- Hát ki tárgyalná? – kérdezett vissza Frech, mint aki nem is igen érti a kérdést –, természetesen Varga Zoli.
- „Természetesen”.

Varga Zoltán 2006. május 3-án, szerdán nyitotta meg az első tárgyalást. Az év végéig 59 tárgyalási napot tűzött ki előre, néhány héten minden napra. Nem hivatalosan úgy vélekedett, 2007 közepére lesz ítélet. Végül 2008. augusztus végére született meg a verdikt.

Az első tárgyalási napon Zaránd Viktor ügyész két órán át ismertette a vádiratot. Ebben a korábbiakhoz képest egyetlen igazán feltűnő elem volt: Rejtő E. Tibort immár nem folytatólagosan, üzletszerűen és különösen jelentős értékre elkövetett sikkasztással vádolta, hanem csupán különösen jelentős értékre elkövetett sikkasztással, tehát elmaradt a „folytatólagosan és üzletszerűen” minősítés.

Ezután kellett az összes vádlottnak, így elsőként Kulcsárnak nyilatkoznia: tesz-e vallomást a bíróság előtt. A bróker közölte: nem tesz, és később sem fog. Viszont átadott a bírónak egy rövid írásos nyilatkozatot: *tudom, hogy súlyos bűncselekményt követtem el; megbántam, amit tettem.* Az írásban a következők is szerepeltek: *a nyomozás idején tett vallomásaimat fenntartom; azért segítettem a nyomozó hatóságnak feltárni e szövevényes ügy részleteit, hogy ezzel is hozzájáruljak az általam okozott kár megtérüléséhez.* Varga bíró úr pedig erre fölolvasta Kulcsár összes nyilatkozatát, melyeket az ügyészséggel közösen tákoltak össze, s így mindezeket a bírósági bizonyítás tárgyává tette. Vagyis olyan helyzetet állított elő, amelyben ettől kezdve tényként szerepeltek az ügyészek és Kulcsár közösen kifundált állításai, vádjai, az összes többi vádlottnak pedig az lett a feladata, hogy cáfolja ezeket.

...

Időnként eszeveszett dolgok fordultak elő a tárgyalásokon. Nézzünk pár igazán erős példát!

A 2006. szeptember 25-ei tárgyaláson a következők jelentek meg a bírón, az ülnökökön és az ügyészekén kívül: Kulcsár Attila, Kerék Csaba, Rejtő E. Tibor, Mészáros János, Hassan el-Abed, Dudás Gábor és Vígh Szabolcs vádlottak, illetve ügyvédek. A nap második tanú-

kihallgatásán pedig részt vett Vermeser Zsolt Zoltán, aki a vádbeli időpontban a PSZÁF Tőkepiaci Ellenőrzési Főosztályának osztályvezetőjeként dolgozott. Kihallgatásakor Vermeser egyebek mellett ezeket mondta:

– *Ahogy elindítottuk az adatbekérési szálakat, olyan válaszok érkeztek vissza a Cégbíróságtól, illetve értékpapír oldalról, melyek további adatkéréseket indukáltak, mivel furcsa ügyletek történtek, furcsa körülmények között jöttek létre cégek. Nem értettük a Britton Kft. és a Montrade Ltd. szerepét. A Montrade Ltd-nek a Cégbíróság szerint volt Magyarországon telepe, amihez céget nem találtunk, ugyanakkor átutalásokat láttunk ettől a cégtől. Meg akartuk tudni, hogy az átutalások hogyan, milyen körülmények között jöttek létre, ki állhat kapcsolatban ilyen céggel. Jó pár bankot kerestünk meg, néhány bank válaszában pozitív visszajelzés született. Ezért volt gyanús, hogy a K&H ügyfele volt a Montrade, kaptak onnan átutalást, ugyanakkor a K&H-tól nem kaptunk információt. Az adatok beszerzése eléggé nyögvenyelős volt, megváltozott a K&H felépítése. Kaptunk olyan választ, küldtek számlakivonatot, de a válasz szűkebb körre vonatkozott, nem arra, amit kértünk. Soklépcsős adatszolgáltatást kellett beindítani. A beérkezett válaszokban furcsa ellentmondások voltak...*

Majd így folytatta:

– *... Furcsaság volt, hogy amikor kérdeztünk adatokat, akkor több támadás is érte sajtón keresztül a Felügyeletet. Felgyorsultak a sajtóban való megjelenések, mikor a Montrade-re kérdeztünk, felügyeleti visszasságokat forszíroztak, mintha a közhangulatot akarták volna befolyásolni...*

Ezután Nemescsói András lépett a tanúk mikrofonjához, aki akkoriban a PSZÁF főosztályvezető-helyettese, jogi vezetője volt:

– *... A pénzeszámlák közötti mozgás egy idő után nyomon követhetővé vált. Ahogy a Montrade az eljárás látókörébe került, az, hogy a Montrade volt, amely a Britton Kft. alapításához szükséges tőkét a pénzmozgások alapján rendelkezésre bocsátotta és átutalta. Ehhez képest ebben az időpontban a hivatalosan elérhető információk alapján az a dublini cég, amelynek a kereskedelmi képviselőjét az itteni Montrade ellátta, már végelszámolással megszűnt, jogutód nélkül. Ezt alátámasztotta a magyar cégnyilvántartás is. Egyértelműen az látszott, hogy igazából nincs jogalany az utalások között, kérdés volt, hogy ki a számlatulajdonos, hogy lehet aktív egy kereskedelmi képviselő, ha az anyacég megszűnt. Ezért vált szükségessé a Montrade pénzügyi aktivitásának vizsgálata.*

Nos, mindezzel egyetlen – óriási – baj van. Mint a „jelenléti íven” láttuk, e tárgyaláson sem Schönthal Henrik, a Montrade képviselője, sem védőügyvédje, Tuza Péter, sem Tuza helyettese nem vett részt.

Úgy hallgattak ki tehát tanúkat a Montrade-ről, hogy sem a terhelt, sem védője nem volt jelen. Ez pedig szögesen ellentétes a törvénnyel, s amint a jogászi bikkfanyelv mondja, már önmagában abszolút hatályon kívül helyezési ok. Hiszen a Be. 373. § (1) bekezdésének II. d.) pontja kimondja: *a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.* Márpedig ez esetben Schönthal vagy Tuza jelenléte kötelező lett volna.

Így szól az erre vonatkozó állásfoglalás (BH 2005. évi 100.): *Az elsőfokú eljárásban... feltétlen eljárási szabálysértés történt azáltal, hogy a tárgyalást olyan személy – a terhelt – távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező lett volna. Töretlen ugyanis az ítélkezési gyakorlat abban, hogy minden olyan esetben, amikor több terhelt ellen folyik az eljárás, valamelyik terhelt távollétében csak az a bizonyítás folytatható le, amely nem érinti a távol lévő terheltet. Ennek a követelménynek a figyelmen kívül hagyása, annak mérlegelése nélkül, hogy e szabálysértés befolyásolta-e a meghozott ítéletet, szükségszerűen a határozatok hatályon kívül helyezéséhez vezet.*

Vagyis Varga Zoltán ítéletét – annak mérlegelése nélkül, hogy e szabálysértés befolyásolta-e a meghozott ítéletet – szükségszerűen hatályon kívül kell helyezni.

...

Kulcsár szintén füt-fát összehordott Garamszegi Gáborról, a Betonút Rt. még 2002 elején – tehát bőven a 2003-as események előtt! – leváltott vezérigazgató-helyetteséről. A mese röviden így szólt: Garamszegi állt elő azzal az ötlettel, hogy a Betonút Equities-nél lévő pénzének hozamát csak részben számolják el hivatalosan, a Betonút hasznaként, a másik részt viszont vegyék ki magánszemélyként. S abban egyeztek volna meg, hogy az egyik oldalról Dunai és Garamszegi, a másiktól pedig Kulcsár, Rejtő, illetve a Betonutat az Equities-hez közvetítő Kelemen fele-fele arányban osztják el a többlethozamot (Kulcsár ugyanakkor hozzátette, hogy Rejtő minderről mit sem tudott). Mindezek értelmezését megkönnyíti, hogy már láttuk: ha Garamszegi osztalékként veszi ki ezt a pénzt, akkor több, ráadásul tiszta, teljesen jogszerű jövedelemhez jut, mint ha részt vesz a Kulcsár által előadott bűncselekményben.

– *A készpénzes ügyletek során kb. 3 milliárd forintot adtam át Garamszegi Gábornak. A készpénz átadás-átvételtől elismervény vagy egyéb okirat nem készült, az esetek többségében, a pénzösszeg nagyságrendjét tekintve kb. 2/3-ad részét személyesen én adtam át Garamszegi Gábornak, és a fennmaradó részt továbbítottam Székér Gyulával a Betonút Rt. gazdasági igazgatójának. Általában több 10 milliós nagyságrendben adtam át a pénzösszegeket, de előfordult olyan eset is, hogy több 100 millió forintot adtam át Garamszegi Gábornak készpénzben* – áll Kulcsár 2004. július 28-ai ügyészségi „kihallgatási” jegyzőkönyvében.

Ne is hitetlenkedjünk most azon: tényleg ennyire primitív pancser lenne Garamszegi Gábor, az igazságügyi könyv- és adószakértőként is dolgozó, közgazdász végzettségű, húszéves gyakorlattal rendelkező főkönyvelő, a sikeres gazdasági vezető? Maradjunk szigorúan csak a bróker állításánál: Kulcsár illegálisan 3 milliárd forintot adott át Garamszeginek készpénzben, afféle sikerdíjként.

A rendőrség és az ügyészség ezt vádpontként úgymond elkülönítette – magyarázat nélkül. Pontosabban nemcsak magyarázat, hanem határozat nélkül is. Ami persze jogilag nem lehetséges, gyakorlatilag viszont megtörtént. Majd a kérdéses hárommilliárdról folyó nyomozást felfüggesztették addig, amíg beérkeznek a válaszok azon több országba küldött jogsegély-kérelmekre, amelyek e drabális összeg sorsát kívánták kideríteni. (Aki azt hiszi, hogy svájci, máltai vagy másutt lévő bankokban csak úgy, jó messziről el lehet helyezni készpénzben milliárdokat, vagy akár csak milliókat – az mit sem tud arról, hogyan működik napjainkban a pénzvilág.) Ha hinni lehet a nyomozók nem hivatalos nyilatkozatának, 2008 júliusáig érkeztek meg a válaszok, melyek nem igazolták, hogy bárhová is került volna ilyen összeg. Azért kell csupán nem hivatalos nyilatkozatokra, majdhogynem afféle pletykákra támaszkodnunk, mert hivatalos értesítést minderről sem Garamszegi, sem védője, Papp Géza nem kapott. Mellesleg törvénytelenül.

Az ügyészség – 2005. augusztusi – vádiratában nem is ez szerepelt, hanem csupán annyi, hogy Kulcsár személyesen vagy taxis Gyuszi közreműködésével 227 millió forintot adott át Garamszeginek. Majd amikor Garamszegi főnöke, Dunai György ellen is vádat emeltek, akkor a következőképp módosították álláspontjukat: e 227 millióból 168-at kapott Dunai, 59-et Garamszegi. És ez alapján vádolta őt az ügyészség folytatólagosan, különösen nagy értékre elkövetett sikkasztással. A hárommilliárdról a továbbiakban szó nem esett.

Vagyis amikor Garamszegi Varga Zoltán tanácsa elé került, folyt – pontosabban nem folyt, hiszen álldogált – ellene egy nyomozás, hárommilliárd forintos pénzmosás miatt, ami nem került a vádiratba, viszont felelnie kellett 59 millió forint állítólagos eltulajdonításáért.

S hiába telt el a nyomozás kezdete óta öt év, Garamszegi és védője, Papp Géza semmit nem tudtak arról, hol tart ez az ügy, amelyet érthetetlen módon elkülönítettek. Mindketten nyugodtak voltak: Kulcsár vádjaiból, következésképpen az ügyészek vádiratából egy árva szó sem igaz. Szemernyi bizonyíték nincs egyikre sem, nem történhet hát semmi baj.

A biztonság kedvéért azonban Papp Géza 2008. március 1-jén indítványozta: a bíróság kérje be e bizonyos hárommilliárdos, elkülönített, 4-225/2005. számú nyomozás iratait. Válaszra se méltatták. Egészen 2008. június 23-áig, amikor a tárgyalás-sorozat lezárását célzó iratismertetés során – a birtokunkban lévő video-felvétel tanúsága szerint – szó szerint a következő párbeszéd zajlott le:

Varga Zoltán a következőt mondta:

– *Na, most, megint csak Garamszegi urat kérdezném meg... Ön kérte, hogy a bíróság a rendőrségtől szerezzék be ezeket az iratokat.*

Mielőtt még Garamszegi válaszolt volna, hátulról megszólalt Papp Géza ügyvéd:

– *Én kértem, elnök úr.*

Varga megjegyezte:

– *Hát, az ugyanaz, majdnem.*

Papp Géza nem értett vele egyet:

– *Nem ugyanaz, elnök úr, én védő vagyok.*

Varga igen pikírt hangon kommentálta a dolgot:

– *Nem gondoltam volna, de köszönöm szépen, hogy időben fölhívta a figyelmet rá. Legyen olyan kedves akkor megmondani, miért kérte, hogy szerezzék be a bíróság ezeket a nyomozati iratokat.*

Papp Géza ekkor előrement a mikrofonhoz, ott védenccé mellé állt, mire Varga megjegyezte:

– *No, így már biztos vagyok benne, hogy védőként van jelen a tárgyaláson.*

Papp ügyvéd úr nem hagyta, hogy tovább alázzák:

– *Még valamit tetszik valamit mondani vagy elkezdhetem?*

– *Tessék elkezdeni.*

– *Kérem szépen, azért indítványoztam ezeknek az iratoknak a beszerzését, mert az én megítélésem szerint ezek az iratok a védenccém ártatlanságát bizonyítják a vád tárgyává tett cselekmények tárgyában.*

– *Hogy áll ez az ügy?* – kérdezte a bíró.

– *Hát, azt tetszik tudni, hogy a Be. szerint a védő mikor milyen terjedelemben ismerheti meg az iratokat* – felelt az ügyvéd.

Varga vöröslő fejjel rivallt rá:

– *Most engem tetszik vizsgáztatni, vagy a kérdésekre óhajt válaszolni?*

– *A kérdésre válaszoltam.*

– *Azt kérdeztem, hogy pillanatnyilag hogy áll ez az ügy?*

– *Nyomozati szakban van.*

– *No, most ügyvéd úr arra gondol, hogy nyomozati szakban lévő iratokat jelen perben én iratismertetés során ismertessek?*

– *Arra gondolok, igen.*

– *Jó. Talán Garamszegi úrtól segítséget kapok* – fordult az ügyvéd helyett most a vádlotthoz a bíró. S megkérdezte:

– *Hogy áll pillanatnyilag ez az ügy? Ugye, ez pénzmosás?*

– *Fogalmam sincs* – felelt Garamszegi.

– *Mikor volt bent utoljára vagy mikor hallgatták meg? Felfüggesztették az eljárást vagy mi van vele?* – faggatta tovább a bíró.

– *Legutoljára 2005. március 24-én, a gyanúsítás közlésekor hallgattak meg* – közölte a IX. rendű vádlott.

– Jó – sóhajtott Varga, majd becsukta és oldalra toltta az előtte fekvő dossziét. Mozdulatával nemcsak azt közölte egyértelműen, mi a véleménye az ilyen ügyvédekről és vádlottakról, hanem azt is, hogy ezzel a maga részéről lezártnak tekinti a dolgot.

– Köszönöm szépen, tessék helyet foglalni, le lehet ülni! – mondta. Majd valóban áttért következő teendőjére:

– Koricsánszky Dórát szeretném megkérdezni...

És soha többé nem esett szó a hárommilliárdos nyomozásról.

Majd novemberben Papp Géza védő megkapta e június végén tartott tárgyalás jegyzőkönyvét, s abban döbbenet, hitetlenkedve olvasta a következő szöveget:

Tanács elnöke kérdésére dr. Garamszegi Gábor IX. r. vádlott: – A Nemzeti Nyomozó Iroda iratának beszerzését valóban én kértem.

Dr. Garamszegi Gábor IX. r. vádlott védője: – Pontosítok, az iratok beszerzését én kértem.

Tanács elnöke kérdésére dr. Garamszegi Gábor IX. r. vádlott védője: – Ez nem ugyanaz, mintha dr. Garamszegi Gábor kérte volna az iratok beszerzését, én ugyanis védő vagyok. Azért indítványoztam, mert az én megítélésem szerint az iratok a védencem ártatlanságát bizonyítják a vád tárgyává tett cselekmény ügyében.

Tanácselnök úr biztosan tudja, hogy a védő mikor szerezheti be az iratokat a nyomozás során, ez a válaszom arra, hogy hogyan áll az ügy.

Tanács elnöke kérdésére dr. Garamszegi Gábor IX. r. vádlott: – Fogalmam sincs, hogyan áll az ügy. Utoljára 2005. március 24-én vagy áprilisban hallgattak meg az ügyben.

A tanács elnöke a Be. 301. § (3) bekezdése értelmében ismerteti a Nemzeti Nyomozó Iroda 4-225/2005. bü. sz. nyomozati iratot.

Tehát Varga Zoltán azt írta a jegyzőkönyvbe, hogy ismertette e nyomozati iratokat, noha erre nem került sor.

A Be. itt idézett 301. § (3) bekezdése így szól: *az ügyész, a védő és a vádlott egybehangzó indítványára a tanács elnöke engedélyezheti, hogy az okirat felolvasása helyett lényegének ismertetésére vagy megjelölésére kerüljön sor.* Vagyis ha minden érintett hozzájárul, nem muszáj fölolvasni a teljes iratot, elegendő annak lényegét ismertetni.

De a lényegét kötelező!

A Be. 301. § sem azt nem engedi meg, hogy ha a védő kéri az irat ismertetését, azt a bíró ténylegesen ne tegye meg, sem azt, hogy ha már nem ismertette a dokumentumot, akkor ennek ellenkezőjét állítsa a jegyzőkönyvben!

Ismételjük át még egyszer! A bíró tehát pikírt hangon visszakérdezett:

– *Ügyvéd úr arra gondol, hogy nyomozati szakban lévő iratokat jelen perben én iratismertetés során ismertessek?*

Majd sóhajtott egyet:

– Jó.

És ezzel lezárta a témát. Ám a Be. 301. § azt sem teszi lehetővé, hogy mindezt úgy szerepeltethesse a bírósági eljárás jegyzőkönyvében, mintha ténylegesen megtörtént volna az adott irat ismertetése! Ez esetben éppen a Garamszegivel szemben emelt, hárommilliárdos vád miatt indult eljárás iratainak ismertetése.

Ez, kérem szépen, közokirat-hamisítás. Közokirat-hamisítás, amelyet nem más követett el, mint az akkor még a Fővárosi, ma már a Legfelsőbb Bíróság bírójaként dolgozó Varga Zoltán.

Papp ügyvéd úr tehát 2008 novemberében kapta meg ezt a – hamisított – jegyzőkönyvet. Természetesen haladéktalanul beadta a jegyzőkönyv kijavítására vonatkozó kérelmét – amire azonban eleddig, legalábbis 2009 júliusáig nem kapott választ. Varga Zoltán bíró sem azt nem felelte a kérvényre, hogy kijavítja a jegyzőkönyvet, sem azt, hogy nem javítja ki. Egyszerűen nem válaszolt.

Ellenben Papp Géza annyit mindenesetre elért beadványával, hogy kisvártatva a rendőrség, pontosabban a Nemzeti Nyomozó Iroda értesítette: Garamszegi ellen ugyan megszüntették a nyomozást, de ismeretlen tettes ellen tovább folytatják.

Ami aligha jelenthet mást, mint hogy Varga Zoltán – az érintettek háta mögött – mégiscsak értekezett a rendőrséggel e nyomozásról. Mi több, mindez akár azt is jelentheti, hogy be is kérte annak iratait, és meg is kapta azokat. Azonban e dokumentumokat nem akarta ismertetni – valamilyen hátsó meggondolás gátolta ebben, vagy inkább egy olyan erős ok, amely még arra is rábírta őt, hogy meghamisítsa a jegyzőkönyvet. Mi lehet ez a nyomós indok? Ki tudja?

Pedig mindennek így kellett történnie. Amikor ugyanis ezt követően Papp Géza a Nemzeti Nyomozó Irodától igényelte azon levél másolatát, amelyben Varga bíró úr bekérte tőlük e nyomozási iratokat – akkor elutasították. Igen, elutasították. A következő indoklással: *a hivatkozott irat – mivel az a Fővárosi Bíróság és hatóságunk közötti belső levelezés volt – nem tartozik a nyomozati iratok közé, ez a levél csak a harmadpéldányban található.*⁷

Magyarán az állampolgárnak semmi köze ahhoz, mit leveleznek róla. Pontosabban természetesen jogában áll látni a róla szóló iratokat – kivéve, ha azok *csak a harmadpéldányban találhatók.*

Hogy mi a csoda az a harmadpéldány? Nem teljesen mindegy? Úgy sincs semmi köze hozzá!

...

Korábban arról volt szó, hogy Varga bíró úr – fertály esztendővel az eredetileg tervezett időpontot követően – még az ítélezési szünet előtt ítéletet hirdet. Aztán ez lekerült a napirendről. Varga nyugodt szívvel elment egy teljes hónapos szabadságra, majd pedig azt ígérte, augusztus 22-én hirdet ítéletet. Ám erre végül nem nyílt lehetősége. S ebben kénytelen vagyok elismerni saját felelősségemet is – én publikáltam, hogy immáron bizonyítható: Kulcsár, illetve védője árulja a bróker vallomását.

– *Gondolkodjatok el, ha érdekel benneteket, hogyan tudna nektek az Attila segíteni... mert ha ilyen lehetőséget talál, ő segítőkész...* – szól a magnófelvételen Zámbo Gyula kollégájához. – *Amiről Attila erre vonatkozó vallomása szól, abban legföljebb a legegyszerűbb változtatási lehetőség az – nagyon leegyszerűsítve –, én marhára elszámoltam, amikor azt mondtam, hogy hárommilliárd. Nem létezik, hogy ennyi volt. Tán még egy se volt. Ezért mondom neked, forgasd meg a fejedben a gondolatot, ha van valami elképzelésed, ötleted, én szívesen segítek. Egyébiránt bárki tekintetében, aki nem úgy... hajlandó segíteni... saját sérelme nélkül segíteni tud, ő hajlandó.* És így tovább.

Ez napnál világosabb ajánlat, ügyvédek egymás között ennél egyértelműbben csak akkor beszélnek, ha már voltaképpen nyélbe ütötték a megállapodást.

Márpedig ha immár bizonyítani lehet, hogy Kulcsár vallomása adható-vehető – akkor mit érnek mindazon szavai, melyek szerint X és Y is jól tudta, hogy a náluk megforduló pénzek Kulcsár csaló ügyleteiből származnak? Kézenfekvő a válasz: semmit se érnek.

Akkor viszont a vádlottak nagyobbik részére nézvést megdőlt a vád!

Módfelett elfogult jogi álláspontom szerint Varga bírónak ekkor egyetlen lehetősége – és kötelessége – lett volna tisztességesen folytatni a pert: újra megnyitni a bizonyítási eljárást, és a létező legalaposabban utánajárni e lehetőségnek.

Ráadásul, ha kicsit is érdekelte volna e fejlemény, rögtön világossá vált volna neki: a hangfelvétel nem akkor készült, amikor előkerült. Hanem még 2006 májusában, vagyis éppen akkor, amikor kezdődött a per. Vagyis Kulcsár azon nyomban árulni kezdte a vallomását, amint elébe került.

Kerék Csaba haladéktalanul feljelentést tett Zámbo ellen, hamis vád miatt.

Eljárás helyett – természetesen – a szokásos, gusztustalan színjáték következett. A következő tárgyaláson attól az ügyésztől, aki egyszerűen időhúzó cirkusznak minősítette a Zámbó-felvétel nyilvánosságra hozatalát, valamint a feljelentést, Varga bíró a következőt kérdezte (mintha bizony nem tudta volna a választ):

– Ügyész úr, történt valami ezzel a feljelentéssel?

– Igen, elnök úr, a Budapesti Nyomozó Ügyészségen dr. Falvai Zsolt vezető ügyész elutasította a feljelentést, nem indított eljárást – jelentette be az ügyész, de a körülményeket nem részletezte.

Különösen azt nem mondta el, milyen indokkal utasította el az ügyészség a feljelentést. Ennek oka ugyanis az volt, hogy hiányzik a feljelentés. Már persze nem úgy általában, hanem a szerintük megfelelő, vagyis a Btk. 236. § (1) bekezdésében megkívánt feljelentés. E paragrafus szerint ugyanis *ha hamis vád folytán eljárás (alapügy) indult, ennek befejezéséig hamis vád miatt büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható.*

Márpedig az ügyészek úgy értelmezték a feljelentést, hogy *az tartalma alapján nem Zámbó Gyula, hanem Kulcsár Attila ellen irányult* – noha a feljelentés fehéren-feketen Zámbót nevezte meg elkövetőként. Annál is inkább, mert a magnófelvételen az ő hangja hallható, nem Kulcsáré.

Ha pedig – folytatódott a körmönfont ügyészi gondolatmenet – Kulcsár ellen szól a feljelentés, akkor azt nincs joga megtenni Kerék Csabának, csakis annak a bírónak (Varga Zoltánnak), aki Kulcsár perét éppen tárgyalja. Varga bíró úr azonban nem tett feljelentést.⁸ A kigyó önnön farkába harapott.

Tegyük rögvest hozzá: Varga Zoltánnak persze nem csak joga lett volna, hogy megtegye e feljelentést, de kötelessége is. Alapvető kötelessége. Amelyet megszegett.

– Nos, akkor sor kerülhet az utolsó szó jogán tehető nyilatkozatokra – zárta le egyszer s mindenkorra az ügyet Varga, és szólította Kulcsárt, majd sorban az összes többi vádlottat.

...

Verdikt születik

„Ha az igazság nem is szokott győzni vagy nagyon ritkán – azért még minden igazságtalanságon fel kell háborodni, mert ha mindenki vállat von, nem áll meg a lábán a világ.”

Ancsel Éva

2008 augusztusának végén az elsőfokú eljárás az ítélethirdetéssel véget ért.

A verdiktet a média széles körben ismertette, itt talán elegendő a szikár tényeket felsorolnunk.

Kulcsárt 8 év börtönnel és 230 millió forint vagyonekobjással sújtották. Az ítélet kihirdetése után – a már említett, akár szökésre is lehetőséget nyújtó félórás szünetet követően – Varga elrendelte előzetes letartóztatását, így újra bevitték a fogdába.

A többiek büntetése pedig a következőképpen alakult. Kerék Csaba: 5 év börtön és 176 millió forint, valamint a Britton-cégekben birtokolt üzletrészeire szóló vagyonekobjás. Schönthal Henrik: 4 év börtön és 626 millió forint vagyonekobjás. Bitvai Miklós: 3 év börtön és 150 millió vagyonekobjás. Garamszegi Gábor: 3 év börtön és 58 millió vagyonekobjás. Bende Péter: 2 év börtön és 199 millió forint vagyonekobjás. Hassan el-

Abed: 1 év 8 hónap börtön és 59 millió forint vagyonekobjás. A kőbányai önkormányzattól Váradi János: 2 év felfüggesztett börtön és 320 millió forint vagyonekobjás. Mészáros János: 2 év felfüggesztett fogház, valamint a Britton-cégekben birtokolt üzletrészeire szóló vagyonekobjás. Vargáné Vasadi Julianna: 1 év 6 hónap felfüggesztett börtön és 40 millió forint vagyonekobjás. Ország Ágnes: 1 év felfüggesztett börtön és 6 millió forint vagyonekobjás. Forró Tamás: 1 év 6 hónap felfüggesztett börtön és 30 millió forint vagyonekobjás. A Montrade-es és Balmoral-os Dudás Gábor: 1 év 6 hónap felfüggesztett fogház. Az Auto Danubiás Nagy Károly: 1 év 4 hónap felfüggesztett börtön és 30 millió forint vagyonekobjás. Kelemen László: 1 év felfüggesztett börtön. Vígh Szabolcs, az Equities ügyvédje: 600 ezer forint pénzbüntetés. Csuka László, az Equities vezérigazgatója: 450 ezer forint pénzbüntetés. Szekér Gyula, azaz taxis Gyuszi: 75 ezer forint pénzbüntetés. Koricsánszky Dóra riporter: 75 ezer forint pénzbüntetés. Tóth Róbert, az Equities üzletkötője, Pinizsi Hajnalka ügyintéző és Balassa Katalin asszisztens egyaránt: 1 év próbára bocsátás.

A K&H Bank vezérigazgatóját, Rejtő E. Tibort, valamint a Betonút többségi tulajdonos vezérigazgatóját, Dunai Györgyöt pedig Varga fölmentette.

Az ítélet szóbeli indoklásában észveszejtő megállapítások hangzottak el.

Varga bíró úr természetesen kiemelten foglalkozott Kulcsár szavahihetőségének kérdésével. Hiszen a legtöbb vádlott esetében a vád azon nyugodott, amit Kulcsár „vallott” – olyan módon, ahogy azt a hírhedt videó kapcsán megismertük. Varga ezzel kapcsolatos álláspontjáról már szoltunk: ő semmi kivetnivalót nem talált az ügyészi „kihallgatásban”. Feje tetejére állított logikával így érvelt:

– *Az ügyvédek ezt az egy videós kihallgatást támadták, pedig Kulcsár Attila 54 (helyesen: 44 – K. P.) kihallgatáson vett részt, indokolatlan ezt az egyet kiemelni.*

S Varga levonta a következtetést:

– *A bíróság szerint Kulcsár vallomását nem csak a tekintetben kellett elfogadni, amennyiben saját magára tett terhelő vallomást, hanem a másokra tett is. A bíróság valóban sok tekintetben Kulcsár Attila vallomásából indult ki, de kellő fenntartással.*

Mindez egészen jól hangzik, kár, hogy a valóságban nem így történt. A kellő fenntartásnak ugyanis nyomát sem tapasztalhattuk e magyarázkodást követően. Inkább az tűnt föl, hogy a bíró úr sokakat Kulcsár fenntartás nélkül kezelt „vallomásának” alapján nyilvánított bűnössé. Egészen odáig, hogy Forró Tamás elítélésének leginkább érdemi magyarázata így hangzott Varga Zoltán szájából:

– Miért ne mondott volna igazat Kulcsár Attila?

Hát... hacsak úgy nem!

Amiképpen a betonutas Dunai György felmentésére is lényegében egyetlen érdemi magyarázattal szolgált Varga bíró:

– Kulcsár Attila órá közvetlenül terhelő vallomást nem tett.

Akkor viszont nyilván nincs is miről beszélni!

A Kerék Csabára kiszabott 5 éves, letöltendő börtönbüntetés indoklása mindenkit ledöbbsentett, aki követte a per eseményeit. Varga ugyanis úgy beszélt, mintha nem hallotta volna az ügyész záróbeszédét. Ő ugyanis ekkor egyértelműen visszavonta az eredeti vádat, mely szerint az egész sikkasztási konstrukciót Kerék találta volna ki. S azt is mondta, Kerék Csabát csupán abban lehet elmarasztalni, hogy bár tudott a sikkasztásokról, mégis használta az azokból származó pénzeket. Ezzel szemben Varga Zoltán visszatért a korábbi ötlethez:

– Kerék Csaba kitalációja volt, hogy elvegyék az ügyfelek pénzét, befektessék, majd az extra hozamból adjanak az ügyfeleknek is, pótolják vissza a tőkéjüket is, hozamukat is, a többit viszont tegyék el maguknak.

Arra Varga nem adott magyarázatot, miképpen marasztalhatja el Kerék Csabát olyan vádban, amelyet az ügyész időközben visszavont. Később, az ítélet leírt változatában viszont egészen másképpen indokolt. Pontosabban hol ezt állította ismét, hol pedig nem, amint azt majd később látjuk. Addigra talán szólt neki valaki, hogy nem lenne túl szerencsés olyasmieért elítélni Kerék Csabát, amivel végül nem is vádolták. Az ilyesmi ugyanis törvénytelen, a szaknyelv úgy hívja: túlterjeszkedés a vádon.

...

Védhetetlenül silány ítélet

*„Be lehet-e állni irtani a hazugság erdejét, és érdemes-e? Akkor, ha tudjuk, hogy karnyújtásnyira tőlünk új hazugság facsemetéjét ültetik, méghozzá gonddal és szakértelemmel?
Igen, be lehet állni. De irtani még nagyobb gonddal kell, és még nagyobb szakértelemmel.”*
Ancsel Éva

Sir Winston Churchill ironikus mondása szerint „a törvények azokra vonatkoznak, akik betartják azokat”. Ám arra azért tán még ő sem gondolt, hogy a bírókra viszont nem.

Varga bíró úr 2008. augusztus 28-án hirdette ki ítéletét.

A Be. 260. § (4) bekezdése szerint pedig *a jegyzőkönyvbe nem foglalt határozatot* (márpedig az ítélet is ilyen – K. P.) *legkésőbb a meghozatalától, illetőleg a kihirdetésétől számított harminc napon belül, ha hosszabb indokolást igényel, hatvan napon belül kell írásba foglalni.*

No, például ez a paragrafus az egyik, amely Varga Zoltánra nyilvánvalóan nem vonatkozik, hiszen ő nem tartotta be. Október 28-án, az előírt hatvan nap lejártakor még sehol nem volt az írásba foglalt ítélet. November 28-én sem. Valamint december 28-án, vagyis a négyszer harminc nap, tehát kétszer hatvan nap leteltekor sem. Meg január 28-án sem. És február 28-án, a nyolcszor harminc nap, azaz négyszer hatvan nap lejártakor sem. Valamint március 28-án sem.

Ugyanakkor április elsején közlemény jelent meg a Fővárosi Bíróság honlapján *a K. Attila és társai ügy ítéletének írásba foglalásával kapcsolatban:*

1. A mintegy 1.000 (ezer) oldalas ítélet írásba foglalása már korábban megtörtént, de időközben a bíró úr kórházi gyógykezelés alatt állt, mely egy hónapos kiesést jelentett. A mintegy 1.000 oldalas ítélet szövegellenőrzése és nyomdakész állapotra előkészítése már jó ideje folyik.

2. Még a héten megkezdődik az ítélet nyomdai sokszorosítása, mely mintegy 100.000 (egyszázezer) oldal terjedelmű lesz.

3. Főszabályként az írásba foglalásra harminc napot biztosít a törvény, a hosszabb indokolást igénylő ügyekben az írásba foglalási határidőt hatvan napban határozza meg.

4. A jelenleg hatályos törvényi szabályozás nem számol az ilyen rendkívül bonyolult ügyek vonatkozásában az írásba foglalási határidő meghosszabbításának lehetőségével. Egyébként az eddigi bírósági gyakorlatban is ritka az ennyire bonyolult peres eljárás.

5. Ugyanakkor az ügy rendkívüli bonyolultsága és összetettsége miatt szinte lehetetlen ebben az ügyben a törvényi határidőt betartani. Emlékeztetőül néhány adatot sorolunk fel az eljárással kapcsolatban: 24 vádlott, 200 tanú, 9 szakértő több száz oldalas szakvéleménye, valamint 150.000 oldal nyomozati anyag, melyhez 8 ügyet egyesítettek.

6. 2008. szeptember 1-jével dr. Varga Zoltán a Legfelsőbb Bíróság bírója. A munkáltatói jogok gyakorlója a Legfelsőbb Bíróság elnöke.

Mindehhez azért kívánkozik némi megjegyzés.

Ha jól értjük, a közlemény lényege az: a törvény rossz, mi viszont tökéletesek vagyunk, legfeljebb olykor-olykor kicsikét gyengélkedünk, mármint egészségi szempontból. Egyébként is szövevényes ügy volt ez, sok oldallal, sok szereplővel – nincs mit méltatlankodni a késedelemért, aki nem érti meg indokainkat, arra igazán kár szót vesztegetni. Ha azonban bárkinek van képe alattomban holmi felelősségről fecsegni, az jobb, ha tudja: Varga fölkerült a Legfelsőbb Bíróságra. Így vele szemben a fegyelmi jogkör gyakorlója az LB elnöke – ám e poszt tudvalevőleg ekkor még betöltetlen, tehát nincs, aki eljárna ügyében – már ha bárkinek is lenne erre indíttatása. Ám a Legfelsőbb Bíróság nyilván nem büntetheti olyasmiért, amit nem ott követett el. A Fővárosi Bíróság elnöke viszont nem adhat neki fegyelmit, mert nem az ő alkalmazottja.

Persze hiába sugallta a közlemény, hogy pár napon belül mindenki megkapja az ítéletet, ez végül nem így történt. Még további három hét telt el tétlenül.

Aki nem várta meg, hogy a posta kihozza neki az iratot, hanem bement érte a bíróságra, az 2009. április 24-én, pénteken kaphatta meg a paksamétát.

Pár nap híján 8, azaz nyolc hónappal a kihirdetés után. Nyolc hónappal!

És akkor sem olyan formában, ahogyan ígérték. Néhány nappal korábban ugyanis végigkérdezték az ügyvédek és vádlottakat: papíron kérik az ítéletet, vagy CD-n, elektronikus formában? Magától értetődően az ügyvédek és védenecik zömmel mindkét változatból igényeltek egyet-egyet, hiszen könnyebb ügy megírni a fellebbezést, ha számítógépen használható szöveget is kapnak. Nos, végül nem kaptak ilyet. Az átvételkor közölték velük: az ítéletet mégsem adják ki elektronikus formában, kizárólag papíron.

S hogy vajon miért nem? Részint mert ugyan miért könnyítenék meg a fellebbezés megírását? Mi okuk lenne erre? Részint feltehetően eszükbe jutott: ha elektronikus formában is kiadják a verdikt szövegét, az hamar fölkerülhet az internetre – és a végén még fű, fa, virág olvassgathatja azt, mi több, jogászok kritizálgathatják az ítéletet. No, arra aztán igazán semmi szükség!

Összehasonlításként említsük meg: Bernard Madoff, a 65 milliárd dolláros, 1 300 ügyfelet megkárosító piramisjáték amerikai szervezője 2008 decemberében bukott le. 2009 júniusának végére pedig már megszületett a jogerős bírói ítélet: 150 év börtönbüntetés. Összesen hat hónap kellett a nyomozáshoz, vádemeléshez, tárgyaláshoz. Nálunk hat hónap arra sem volt elég, hogy Varga bíró leírja saját, szóban már kihirdetett verdiktjét.

...

Csakhogy az ítélet tartalmi szempontból is hasonlóan néz ki.

Amint az elején jeleztem: megítélésem és elemzésem szerint hanyag, pontatlan és felszínes; hemzseg az önellentmondásoktól, a logikátlanságoktól. A vádlottak többségéről egyáltalán nem tartalmaz tényállást, csupán idézeteket a vádiratból, valamint a különféle vallomásokból.

A verdikt egészére bizonyos Lord Molson brit politikus örökérvényű „bölcössége” jellemző: *Minden kiegészítő bizonyítékot úgy tekintek, mint ami már kialakított véleményemet igazolja.*

Tudniillik – a munkát megspórolva – döntő többségében egyszerűen a vádirati tényállást fogadja el tényként – függetlenül attól, sikerült-e bizonyítani e tényállásokat, vagy sem. Tegyük hozzá, zömmel nem sikerült. Olyannyira, hogy a verdikt első alcíme valamennyi vádlott esetében így szól: *tényállás*. Ám meglepődve látjuk: ez után nem ítéleti tényállás következik, hanem vádirati, s a végén gondosan meg is jelölik azon ügyészégi iratot, amelyből másolták. Vagyis az ítélet rendre tényállásnak is nevezi az ügyészség által fölállított-összetakolt tényállást. Ami azért enyhén szólva is észbontó.

Varga verdiktjéből ugyanis gyakorlatilag rendre hiányzik az indokolás. Előad egy tényállást a vádiratból, majd tanúvallomásokot és idézeteket biggyeszt mellé a szakértői véleményekből – ezután derült égből villámcsapásként közli: mindezek alapján X és Y bűnös. Anélkül, hogy belebonyolódna az összefüggésekbe, vagy elmagyarázná, mit miért vagy miért nem fogad el, mi mit bizonyít vagy sem. Egyszerűen nincs indokolás.

...

Az ítélet még rengeteg más ponton ellentmond önmagának. Említsünk most csak öt példát a sok közül.

Mészáros Jánost sikkasztásban nem, csupán pénzmosás vétségében mondta ki bűnösnek Varga Zoltán. Ennek indoklása során pedig ezt fejtegette: *Kulcsár Attila rendkívül terjedelmes nyomozati vallomásaiban egyetlenegyszer nem állította, hogy Mészáros Jánost bármilyen formában beavatta volna abba a sikkasztási sorozatba, amelyet Kerék Csabával minden szempontból egyeztetett. Ebből következően tehát Mészáros János Kulcsár Attilától nem szerezhetett tudomást arról, hogy a háttérben bűncselekmények történnek. Ebből következően ezen információt Kerék Csabától szerezhetette volna. Figyelemmel azonban arra, hogy a büntető eljárás menetében Kerék Csaba tagadta, hogy neki tudomása lett volna arról, hogy Kulcsár Attila a bűncselekményből származó pénzekkel tőkésíti fel a Britton Interinvest Llc.-t, melyből később a vállalkozásokat bonyolították, így fogalmilag kizárt, hogy Mészáros János Kerék Csabától szerzett volna információkat a tekintetben, hogy Kulcsár Attila bűncselekményeket követ el és hogy ezekről Kerék Csabának is tudomása van.*

Hát ez a gondolatmenet is több sebből vérzik. Az első gond ismét az, hogy az igazság egyetlen zsinórmértékének a velejéig hazug Kulcsár Attila „vallomását” tekinti, ahhoz képest állapítja meg más bűnösségét vagy ártatlanságát. A másik baj azonban maga a kitekередett logikai sor. Varga szerint mivel Kerék Csaba mindvégig azt vallotta, hogy nem tudott Kulcsár sikkasztásairól, ezért azok tényét nem is közölhette volna Mészárossal. Ami rendben is lenne abban az esetben, ha Kerék Csabát nem éppen azért ítélte volna el Varga bíró úr, mert szerinte nemhogy tudott a sikkasztásokról, de azoknak tevékeny résztvevője is volt. Ha viszont mégis Kerék segítette Kulcsárt a bűncselekmény elkövetésében – mi több, kiötlője is volt azoknak –, akkor tudott a sikkasztásokról, tehát éppenséggel elmondhatta Mészárosnak, hogy a Britton-cégekhez érkező pénzek bűncselekményből származnak.

Hasonló történt Bitvai fölmentésével kapcsolatban is. Az ÁAK volt vezérigazgatóját ugyanis Varga fölmentette azon vádpont alól, mely szerint 50 millió forintért vállalta, hogy Csillag István gazdasági miniszternél elintézi, a Pannonplast ne kapjon hitelt a Magyar Fejlesztési Banktól. Minderről Kulcsár azt vallotta: ezt az 50 milliót át is adta Bitvainak, s a Pannonplast végül valóban nem kapta meg a kért hitelt az MFB-től.

Ebben az esetben azonban a bíróság megítélése szerint Kulcsár Attila vallomásán kívül egyéb más, egyértelmű és kétséget kizáró bizonyíték Bitvai Miklós vonatkozásában nem merült fel – szól az ítélet.

Csakhogyan ugyanezen Bitvairól és ugyanezen Kulcsárról kicsit odébb már az alábbi szöveg szerepel az idejekorán felejtésre ítélt másik tényállásról: *a bíróság a továbbiakban Kulcsár Attila vallomását elfogadta a tekintetben, hogy Bitvai Miklósnak szolgáltatásai, illetve tevékenységei fejében 100 millió forintot átadott, mivel ez esetben Kulcsár Attila vallomását az okirati bizonyítékok, illetve a szakértői megállapítások és egyéb tanúvallomások megerősítették, illetve alátámasztották... Bitvai Miklós cselekményéből egyértelműen megállapítható volt, hogy gyakorlatilag igyekezett minél nagyobb összeget a K&H Equitiesnél elhelyezni, ugyanis ebben az esetben a törvényes, illetve az azon felüli hozam is jelentősen megemelkedett vagy megemelkedhetett volna, amelyből egyre nagyobb arányban részesedhetett.*

Hagyjuk most azt a soha korábban sehol nem említett tételt, mely szerint ha Bitvai több pénzt vitt volna Kulcsárhoz, akkor nagyobb arányban is részesült volna annak hozamából – mivel merő kitalációról van szó, ez talán nem is oly fontos. Lényegesebb, hogy ennek alapján Bitvait sikkasztásban marasztalta el Varga bíró úr, ám azt elmulasztotta közölni: ugyan kitől, honnan, kinek a kárára sikkasztott volna Bitvai. Az ÁAK-tól, amely teljes egészében visszakarta a pénzét, jelentős hozammal együtt? Vagy tán a Betonúttól, amely cégtől Kulcsár – Bitvai háta mögött – elszedte azt a pénzt, amit aztán az ÁAK-nak adott? Vagy éppen azon ügyfelektől, akiktől Kulcsár további összegeket lopott el azért, hogy pár percig még működjön tovább a piramisjáték? Nos, e kérdésekre nem lelünk választ az ítéletben. Sem az nem szerepel a verdiktben, ugyan kinek a pénzét sikkasztotta el Bitvai, sem az, hogy mennyit. Meg az sem, hogy miként.

Mert citál ugyan számos, Bitvai bűnösségének eldöntéséhez teljesen érdektelen tanúvallomást, ám nem idézi – így hát nem is cáfolja – például azon szakértői véleményeket és tanúvallomásokat, amelyek szerint Bitvai magatartása senkinek nem okozott kárt. Ilyen helyzetre is létezik megoldás: pontosan megjelölni, melyek azok a szakértői vélemény-részek és tanúvallomás-helyek, amelyek bizonyítják a bűnösséget. Nos, ez elmaradt. Vagyis Bitvai sikkasztását ugyanúgy semmi más nem bizonyította, mint az 50 milliós Csillag-vesztegetést, mégis az egyik esetben elítélte, a másikban fölmentette őt tekintetes Varga bíró úr.

Illetve egy bizonyíték mégiscsak volt: Kulcsár „vallomása”. Amelyről viszont a másik ügyben, a Csillag István miniszternek szánt vesztegetési pénz esetében ő maga jelentette ki, hogy hazugság.

Továbbá azt se vette észre, hogy az általa bizonyítékként kezelt tanúvallomások mindegyike éppen, hogy Bitvai állításait igazolta. Tehát ha valamit, akkor legfeljebb Bitvai ártatlanságát bizonyították, de semmi esetre sem a bűnösségét. *A bíróság Bitvai Miklós VII. r. vádlott vallomásával szemben a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomását fogadta el* – írta Varga kétszer is azon tanúvallomásokról, amelyek egyetlen ponton sem ellenkeztek Bitvai állításaival, ellenkezőleg, mindenben hajszálpontosan alátámasztották azokat.

Vagy másutt imígyen értelmezte az ÁAK-s pénzügyi vezetők tanúvallomásait: *gyakorlatilag számukra is gyanús volt, hogy az ÁAK Rt szabad pénzeszközei mind az Equitieshez kerültek és az is, hogy a Nemzeti Autópálya Rt.-vel kötött szerződéseket megszegték.* Holott ilyet egyikük sem mondott. Amire Varga bizonyítékként hivatkozik: az egyszerűen nem létezik.

Hasonlóképpen járt el a szakértői vélemények értékelésekor is. *Összességében tehát megállapítható volt, hogy a megkötött szerződések, különösebb értelmezés nélkül is olyan kötelezettségeket róttak az ÁAK Rt-re, illetve személy szerint Bitvai Miklós vádlottra, amelyeket a tényállásban írt módon megszegett és Kulcsár Attila vádlottnak szabad kezét biztosított a pénzek felhasználását illetően. A bíróság e tekintetben figyelembe vette az igazságügyi szakértői vélemény ténymegállapításait is.* Ugyanakkor a bíróság által kirendelt szakértők mindezekről két megállapítást tettek. Az első így szólt: *Az Állami Autópálya Kezelő Rt nem szegett szerződést.* Másodszor pedig a Kulcsárt egyes tranzakciók végrehajtására

felhatalmazó levélről így nyilatkoztak: *ez a papír arra alkalmatlan, hogy az ÁAK Rt nevében bárki, bármilyen módon eljárjon, ez nem egy meghatalmazás.*

Tényként rögzítette Varga az ítélet 608. oldalán azt is: *egyértelműen és kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy az ÁAK Rt. 2002. november 4-én és 5-én kötött szerződést a K&H Equities Rt.-vel. A szerződést Bitvai Miklós írta alá.* Pedig ha Varga véletlenül kezébe veszi e szerződéseket, megállapíthatta volna az eléggé szembetűnő tény, hogy egyiket sem Bitvai írta alá. Vagy ha legalább elolvassa a nevével ellátott, ugyanezen ítéletben általa idézett tanúvallomásokot azon két ÁAK-s dolgozótól, akik valójában aláírták ezeket, akkor talán még neki is föltűnt volna, hogy aprócska ellentmondás mutatkozik előző ténymegállapításához képest. Amelynek alapján három év letöltendő börtönbüntetésre ítélte Bitvait.

S az már igazán csupán hab a tortán, hogy Varga bíró úr mindezek után 150 millió vagyonekობásra ítélte Bitvait. Csak arról az apróságról feledkezett meg, hogy az 50 milliós vesztegetés dolgában fölmentette őt, miközben a 100 milliós, ki tudja, miféle sikkasztásban elítélte. Viszont a szóban forgó összeg csak a következő összeadás eredményeképpen jöhetett ki: $100+50=150$. Mármost a 100 millióban bűnös, az 50-ben ártatlan – a fizetnivalója tehát $100+50$.

...

Mint ahogy a peren kívül maradtak közül sokakat derült égből villámcsapásként ért, amikor arról értesülhettek, hogy ez az ítélet elszedi a pénzüket. Közel húsz magánszemélyre és cégre rendel el a verdikt vagyonekობzást, 6, 8, 20, 225, 276 millió forint, illetve 1,5-6 millió euró értékben. Olyan magánszemélyekre és gazdasági társaságokra, akik, illetve amelyek vezetői nem voltak vádlottak.

A bíróság a Btk. 77/B. § (2) bekezdése szerint rendelkezett azon magánszemélyek és gazdasági társaságok zár alá vett, bűncselekményből származó vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonának elkobzásáról, akik a bűncselekmények következtében a vádlottakon kívül gazdagodtak – szól az indoklás általánosságban ezen elkobzásokról. Egyenként azonban elfelejti megindokolni ezeket. Igaz, jó részüket nem is lehet.

E paragrafus szerint ugyanis vagyonekობzást el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonra is, amellyel más gazdagodott.

De ugye csak akkor, ha e vagyon tényleg a bűncselekmény elkövetéséből ered, illetve a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerezte, aki azzal gazdagodott? Ami ugye kizárólag az esetben állapítható meg, ha ez bizonyítást nyert a perben?

Nézzünk egy példát. Schönthal Henrik feleségének testvérétől, Bálint Ferencről 7 millió forintot kobzott el a verdikt. Ehhez képest Bálint Ferenc neve az ítéletben mindösszesen egyetlenegyszer szerepel, még hozzá éppen ott, ahol kimondja e 7 millió elkobzását. Másutt még csak meg sem nevezik, vagyis holtbiztos, hogy vele kapcsolatban az égadta világon semmilyen bizonyítás nem folyt. Nos, így aztán igazán alaposan sikerült bizonyítani, hogy Bálint bűnöző módjára szerzett pénzt, következésképpen a lehető legalaposabb indoklást nyert, hogy jogos elkobozni tőle ezt az összeget. És mi van akkor, ha például Schönthal vett tőle egy autót, és annak vételára volt e 7 millió? Vagy ha Bálint korábban ennyit adott kölcsön sógorának, aki pedig éppen ezt az összeget adta vissza? Erre sincs válasz.

Varga elrendelt továbbá a Kartonpack Rt.-re 276 millió, a Novoprint Rt.-re pedig 225 millió forint vagyonekობzást. Mivel mindkét cég részvényeinek egy részét a Britton Kft. vette meg. Mégpedig a Kartonpackét 276, a Novoprintét 225 millió forintos vételáron.

Vagyis arra a vételárra mondott ki elkobzást, amit a Britton fizetett azoknak, akiktől részvényeiket megvásárolta. Ami ugyebár teljes képtelenség. Egyrészt mert e két cégnek semmi köze ahhoz, hogy részvényesük, a Britton bármely vezetője elkövetett vagy nem

követett el bűncselekményt. Másrészt főleg semmi közük ahhoz, hogy részvényeik gazdát cseréltek. A bíróságnak viszont a Kartonpack, illetve a Novoprint vagyonához nincs – pontosabban nem szabadna, hogy legyen – semmi köze.

Tételezzük fel, hogy mindenki bűnös, mindenki tudott arról, hogy e cégek részvényeit csalásból vagy sikkasztásból származó pénzen veszik meg. Akkor van értelme, hogy elkobozzák a tulajdonossá vált Britton teljes vagyonát, köztük e cégek részvényeit is. Mellesleg ez is megtörtént, tehát egyébiránt Varga kétszer kobozta el egyazon pénzt.

De mire föl vehetné el az ítélet önálló gazdasági társaságok pénzét; olyan pénzét, amely hozzájuk sosem folyt be, minthogy az nem a cégek, hanem a cégek részvényeit áruba bocsátó eladók bevétele? Gazdagodott a kérdéses összeggel a Kartonpack és a Novoprint? Nem, egyetlen petákkal sem gazdagodott. Még csak arról sincs szó, hogy korábban rendelkeztek volna saját részvénnel, s azok is bekerültek volna e vételbe – a Britton kizárólag harmadik személyektől, külsősöktől vásárolt. Részt vett valamelyikük menedzsmentje a perben vádlotként? Nem, nem vett részt. Törvényes tehát ez az elkobzás? Nem, biztosan nem törvényes.

Igaz, a Novoprintnek már úgymint mindegy. Amikor ugyanis az eljárás során mindkét társaság számláit zárolták, a Kartonpacknak engedélyezték, hogy legalább egyetlen számláját használhassa, a Novoprintnek viszont még ezt sem tették lehetővé. Tönkre is ment a cég, annak rendje és módja szerint. A társaságnak nyolcvan embert kellett elbocsátania, telephelyét bezárta, működését beszüntette – mivel nem volt működő számlája, amelyen bevételeit fogadhatta volna.

Mondhatunk még vadabb példákat is.

Kulcsár egyik ügyfele 2001 decemberében megszüntette az Equitiesnél vezetett számláját, s pénzét elvitte máshová. Majd 2003-ban értesítést kapott: zár alá vették azt a pénzt, ami már nem is volt a K&H-nál. Emberünk fellebbezett, és annak alapján ügyészség-bíróság elismerte: pardon, tévedtünk, természetesen visszavonjuk, megszüntetjük a zár alá vételt. Jogerősen. Az ügyfél azt hitte, ezzel lezárult e kínos história. Ám most, 2009-ben egyszer csak arról értesült, hogy Varga mégis inkább elvonná a pénzt. Hivatkozva a Btk. imént idézett 77/B. §-ra, amely egyébként csak 2002. április 1-jétől hatályos, így semmiképpen sem vonatkozhat őrá, akinek 2001 decemberében szűnt meg jogviszonya a K&H-val. És figyelmen kívül hagyva, hogy az ügyfél esetében jogerős bírósági határozat mondja ki a zár alá vétel megszüntetését.

Ráadásul Varga Zoltán az eljárási szabályokat is durván megsértette mindazon személyek és cégek esetében, akik erre a sorsra jutottak. Őket ugyanis a Be. szerint ugyanazok a jogok illetik meg a perben, mint a sértettet. Vagyis meg kell kapniuk minden őket érintő papírt. Továbbá értesítést kell küldeni nekik a tárgyalásokról, és lehetővé kell tenni, hogy azokon észrevételeket, bizonyítási és más indítványokat tegyenek. Ezen felül az ítélet rájuk vonatkozó részét indokolni kell, és persze postázni nekik. Nos, Varga bíró úr nem értesítette őket egyetlen tárgyalásról sem, megfosztotta őket észrevétel- és indítvány-tételi joguktól. Az ítélet rájuk vonatkozó részét egyáltalán nem indokolta, és jelentős részüknek ki sem küldte a verdiktet. Többeknek ismerőseik telefonálták meg, hogy pénzt vettek el tőlük.

Esetleg kaptak valami féloldalas papírfecnit, bizonyos *Gimesi Ágnes bíró* aláírásával. Csakhogy Gimesi Ágnes bíró e perben semmilyen módon nem vett részt, felfoghatatlan tehát, milyen alapon rendelkezhetne emberek vagyonáról. Méghozzá ilyen szöveggel: *az ítélet rendelkező részét azzal küldöm meg, hogy az írásba foglalt, indokolással ellátott határozat megküldését – nagy terjedelmére tekintettel – mellőzöm.* És valóban mellőzte. Igaza is van. Miért kéne bakafántoskodnia bárkinek holmi indokolás miatt, csupán arra föl, hogy éppen megfosztották 50-80-100 millió forintjától?

Sokat emlegették a perben Dunai György és Garamszegi Gábor közös cégét, a Geometaxot. A Geometax külföldre kiutalt pénzét Varga bíró úr valószínűleg el akarta

kobozni, mivel Dunait ugyan fölmentette, ám Garamszegit bűnösnek mondta ki az ítélet. A Geometaxot azonban a vagyonekhozjáról sújtott cégek sorában nem említette, helyette 6 millió euró (momentán körülbelül 1,7 milliárd forint) elkobzást mondott ki a Dominick Co.-ra. A Dominick Co. pedig nem más, mint az a Zürichben, a Mittelstrasse 14. alatt működő bank, amely a Geometax számláját vezeti. Az elkobzás azonban nem a Geometaxnak a Dominick Co.-nál vezetett számláján lévő pénzére, hanem magára a Dominick Co.-ra, a bankra vonatkozik. Érdekes per lesz majd ebből is.

Ha már Garamszegi került szóba: őt 58 millió forintos vagyonekhozjáról ítélte Varga, noha 227 millió sikkasztásban mondta ki bűnösségét.

S ugyanebbe a sorba illeszkedik Bitvai Miklós már említett, 150 millió vagyonekhozjáról is: a 100 millió vádban elítélte őt Varga, az 50 millióban fölmentette – vagyonekhozjáról összegét tehát 150 millióban állapította meg.

Végül e vagyonekhozjáróknak a nem vádlottakra vonatkozó összes eleme eljárásjogi szempontból is törvénytörő azon egyszerű okból, hogy az ítélet szóbeli indoklása során Varga egyetlen szóval nem említette egyiket sem. Holott a magyar büntető perjog a szóbeliség elvét vallja – kivéve Varga Zoltánt, aki ma már a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának bírója.

2009. január közepén jelent meg a hír: a Nemzeti Nyomozó Iroda újabb ügyben zárta le a nyomozást Kulcsár Attila ellen, vádemelési javaslattal. *Kulcsár egy pénzügyi intézet munkatársaként 2001 júliusában 120 millió forintot utaltatott át egy magánszeméllyel, aki azt hitte – Kulcsár Attila közlése alapján –, hogy a saját számlájára kerül a pénz. A számlaszám azonban egy olyan társaságé volt, amelynek számlájához Kulcsár Attila is hozzáfért. A gyanúsított a pénzt a saját céljára használta fel. Bár a kérdéses összeget – egyebek mellett külföldi offshore cégek bevonásával – Kulcsár Attila „visszapótolta”, a bűncselekményt elkövette azzal, hogy saját céljára használta fel a pénzt –* ennyit árult el a rendőrnemzet. Valamint hogy mindez azért nem került be a Varga bíró úr előtt folyt eljárásba, mert e történet nem szerepelt az osztrák bíróságnak küldött eredeti kiadatási kérelemben, hiszen akkor a magyar hatóságok még nem tudtak róla. Így addig nem is járhattak el, amíg az osztrák bíróság helyt nem adott az újabb kiadatási kérelemnek – pótlólag, 2007 januárjában. Hogy mit szöszmötöltek 2007 januárjától 2009 januárjáig – azt már nem kötötték az orrunkra.

Amiként az ügyészség sem azt, miért nem sikerült vádat emelnie, vagy elutasítania a vádemelési javaslatot a törvényben előírt 90 napon belül. És miért csupán valamikor májusban emelt vádat a Fővárosi Bíróságon Kulcsár ellen, I. József és I. Józsefné sérelmére, különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt. A Fővárosi Bíróság majd kitűzi a tárgyalást, és nyilván mihamarább ítéletet is hoz. Kulcsár körülbelül addigra tán ki is szabadul.

És kezdődhet minden előről.

Jóllehet, akár egyesíthetik is az alighanem előről kezdhető egész Kulcsár-perrel.

¹ Fővárosi Bíróság 4. B. 728/2005/550. számon

² Cseri Péter: A bróker merész karrierje. Népszabadság, 2003. július 17.

³ 2004. augusztus 12-i jegyzőkönyv. 2. oldal

⁴ A Felügyelet III/PJ-B-27/2009. számú határozata a K&H Bank Zrt.-vel szemben lefolytatott hatósági eljárásban

⁵ Fővárosi Főügyészség KÜO 14.239/2003/451-II.

⁶ Magyar Nemzet, 2006. február 11.

⁷ Csanádiné dr. Vörös Judit NNI-osztályvezető rendőr alezredes „értésítése” Papp Géza ügyvédnek, 2008. december 4-én, 29015-225/2005. számon

⁸ Budapesti Nyomozó Ügyészség 1371/2008. számú határozata

Tartalomjegyzék

A Kulcsár-ügy a jog hálójában
A nagykanizsai kilencedik emelettől a Kempinskiig
Egy finom úr Kanadából
Az alvó oroszlánt rugdaljátok!
Állami pénz a Pannonplastban?
A lavina elindul
A valós „pénzügyi rendszer”
Kulcsár menekül
Mindenki kapkod
Új irány, új gyanúsítottak
Minden csurom politika
Hol rendőrség, hol ügyészség
Az a bizonyos videós „vallomás”
Ügyészségi „kihallgatások”
Bácskai János
Molnár Csaba
Vádat emelnek
Per – sok hibával
Verdikt születik
Védhetetlenül silány ítélet
Jegyzetek

FÜLSZÖVEG:

Ez a könyv az egy konkrét Kulcsár-ügyön át azt mutatja be: jószerivel bármelyikünk bármilyen váddal börtönbe vethető. Ha pechünk van, s rákerülünk az ügyészség-bíróság futószalagjára – onnan nem léphetünk le, utunk egyenesen vezet a tömlőbe, teljesen függetlenül attól, bűnösök vagyunk-e vagy ártatlanok.

A Kulcsár-ügy nyomozása során az ügyészség valóságos ámokfutást rendezett, szabálytalanságok és törvénytelenések sorozatát követte el. Valójában csak az érdekelte, hogy végigvigye koncepcióját: kiiktassa a politikai szálakat, s ne kerüljenek a vádlottak padjára, vagy szabaduljanak felmentéssel emezek, viszont jó alaposan megkapják a magukét amazok. Az meg kit érdekel, ha nem is az elítéltek a bűnösök?

Ám Varga Zoltán, a móri ügyben Kaiser Edét, egy másikban Székely Zoltánt ártatlanul elítélő bíró sem maradt ki a történetből. Védhetetlenül silány ítélete nemcsak a hanyagságoktól és pontatlanságoktól, a logikai bakugrásoktól, megalapozatlanságoktól és értelmetlenségektől hemzseg, de számos olyan formai, eljárási hibát is tartalmaz, amely miatt alkalmatlan a másodfokú elbírálásra. Varga elsőfokú ítéletét hatályon kívül kell helyezni, és új eljárást kell elrendelni. Ami azt jelenti: az évszázad sikkasztási ügyében talán majd 2015 táján születik jogerős ítélet.

A teljes magyar jogszolgáltatás tökéletesen alkalmatlannak bizonyult a K&H Bank bűnügyének normális felgöngyölítésére.

És Kulcsár – meg az a néhány briganti, aki valójában mozgatta őt – ezt persze jól ki is használta. A bróker pénzért árulta vallomását, egyeseket bemószerolt, míg másokat futni hagyott. Igazából elsősorban nem vádlottja lett ennek az ügynek, hanem fővádlója és főbírója egy személyben. És ezt senki sem akadályozta meg. Sem a politika, sem az ügyészség, sem a bíróság. Sőt...

A szerző végigköveti az egész K&H-botrányt, a legelejétől az elsőfokú ítéletig. Hogyan lett Kulcsár Attila az, aki? Mi folyt bankjában már korábban is, majd később is? És mi köze mindennek egyik-másik párthoz, erőcsoporthoz? Valójában miként közlekedtek zavaros utakon milliárdok innen oda, amonnan emide? Mint születtek meg a hazug vallomások, hamis vádak és téves ítéletek?

Ismét láthatjuk majd: az élet izgalmasabb bármely kriminél.